

100 let československého a českého výstavnictví na světových výstavách organizovaných Mezinárodním úřadem pro výstavnictví (BIE)

Tato komiksová série přibližuje klíčové
momenty a osobnosti spojené s československou
a českou účastí na nejdůležitějších
světových událostech – EXPO.

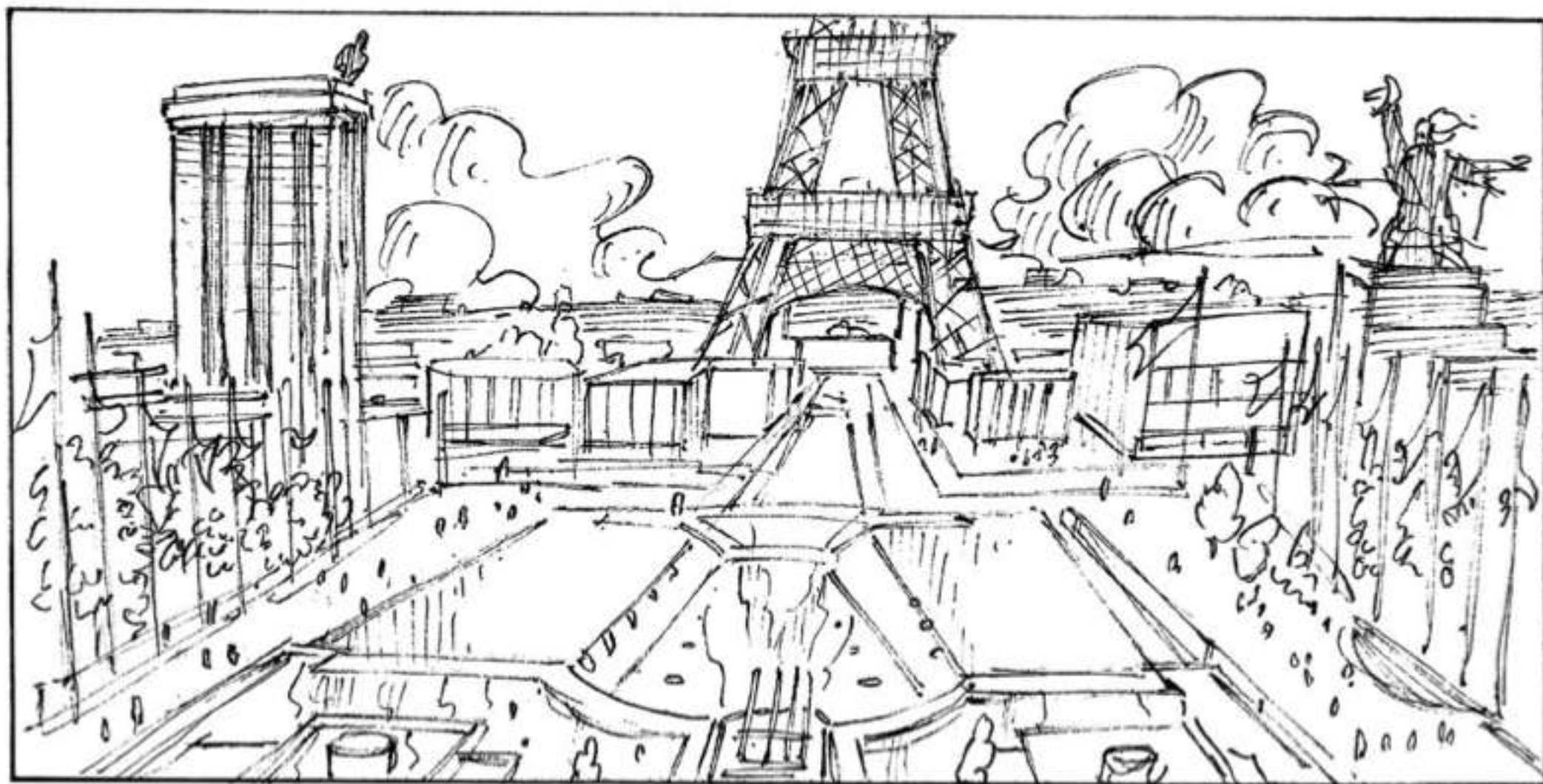
Libreta pro komiksy: Petra Čiháková

Ilustrace: František Kříklán, SPŠO, obor scénograf

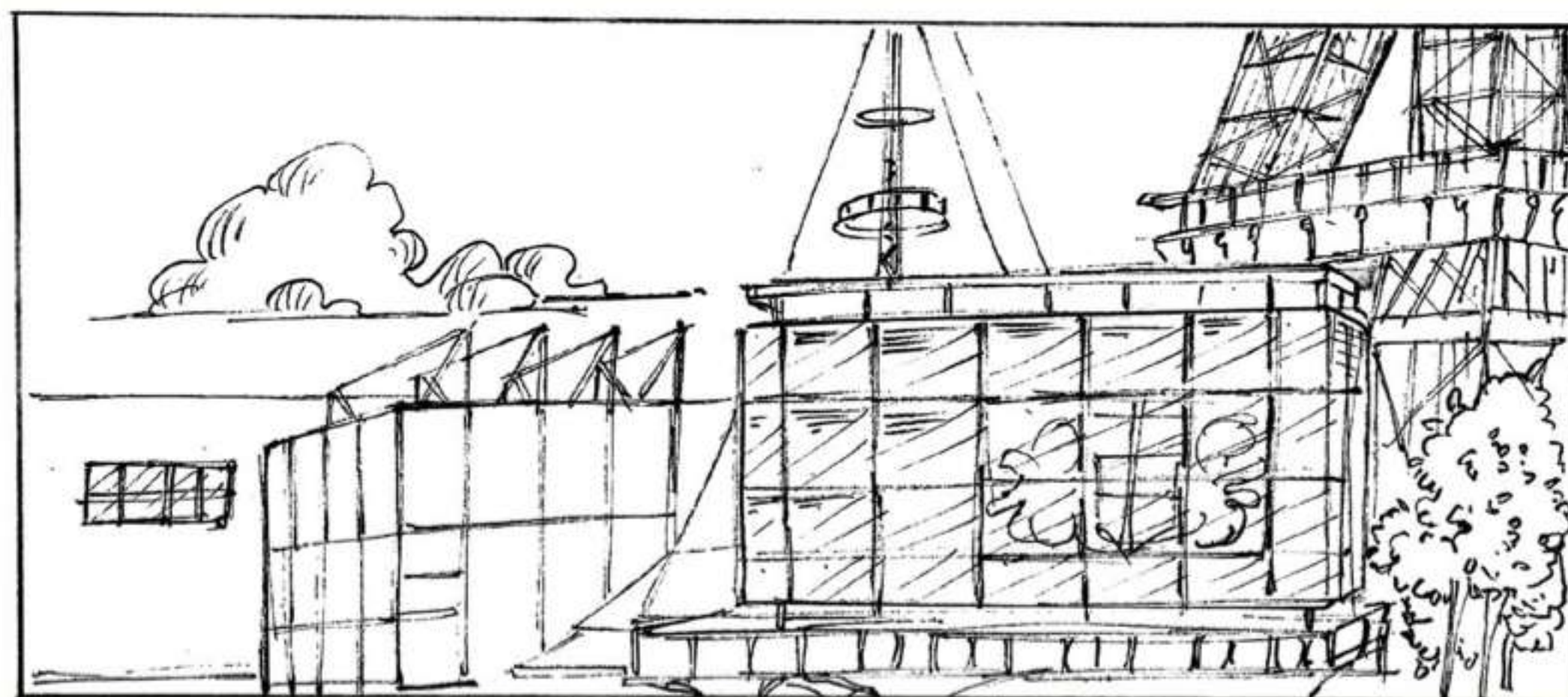
Jazyková kontrola/tajenky: František Brož, NPI - didaktika a metodika vzdělávací
oblasti/oboru jazyk a jazyková komunikace - Český

Supervize: Josef Soukal, předseda Asociace češtinářů

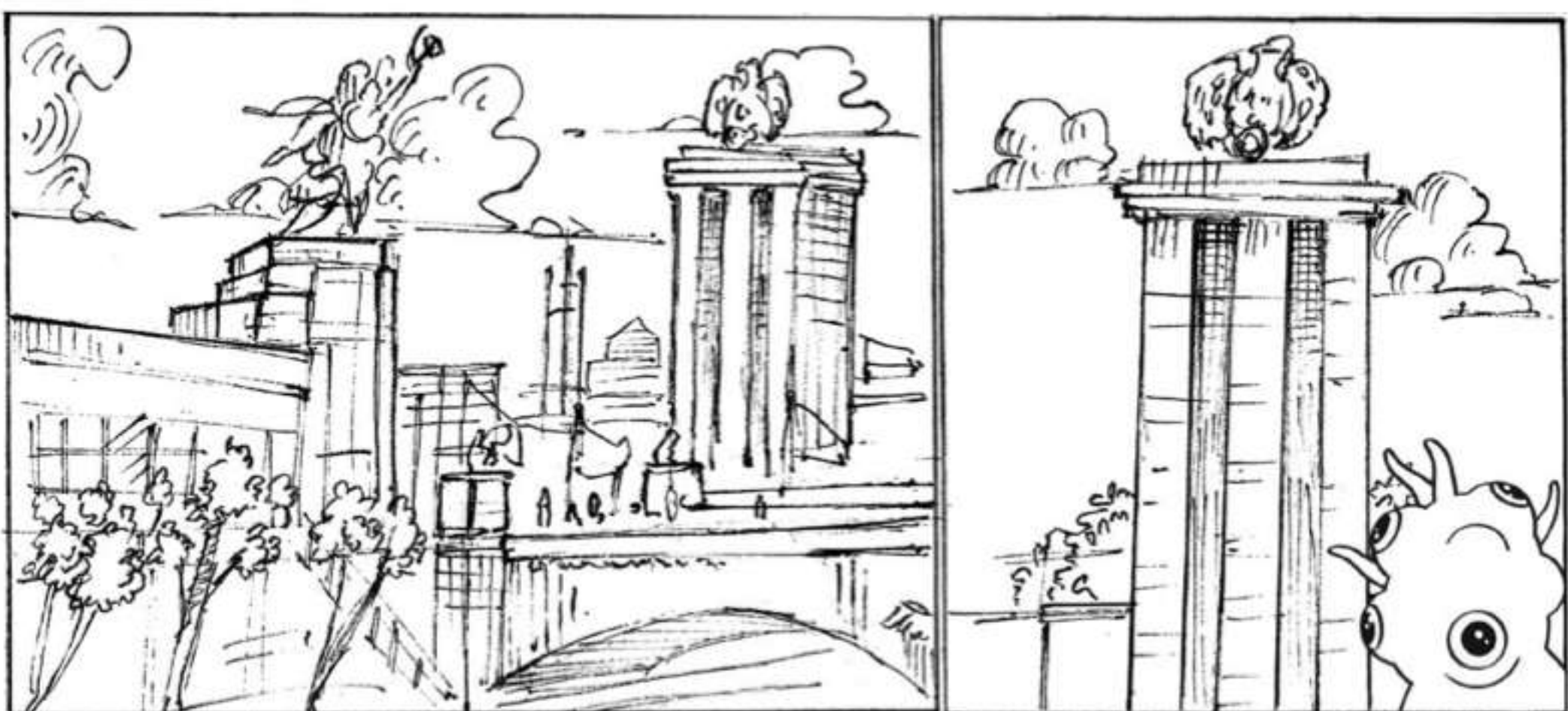
Světová výstava EXPO 1937, Paříž

↑ Vítejte na Světové výstavě EXPO 1937! Tuto slavnostní událost zahájil 25. května francouzský prezident Albert Lebrun a během několika měsíců přilákala více než 31 milionů návštěvníků z celého světa. Výstavy se zúčastnilo 45 zemí a hlavním symbolem se stala Eiffelova věž, na jejíž konstrukci byly instalovány svislé zářící světlotrny, jejichž paprsky bylo možné spatřit až ze vzdálenosti 100 kilometrů. ↓

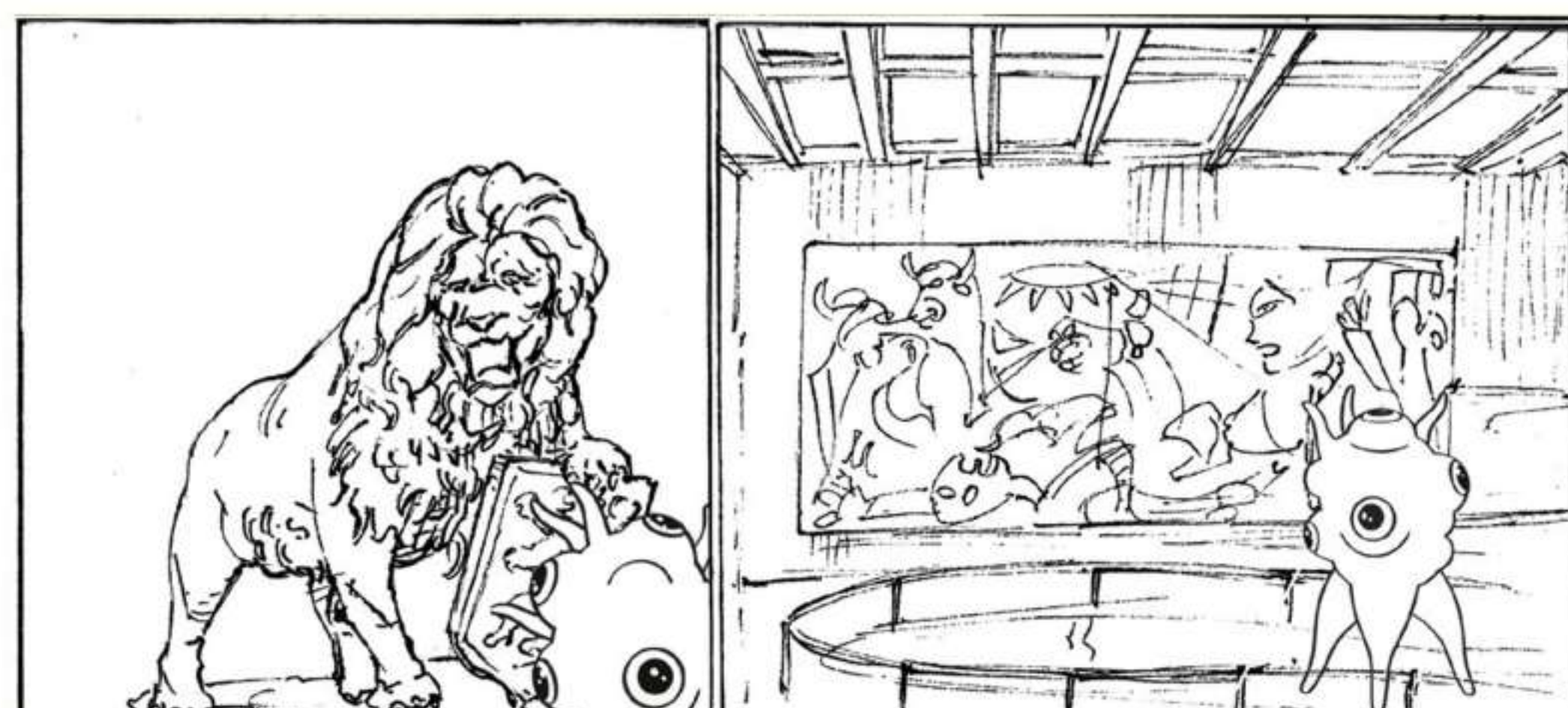

↑ Na břehu Seiny se nacházel také československý pavilon, navržený Jaromírem Krejcarem. Pavilon byl postavený z československých materiálů, včetně speciálního neprůhledného skla ThermoLux. V takto velkém formátu bylo vyrobené poprvé na světě. Uvnitř pavilonu byly použity duté skleněné cihly. Na horní terase stál 50 metrů dlouhý stožár se státní vlajkou. Tento moderní design získal uznání francouzského architekta Le Corbusiera a ve francouzských médiích byl označován za klenot výstavy. ↓

↑ EXPO 1937 bylo poslední světovou výstavou před druhou světovou válkou. Pavilony nacistického Německa a Sovětského svazu zde symbolizovaly konfrontaci dvou ideologií. Stály přímo proti sobě, každý na jedné straně Seiny, která mezi nimi tvořila tichou hranici. Oba pavilony byly oceněny zlatou medailí a vynikaly monumentalitou a silou svého architektonického zpracování.

➤ Nacistický pavilon, navržený Albertem Speerem, dosahoval výšky 54 metrů. Na jeho vrcholu se tyčila orlice svírající hákový kříž. Přestože Hitler původně zvažoval odstoupení Německa z výstavy, Speer ho nakonec přesvědčil o její propagandistické důležitosti. Pavilon se tak stal demonstrací jednoty Třetí říše. ↓

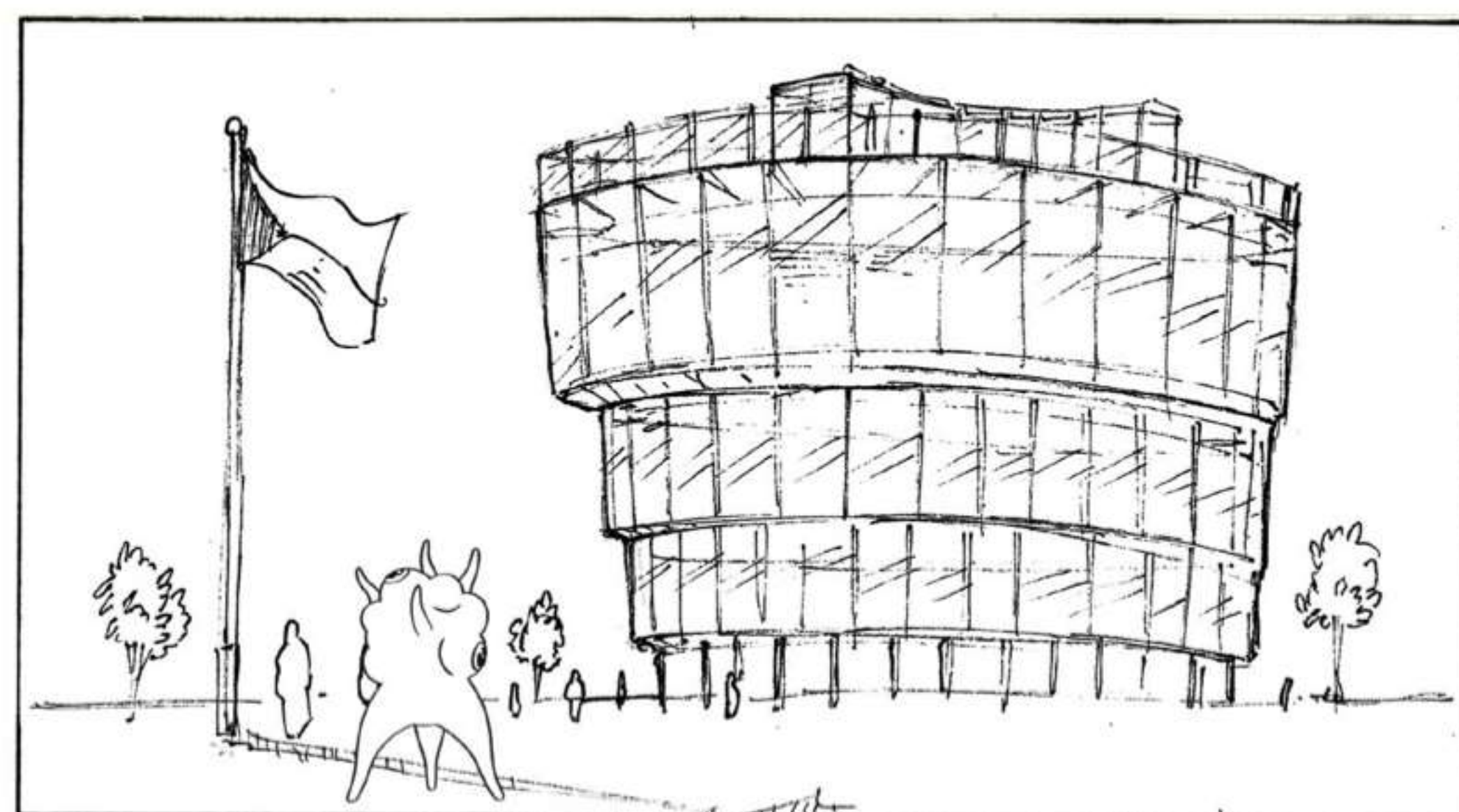

↑ Návštěvníky vítala v pavilonu Síní státnosti se skleněným stropem, jejímž středobodem byl český lev od sochaře Bohumila Kafky. Návštěvník poté pokračoval do sálů plných vystaveného porcelánu, textilu a prezentací průmyslových odvětví, zejména hornictví a hutnictví. Nacházela se zde i expozice věnovaná záводу Baťa. Dále zde byl vystaven cyklus plastik Sto let elektřiny od Zdeňka Pešánka, který byl zároveň vybrán pro realizaci Fontány lázeňství. Fontána nejen propagovala české lázeňství, ale také odkazovala na tradici českého skla. Tyto ukázky měly předvést kvalitní československé výrobky a dovednosti našich řemeslníků. Československý pavilon získal na výstavě prestižní Velkou cenu – Grand Prix! Před Grand Prix místo spojovníku dávám středník.

➤ Velkou pozornost přitahoval rovněž pavilon Španělska, který byl naplněn uměním jako projevem odporu proti fašismu. Právě zde Picasso vystavil své mistrovské dílo Guernica, jež symbolizovalo hrůzy probíhající španělské občanské války. ↓

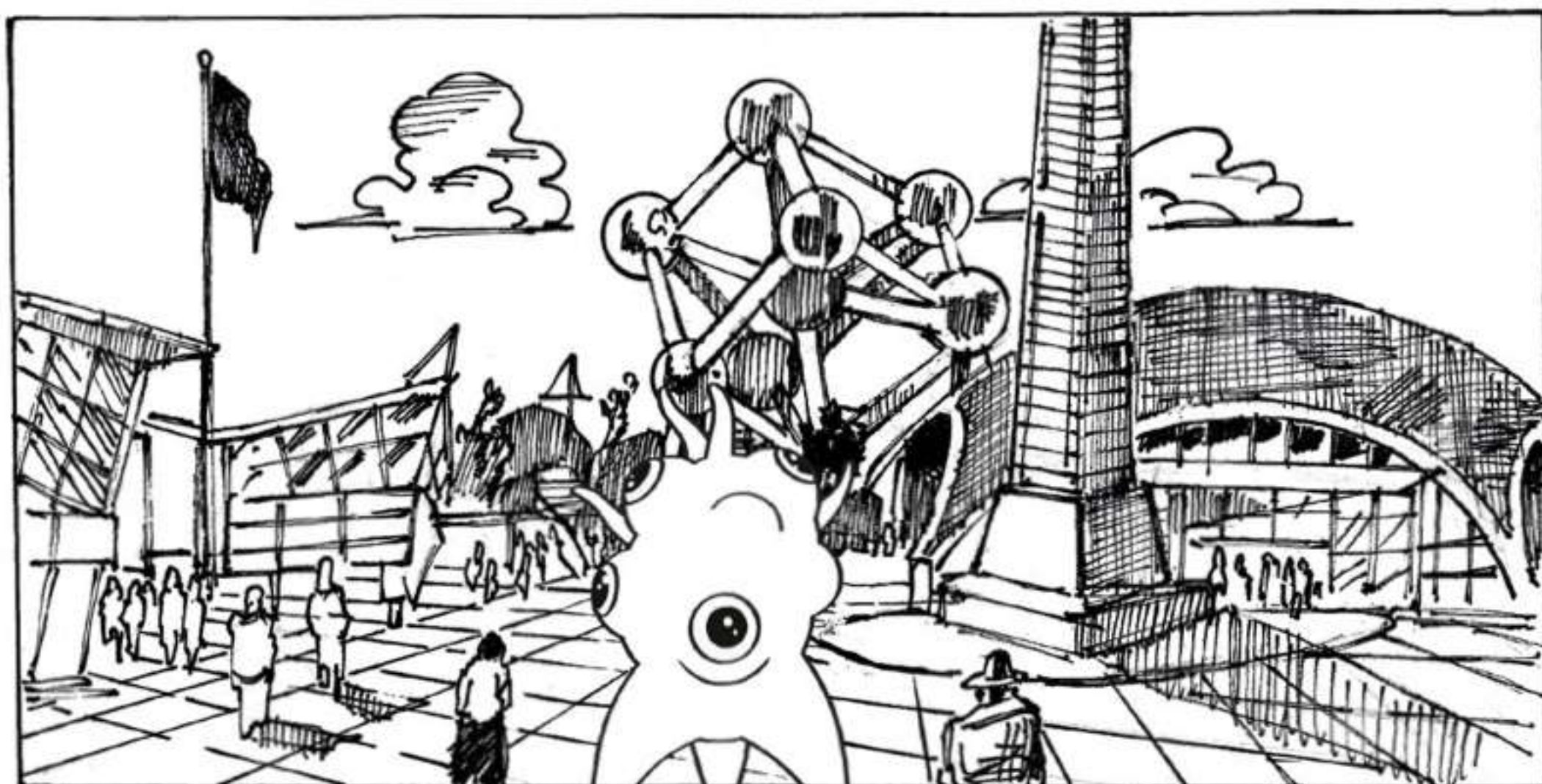

↑ Přímě proti němu stál pavilon Sovětského svazu, který navrhl architekt Boris Iofan. Jeho dominantou byla monumentální socha Dělník a kolchoznice od Věry Muchinové, symbolizující jednotu dělnické a rolnické třídy. Tato impozantní plastika, složená ze šedesáti částí, byla na světovou výstavu přepravena ve 24 vagoněch a stala se jedním z nejvýraznějších symbolů celé expozice.

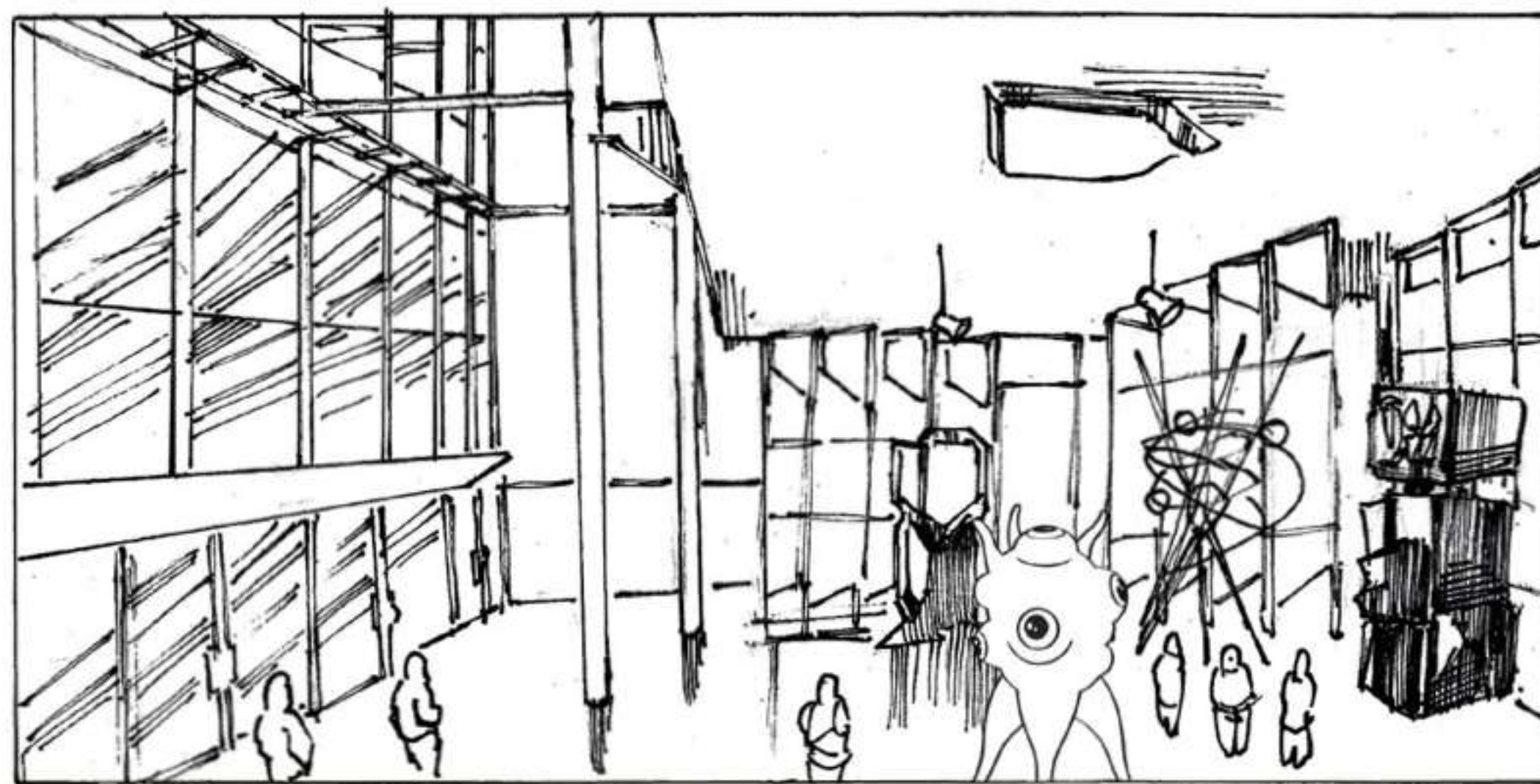

roku 1937 se Československo účastnilo světových výstav, a to Expo 1958 v Bruselu, Expo 1967 v Montreálu, Expo 1970 v Ósace a Expo 1992 v Seville. Samostatně Česko se účastnilo světových výstav Expo 2000 v Hannoveru, Expo 2005 v Aichi, Expo 2010 v Šanghaji, Expo 2015 v Miláně, EXPO 2020 v Dubaji a v roce 2025 se opět účastní světové výstavy v japonské Ósace.

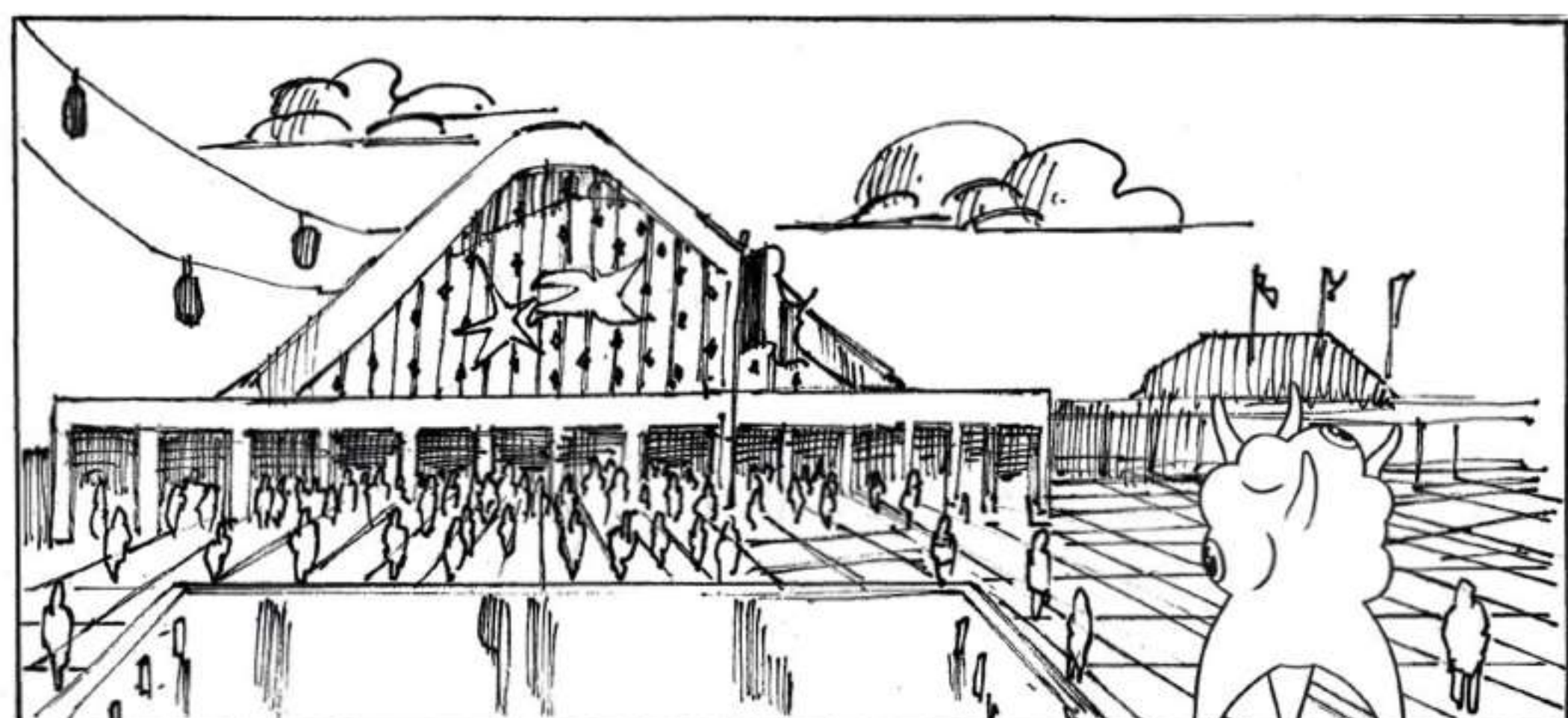
Světová výstava EXPO 1958, Brusel

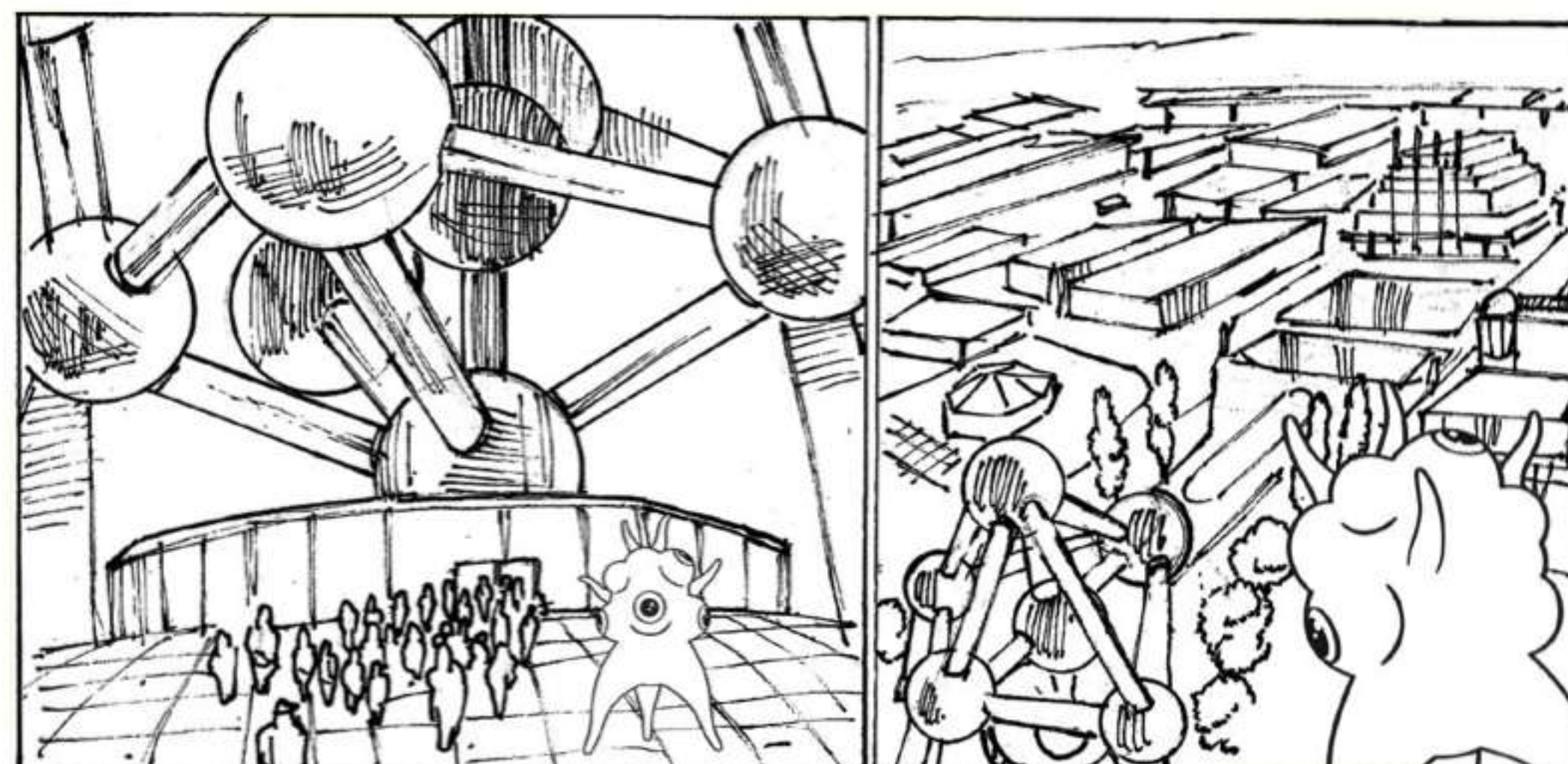
↑ Vítej v Bruselu na první poválečné světové výstavě EXPO 1958! Zahájil ji belgický král Baudouin I., nesla se v duchu optimismu, pokroku a míru. Hlavním tématem výstavy byl Člověk a prostor. Pod heslem Pohled na svět: nový humanismus se zde setkaly vize lepší budoucnosti. ↓

↑ Československý pavilon sklidil mimořádný úspěch. Získal Zlatou hvězdu za nejlepší pavilon a dalších 13 ocenění, včetně prestižních cen za Laternu Magiku a kolekci zlatých šperků s českými granáty. Hlavní cenu mezinárodní filmové přehlídky si odnesl vědecko-fantastický film Karla Zemana Vynález zkázy. Československo zde také představilo své první tranzistorové rádio – Tesla T58. ↓

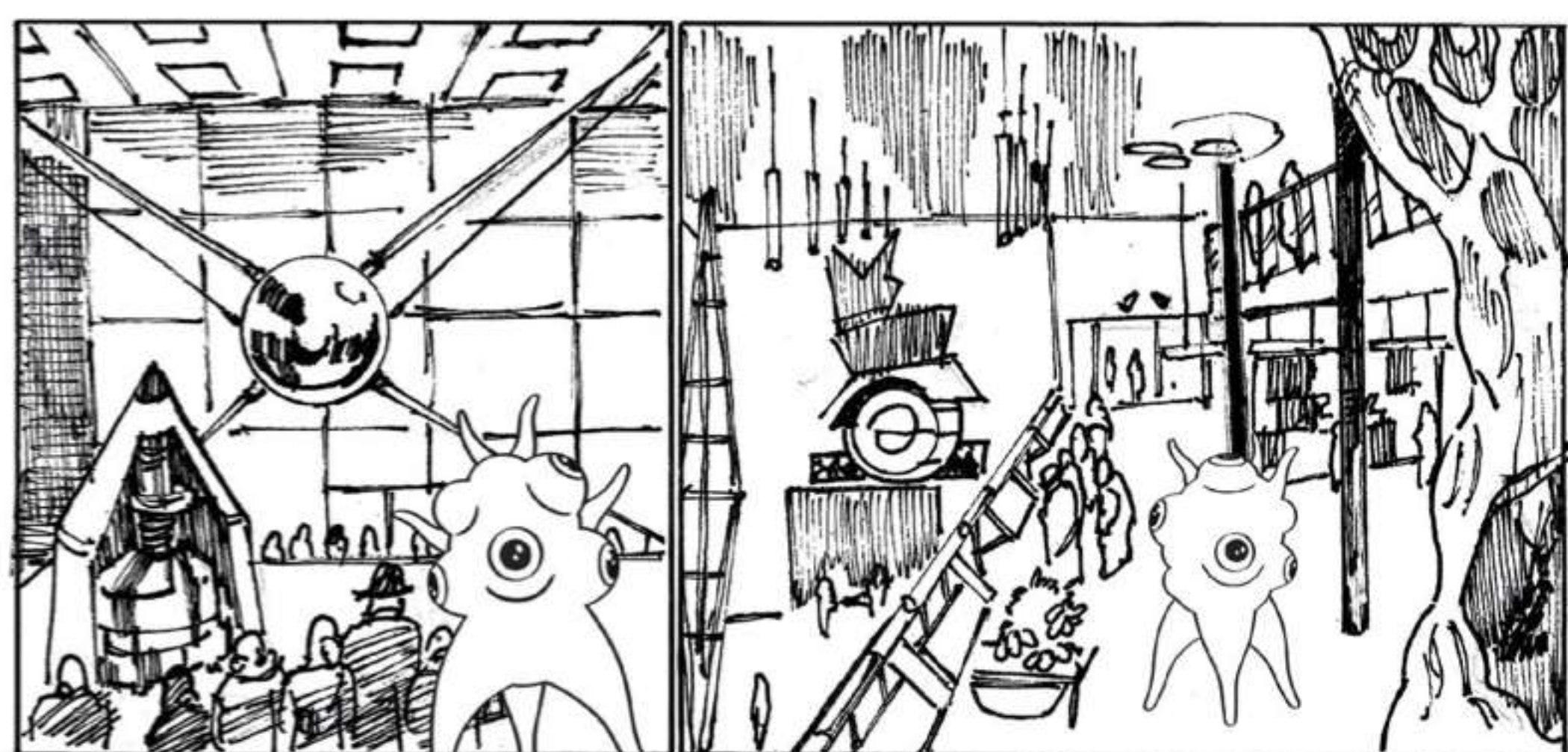

↑ Výstavy se zúčastnilo 52 zemí a přilákala téměř 42 milionů návštěvníků z celého světa. Hlavním symbolem výstavy se stalo Atomium – 102 metrů vysoký model atomu. Pavilon zdůrazňoval dvě klíčové oblasti vědy nedávné doby: jednak atomovou energii, jednak kosmické programy, jejichž cílem bylo vyslat člověka do vesmíru. ↓

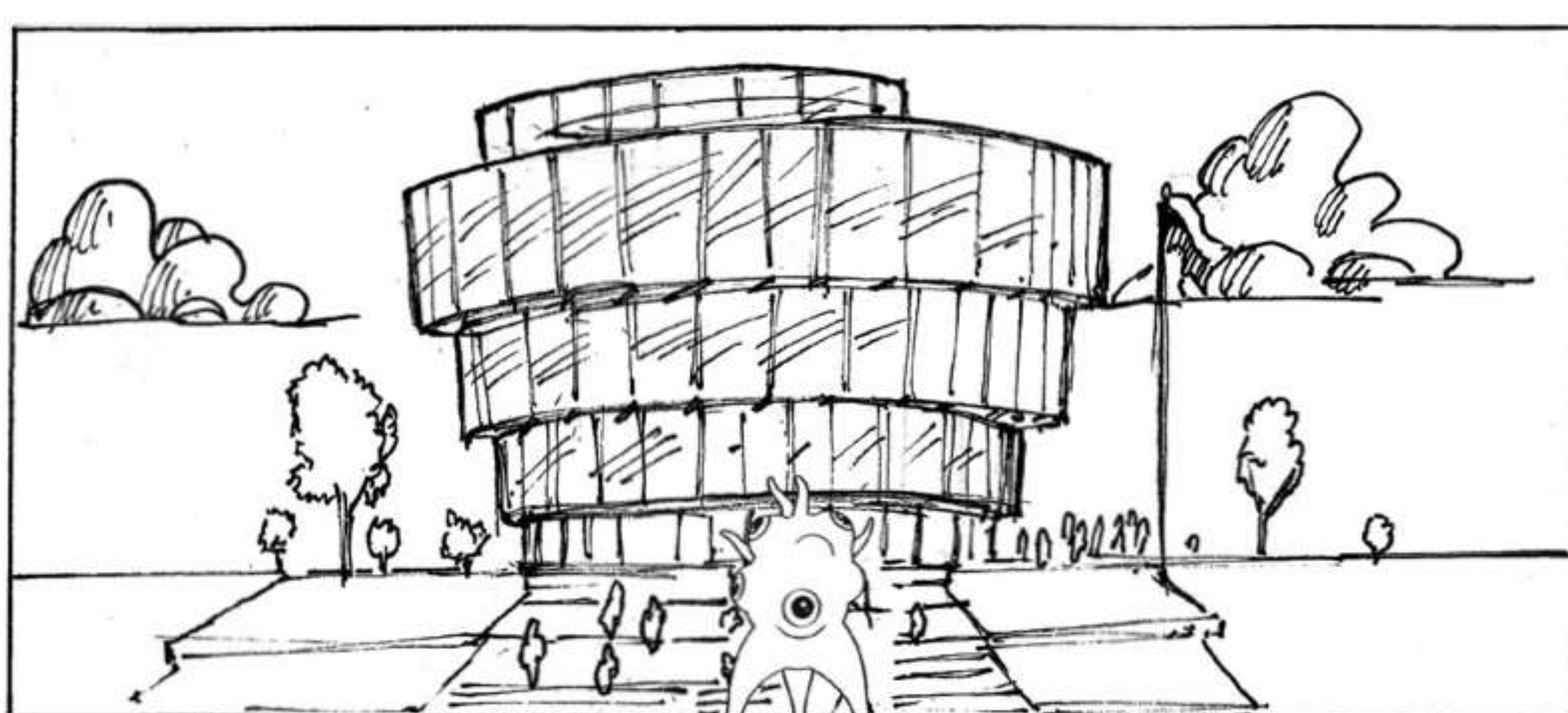
↑ Nejvýraznějším symbolem Expa 1958 se stalo Atomium. Tato futuristická stavba z hliníku a oceli zobrazuje základní buňku krystalové mřížky železa, zvětšenou 165 miliardkrát. Atomium symbolizovalo dobový zájem o vesmír a mikrosvět atomů a molekul. Připomínalo lidstvu, že vědecké objevy mohou sloužit nejen válečným účelům, ale i mírovému rozvoji. V roce 2006 prošlo Atomium kompletní rekonstrukcí a dnes je významným turistickým a výstavním centrem.

➤ Výstava přispěla k rozsáhlé modernizaci Bruselu. Byly vybudovány nové tunely, viadukty a dálnice, vznikl první městský heliport. Na Mont des Arts vyrostla nová kulturní centra, včetně Kongresového paláce, Galerie Ravenstein a budovy, kde dnes sídlí Belgická královská knihovna. ↓

↑ Velkým lákadlem byl model první umělé družice Země – sovětského Sputniku 1. Návštěvníci si také připomněli psa Lajku, na palubě Sputniku 2; tehdy se ještě málo vědělo o tom, jakým utrpením si Lajka prošla. Zatímco Sovětský svaz se prezentoval úspěchy v kosmu, Spojené státy se soustředily na spotřební zboží a moderní životní styl.

➤ Československá expozice nesla téma Jeden den v Československu a byla rozdělena do tří hlavních částí. První část Práce v ČSR se zaměřila na energetiku, strojírenství, sklo, zemědělství a design. Druhá část Odpočinek v ČSR představila československé loutkářství, přírodní krásy a historické památky. Třetí část Kultura v ČSR zahrnovala vědu, literaturu, hudbu a výtvarné umění.

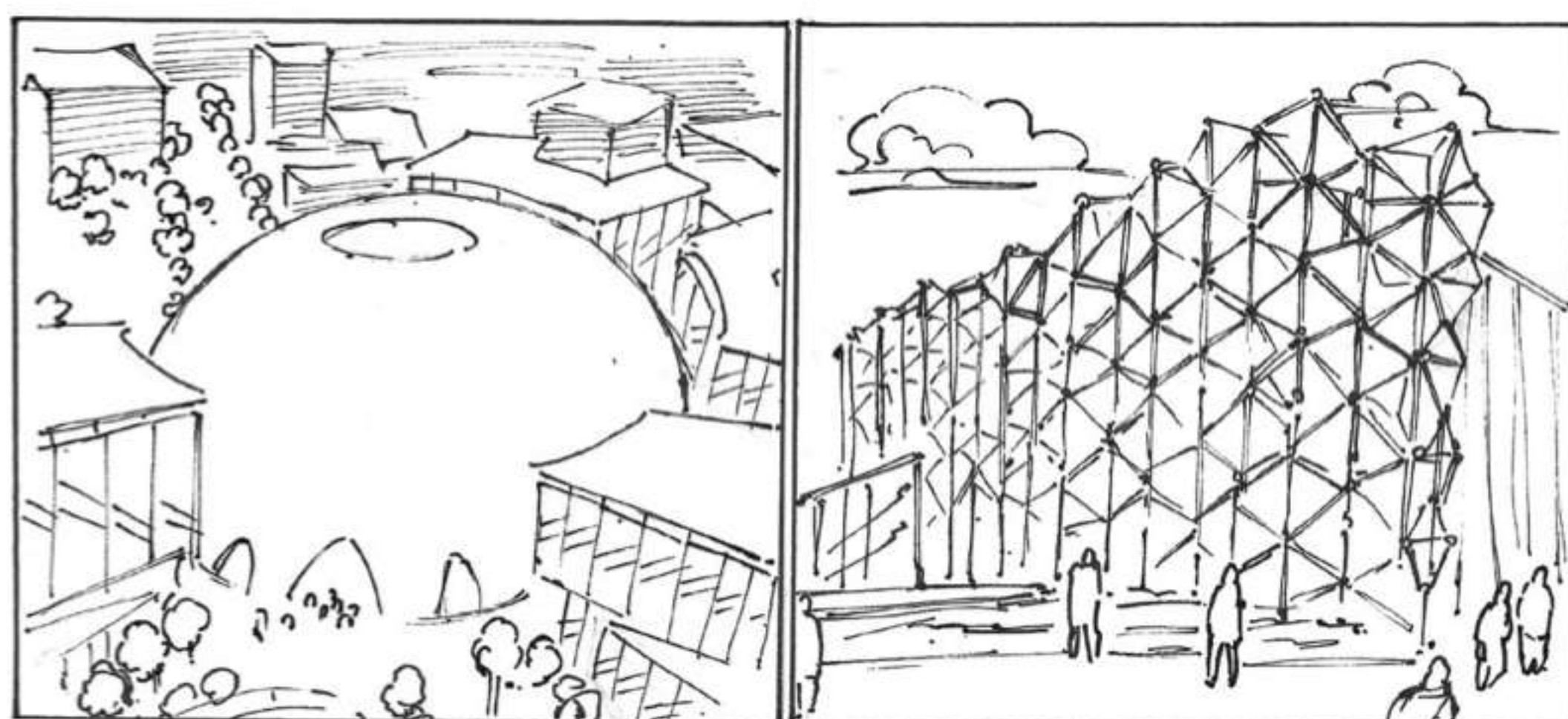

↑ Inspirováni i tímto úspěchem míříme na světovou výstavu EXPO 2025, na které se představí špičkové české firmy usilující o mezinárodní expanzi. Návštěvníky českého pavilonu čeká bohatý kulturní program, ve kterém se představí více než 200 umělců. Jedním z nejdůležitějších dní bude Český národní den, který se uskuteční 24. července 2025, symbolicky na 165. výročí narození Alfonse Muchy.

Světová výstava EXPO 2020, Dubaj

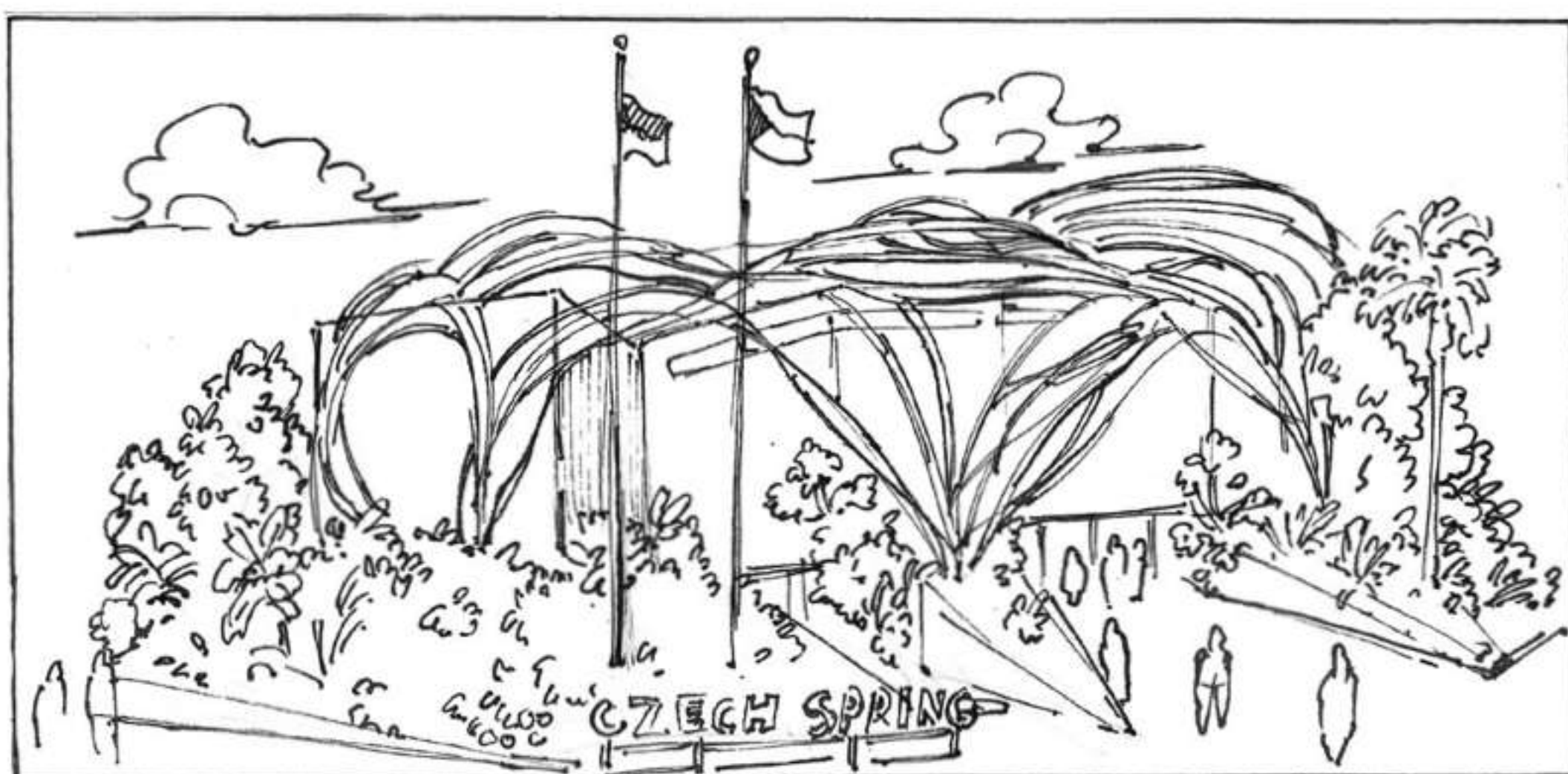

↑ Světová výstava EXPO 2020 v Dubaji byla první výstavou konanou v pouštním prostředí arabského světa – byla situována mezi města Dubaj a Abú Dhabí. Hlavní téma znělo „Spojování myšlenek, vytváření budoucnosti“. Výstavy se zúčastnilo 192 zemí, přivítala 24 milionů návštěvníků. Slavnostně ji zahájil šejk Mohammed bin Rashid Al Maktoum. ↓

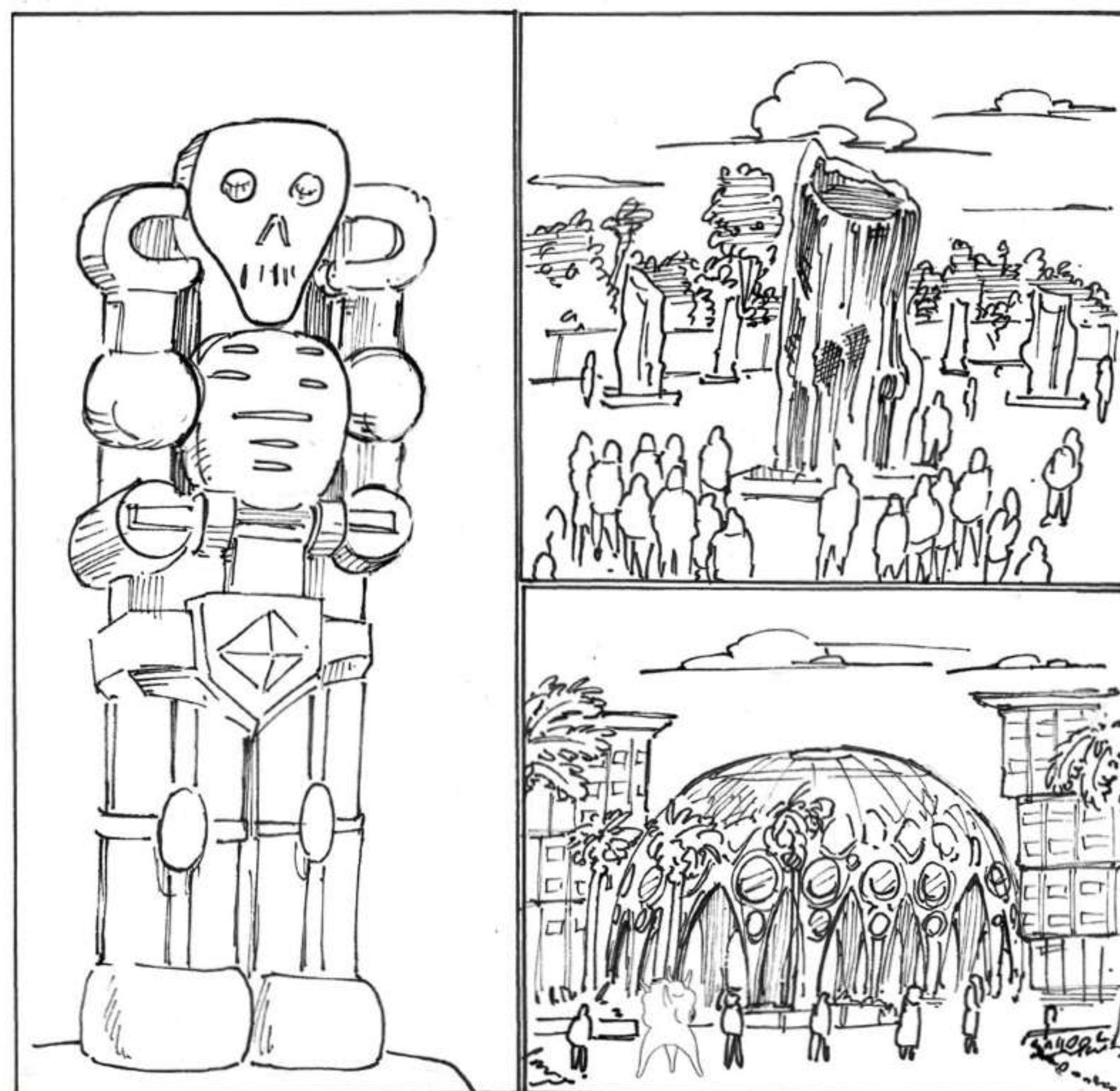

↑ Dílčími tématy EXPO 2020 byly příležitost, mobilita a udržitelnost. To se projevilo i na samotném areálu – byl zásobován energií ze solárních panelů a až 90 % materiálu použitého během stavebního procesu bylo opětovně použito na výstavbu veřejných budov.

➤ Japonský pavilon originálně propojil tradiční kulturu s nejmodernějšími technologiemi. Virtuální průvodci vyprávěli příběhy o spojení minulosti a budoucnosti, přičemž pavilon sloužil i jako předzvěst připravované světové výstavy EXPO 2025 v Ósace. ↓

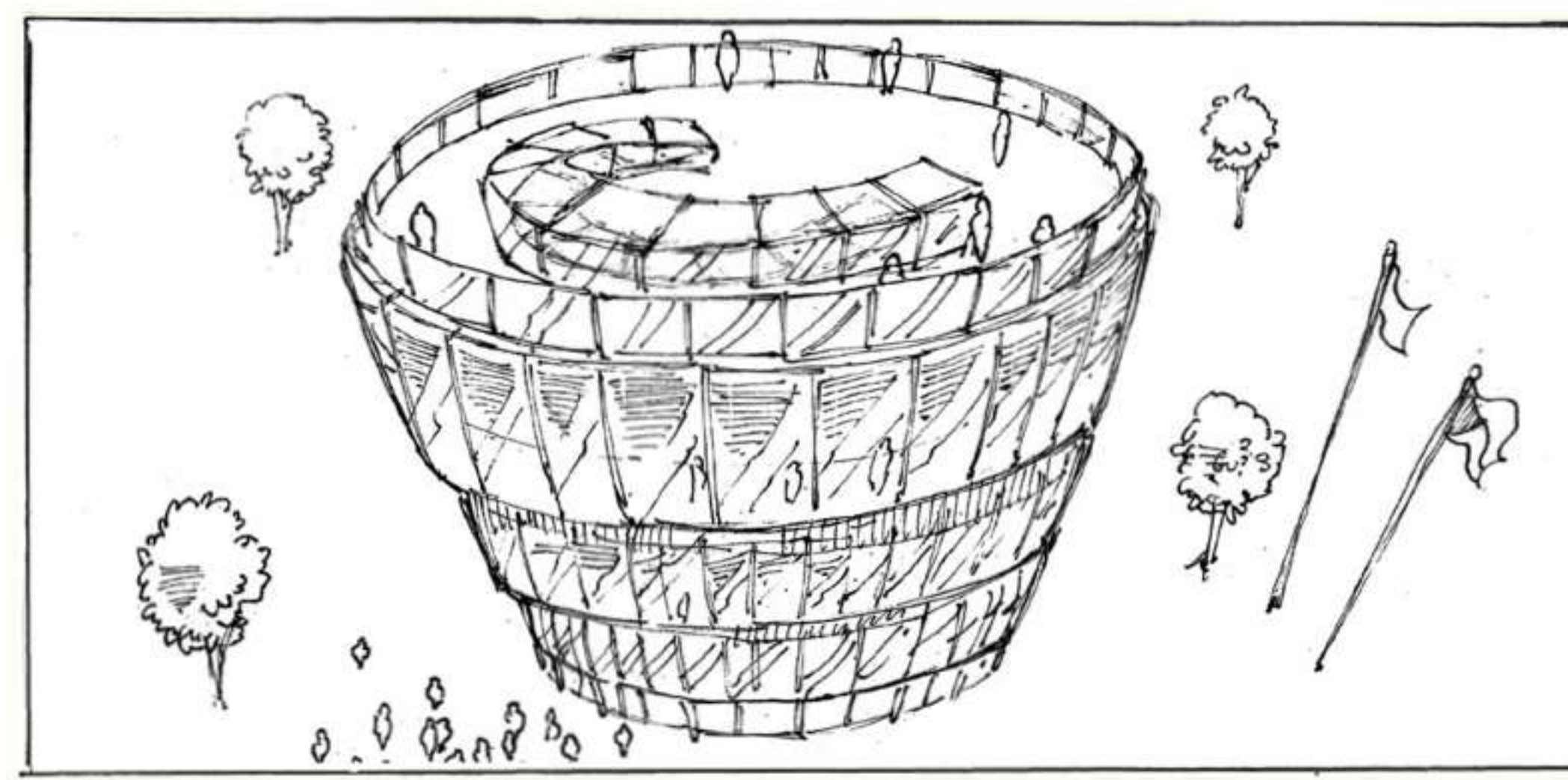
↑ Česká republika představila revoluční systém Solar Air Water Earth Resource (S.A.W.E.R.), který využívá solární energii k získávání vody přímo z pouštního vzduchu. Významné ocenění za nejprůmyslnější inovaci si odnesla společnost Prusa Research za plně automatizovanou 3D tiskovou farmu. Dalším úspěchem bylo robotické rameno 3D tiskárny, které tisklo z bioplastu kombinovaného s pouštním pískem.

↑ Největším exponátem českého pavilonu byla téměř pětmetrová socha Victoria Robotorum od Jaroslava Róny, vytvořená ke 100. výročí premiéry hry R.U.R. v Národním divadle. Společnost Lasvit pod vedením Maxima Velčovského představila fascinující světélkující instalaci Zlatý déšť. Největší leštěnou skleněnou sochu na světě, Venus, vystavil sklářský mistr Vlastimil Beránek.

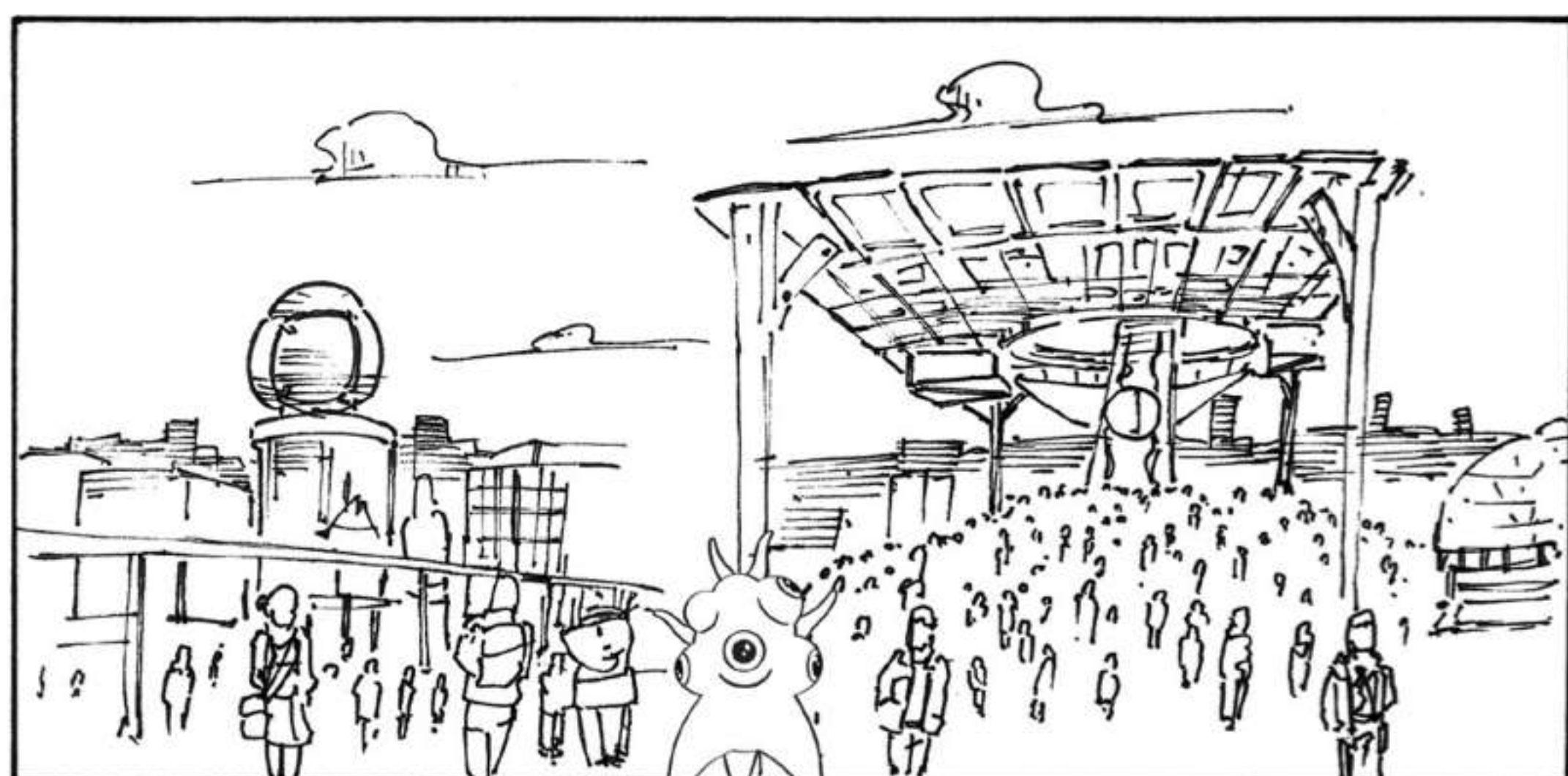
➤ Subfossilní duby, vystavené před českým pavilonem, symbolizovaly sílu a trpělivost přírody. Připomínaly kořeny naší země – skryté svědky dávných časů. Tyto duby rostly a odpočívaly v českých bažinách ještě v době, kdy naši předci objevovali první nástroje. Jsou staré více než 6 500 let, což znamená, že pamatují období před stavbou egyptských pyramid.

➤ Po skončení výstavy se 80 % areálu transformovalo do Expo City Dubaj – moderního a udržitelného města budoucnosti! Tento unikátní prostor se stal nejen inovativním centrem, ale i inspirací pro budoucí světové výstavy. ↓

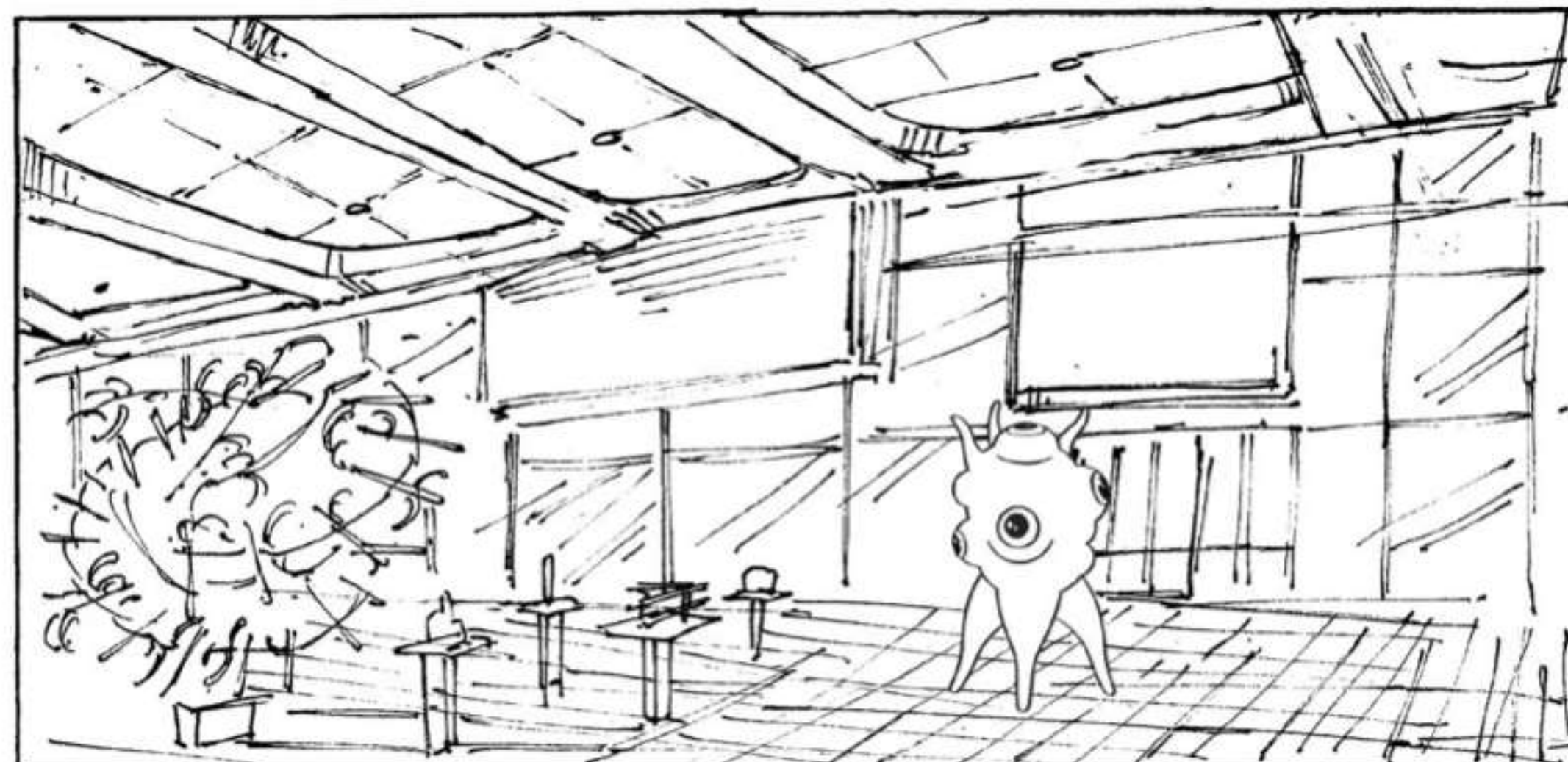

↑ Jak bude vypadat česká expozice na EXPO 2025 v Ósace? Dokážou zaujmout české firmy jako Elmarco, Preciosa, Purposia, Granát Turnov, OK System či partnerské město Brno? Budou se prosazovat inovace od Circularo, Atom Trace, AGC a dalších? Jisté je, že bez silné podpory partnerů české expozice a státních institucí by se Česká republika nemohla na světové scéně prezentovat a držet krok s globálními inovacemi.

Světová výstava EXPO 1970, Ósaka

↑ Vítejte v Ósace na EXPO 1970, první světové výstavě pořádané v Asii! Tento mezník v historii výstav spojil kultury, vědy a technologie pod jedním mottem: Pokrok a harmonie pro lidstvo. ↓

↑ V československém pavilonu se dočkala velkého ohlasu obří skleněná plastika Mrak Reného Roubíčka a Řeka života, kterou ztvárnili Stanislav Libenský a Jaroslava Brychtová. Mrak i Řeka života se prolínaly celým prostorem Času radosti a konec Řeky života tvořil přechod do Času úzkosti. Společně měly exponáty představovat aktuální situaci v Československu, kterou byl přechod z euforie jara 68 do následného období okupace. Na konci místnosti bylo vystaveno Kyvadlo času. S vnitřní expozicí se v závěru místnosti prolínal soubor plastik Vladimíra Janouška s názvem Hrozba války, který byl zčásti v interiéru a zčásti vystupoval do exteriéru. Znázorňoval měl vpád vojsk Varšavské smlouvy do Československa. ↓

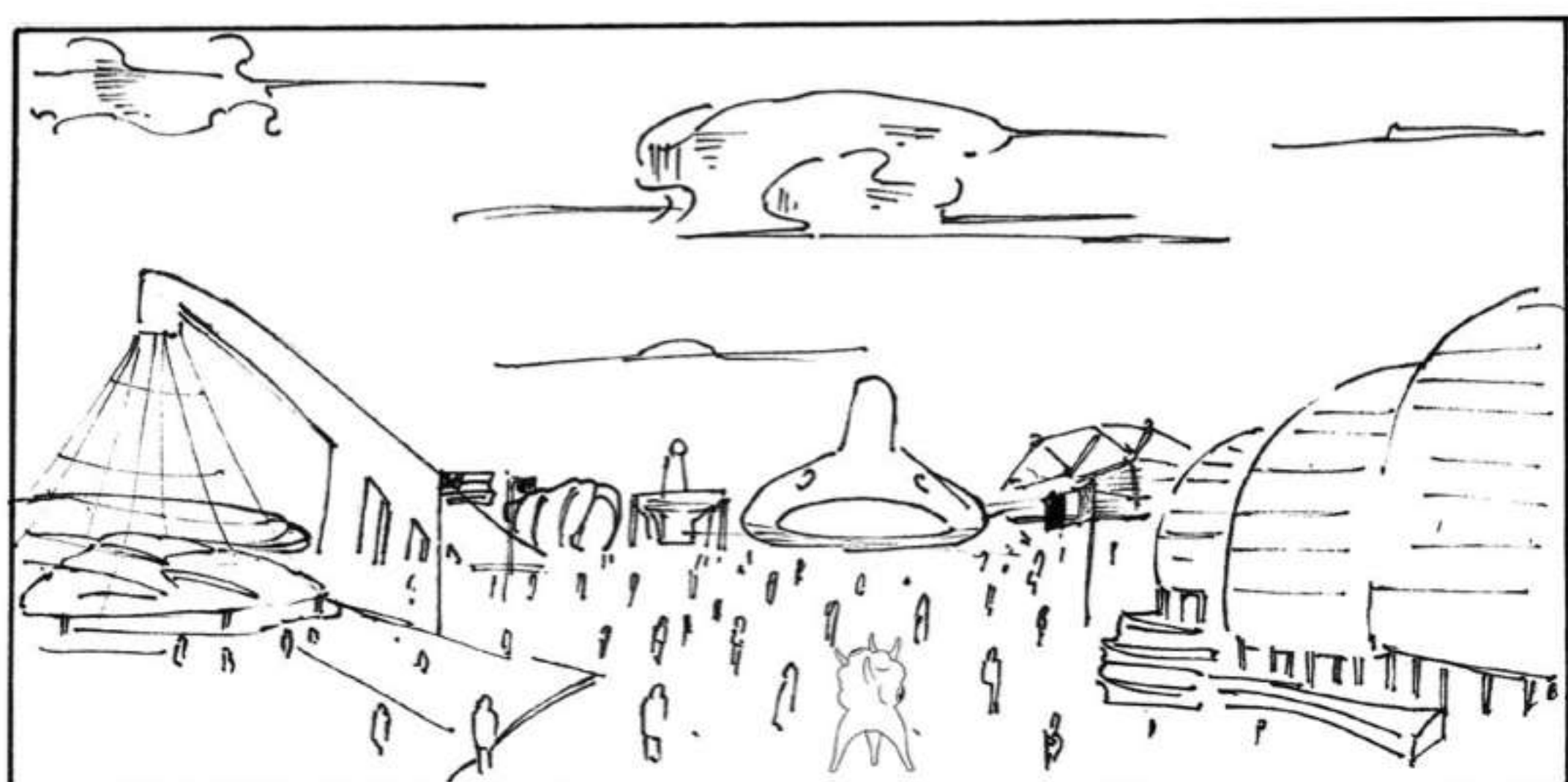
↑ Této světové výstavě se zúčastnilo 77 zemí a během šesti měsíců ji navštívilo více než 64 milionů lidí! Japonsko se tehdy stalo centrem světové pozornosti a dokázalo, že je nejen technologickým lídrem, ale i místem, kde se setkává Východ a Západ.

➤ Právě zde byly představeny revoluční technologie, které dnes považujeme za samozřejmost. Viděli jste tu první mobilní telefony, LCD obrazovky, počítače, a dokonce i roboty, kteří dokázali komunikovat s lidmi. Tyto inovace odstartovaly digitální revoluci, která změnila svět. ↓

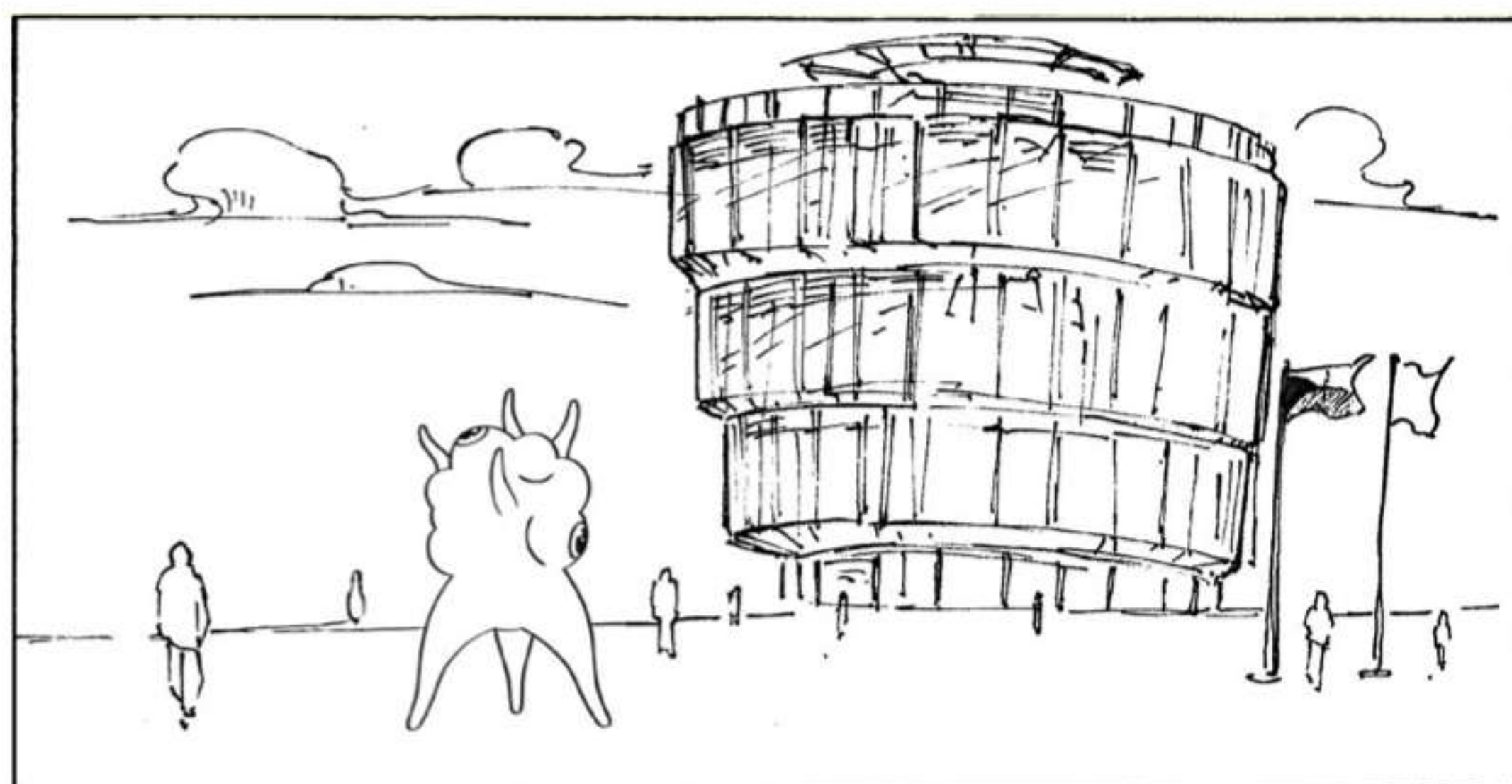

↑ Jedním z nejsilnějších symbolů této výstavy se stala Socha Slunce, dílo japonského umělce Tarō Okamota. Její tři tváře představují minulost, přítomnost a budoucnost. Socha odrážela hlavní myšlenku celé výstavy – spojení tradice a inovace pro lepší zítřky.

➤ Mnoho technologií, které zde byly představeny, dnes používáme každý den. A nejen to – Ósaka se díky této výstavě stala symbolem japonské modernizace a otevřenosti vůči světu. Český pavilon navazuje na EXPO 2025 svým tématem na monumentální Sochu Slunce a její tři tváře, a to nedokončeným triptychem Alfonse Muchy. Triptychem symbolizujícím tři věky: Věk lásky, Věk rozumu a Věk moudrosti. ↓

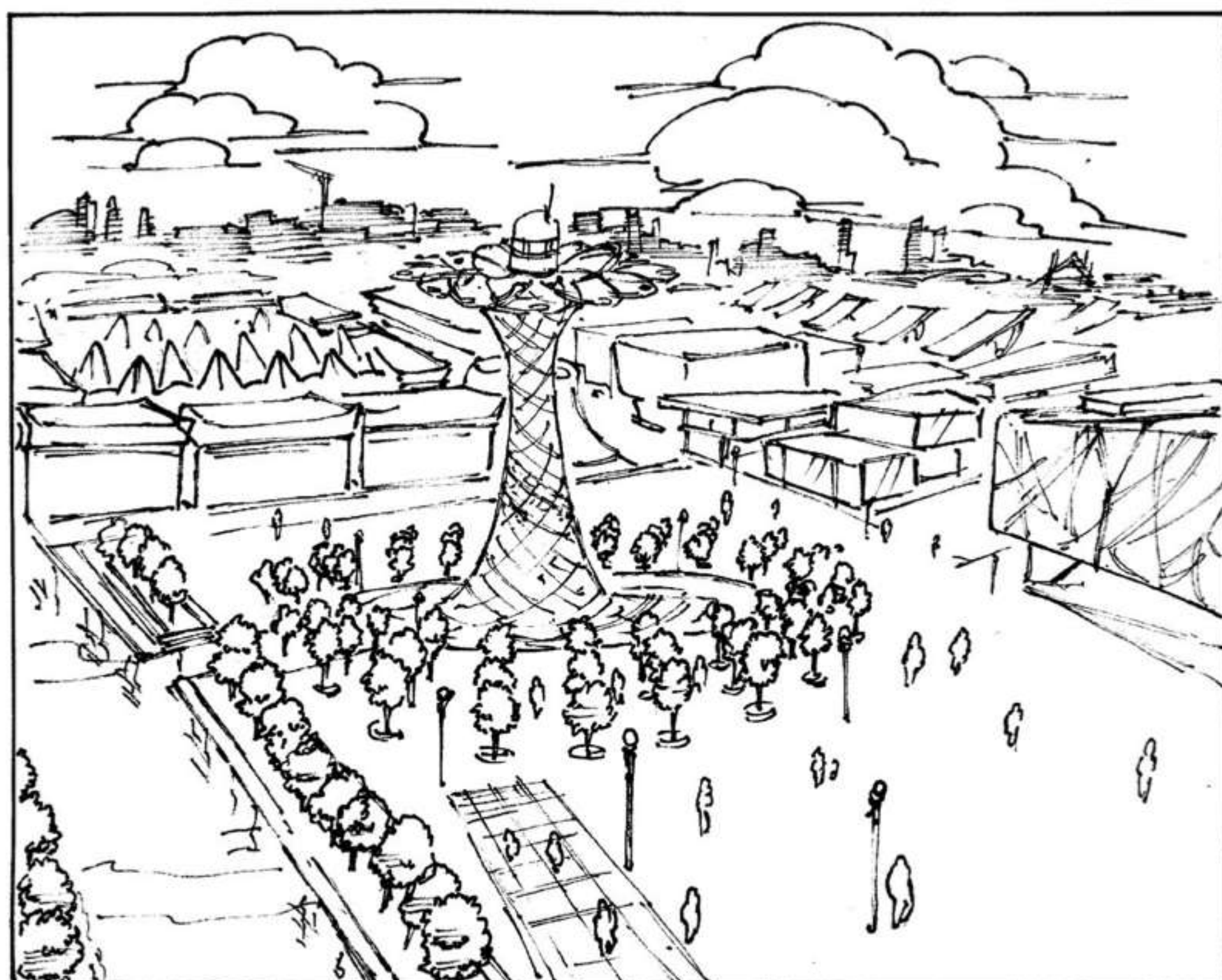

↑ Oblíbenou atrakcí výstavy byl velký měsíční kámen vystavený v pavilonu Spojených států amerických. Kámen přivezli z Měsíce astronauti Apollo 12 v roce 1969. Premiéru měl vůbec první film IMAX – Tygří dítě a k vidění bylo také sushi na pohyblivém pásu nebo technologie vlaků maglev.

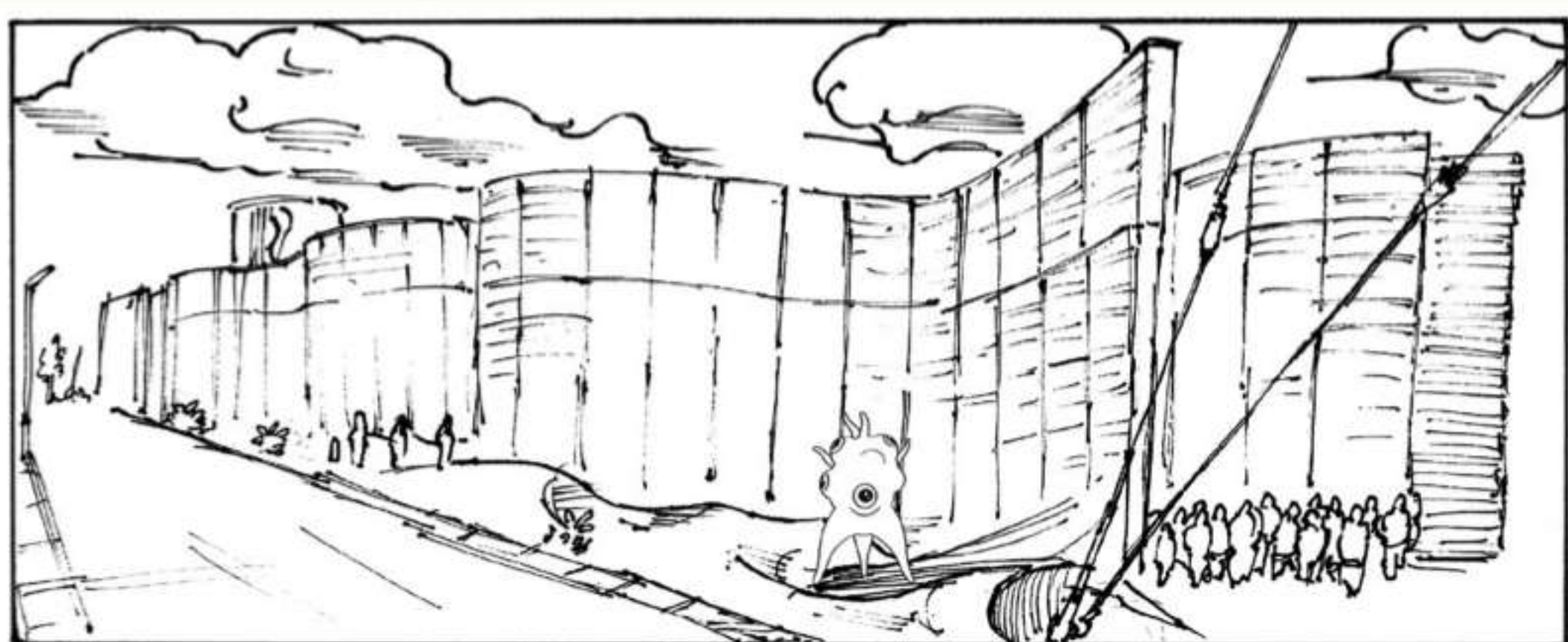

↑ Expo 1970 položilo základy pro budoucnost, kterou dnes žijeme. Návštěvnícká cesta českého pavilonu je inspirovaná Muchovým triptychem, symbolizuje naši další cestu k budoucnosti – cestu, kde láska, rozum a moudrost vedou naše kroky. Stejně jako tehdy, i dnes hledáme rovnováhu mezi technologickým pokrokem a lidskostí, abychom vytvořili lepší svět pro další generace. ↓

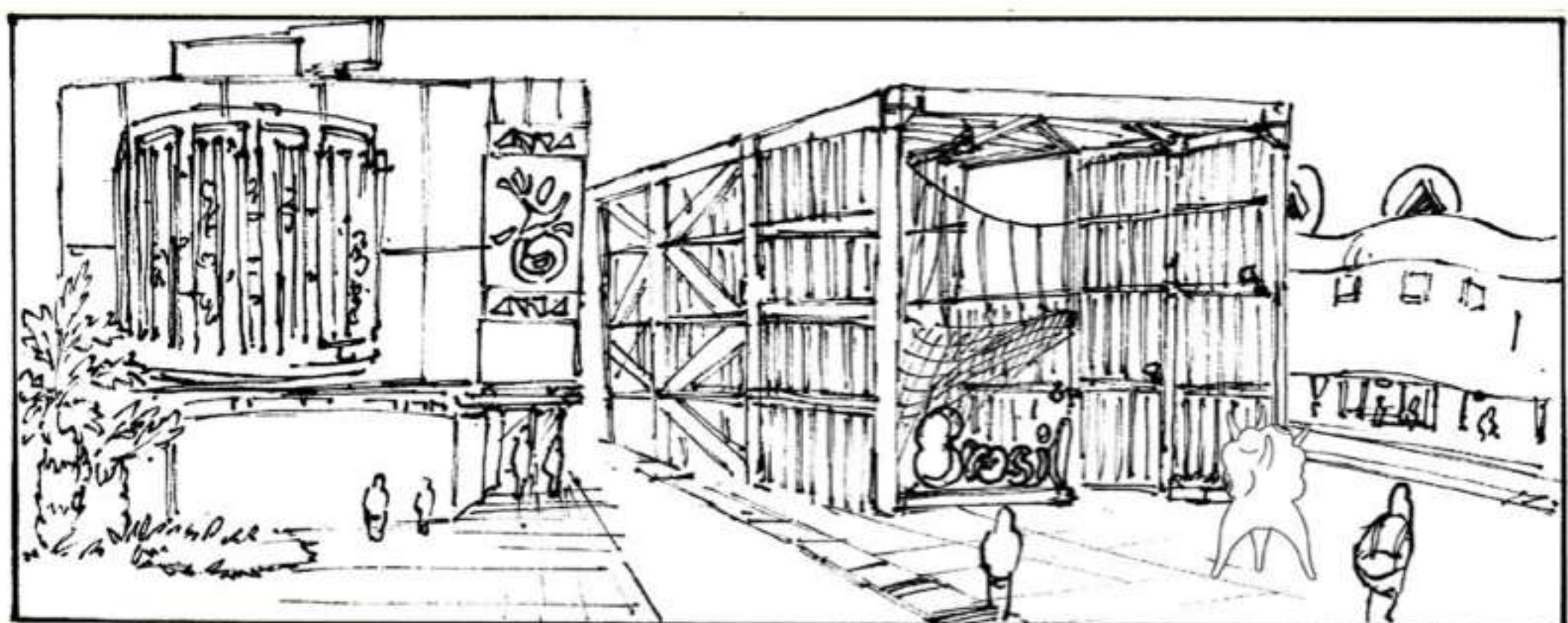
Světová výstava EXPO 2015, Miláno

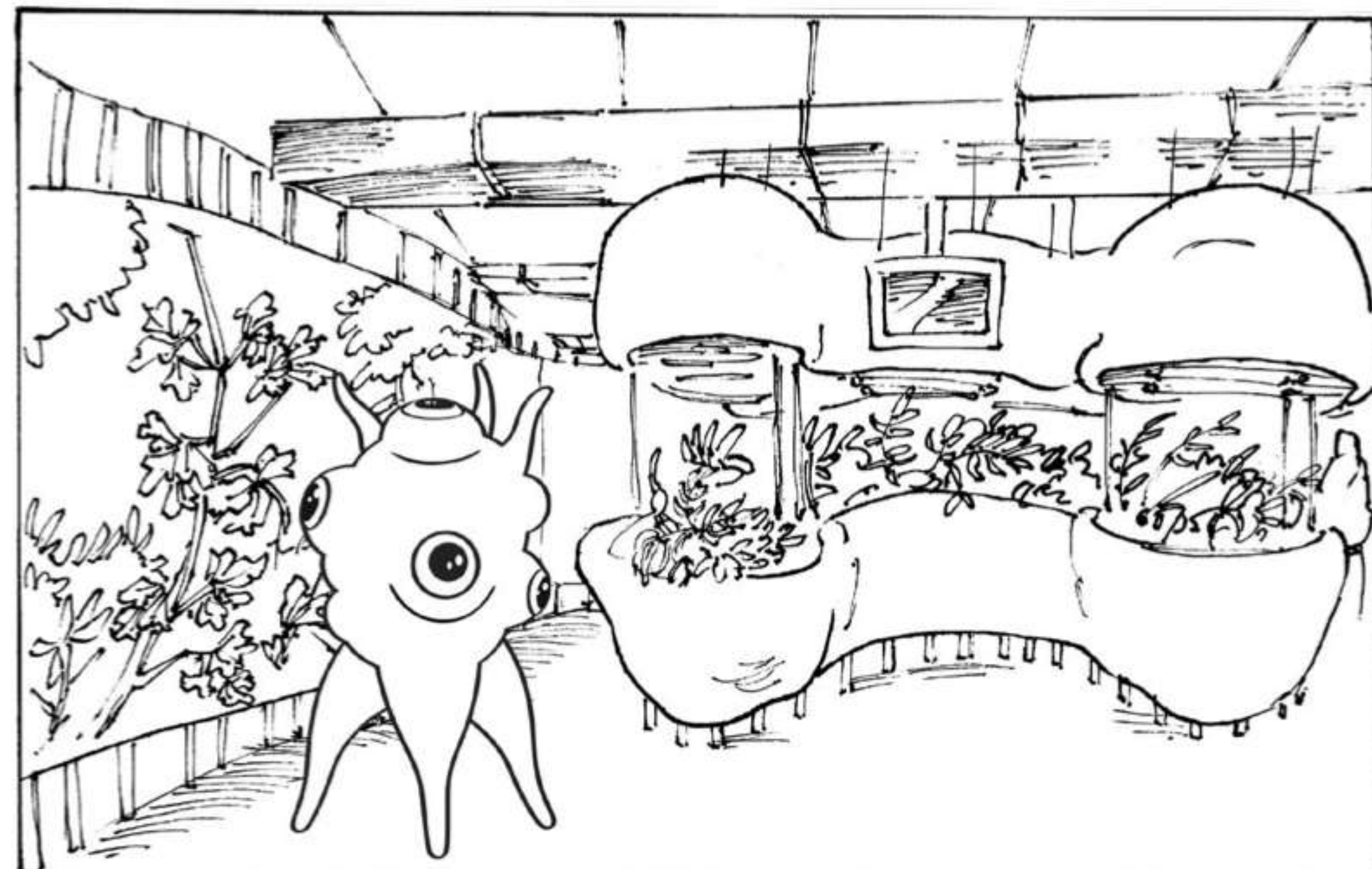
↑ Vítejte v Miláně na světové výstavě Expo 2015! Výstavy se zúčastnilo 139 zemí, hlavní téma „Uživit planetu, energie pro život,“ přilákalo více než 21 milionů lidí. Přimo před Italským pavilonem stála monumentální struktura Tree of Life, kterou navrhl umělecký ředitel italského pavilonu Marco Balich. Obří strom představoval metaforu pro potřebu čerpat výživu z minulosti, aby bylo možné šířit krásu jako zdroj energie pro život. ↓

↑ Globální diskuse se věnovala tomu, jak zajistit dostatek potravin pro rostoucí populaci a zároveň chránit naši planetu. Pavilon Spojených arabských emirátů Zlatou medaili získal. Ukázal světu, jak lze pomocí solárních technologií a pokročilých zavlažovacích systémů efektivně pěstovat plodiny i v extrémních podmínkách pouště. Technologie, které mají obrovský potenciál pro budoucnost zemědělství v suchých oblastech. ↓

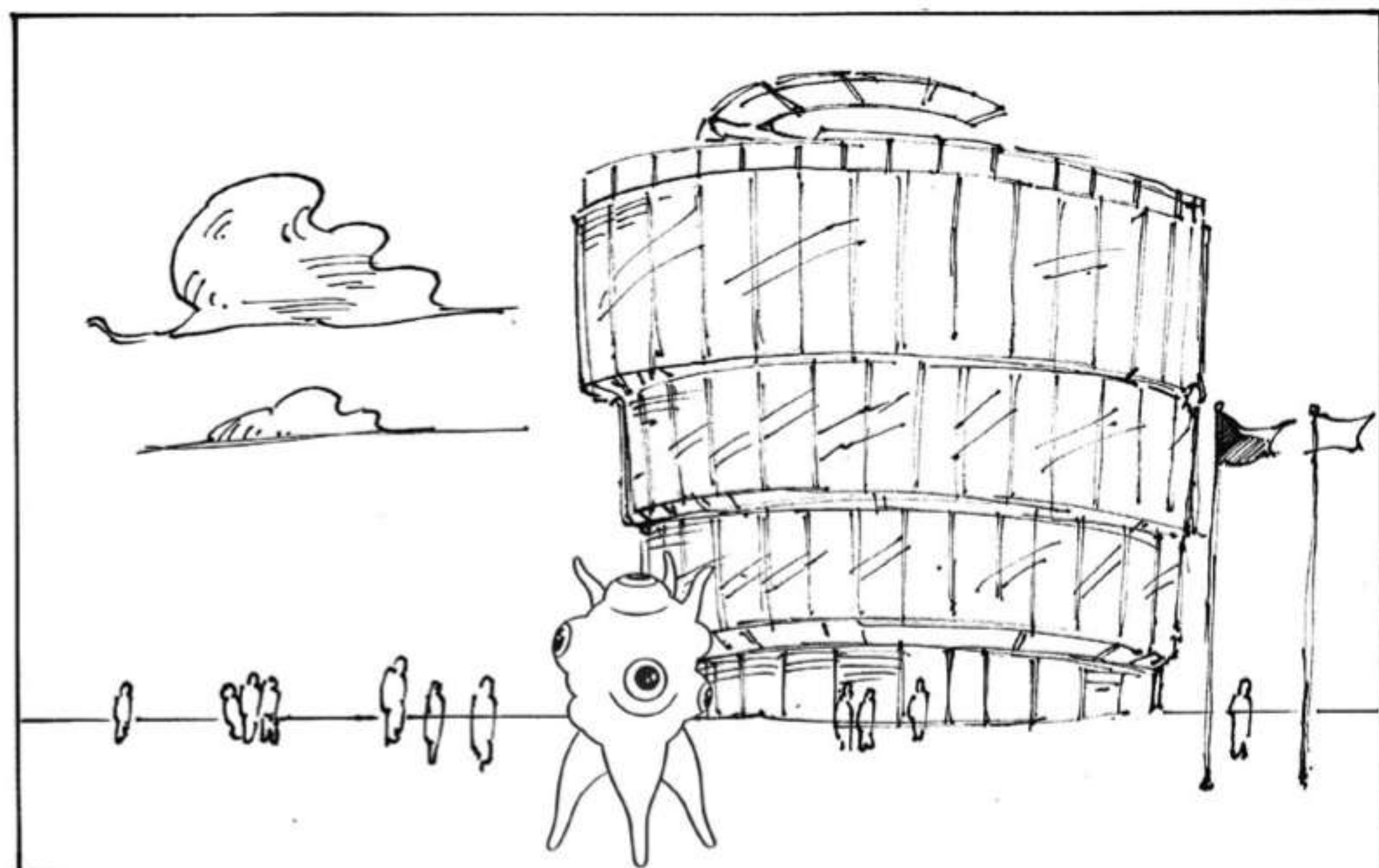
↑ Brazilský pavilon zaujal svou interaktivní sítí, která představovala amazonský deštný prales a návštěvníkům umožnila přímý kontakt s přírodou. Pavilon spojoval estetiku s hlubokým ekologickým poselstvím.

↑ Český pavilon nesl název Laboratoř ticha a zaměřoval se na udržitelnou práci s vodními zdroji, což je jedno z klíčových témat pro budoucnost planety. Šlo o multimediální projekt: Živý les vsazený do futuristické laboratoře umožnil návštěvníkům díky moderním technologiím nahlédnout do buněčné úrovně lesního biotopu. Mezi dominanty pavilonu patřila také expozice studentů ČVUT a kinetická plastika z optických vláken společnosti Lasvit, jejímž autorem je Maxim Velčovský. ↓

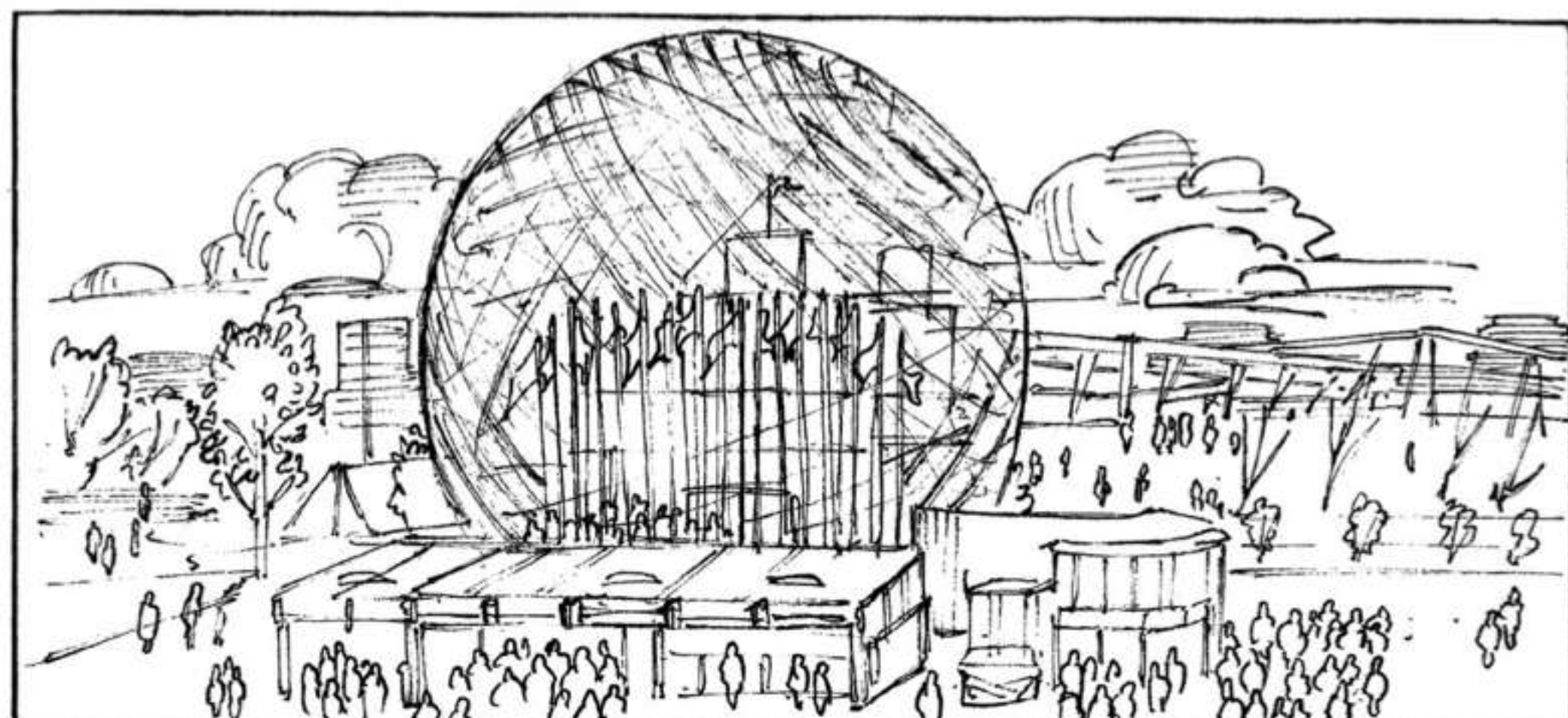

↑ Na Český pavilon – třípatrový, 15 metrů vysoký objekt, kde se v průběhu světové výstavy vystřídaly expozice z osmi vybraných krajů České republiky – upozorňoval exponát, který vytvořil výtvarník Lukáš Rittstein. Jednalo se o brouzdaliště s obří sochou uprostřed, jež byla zároveň fontánou symbolizující filtrování vody pomocí moderních nanotechnologií. ↓

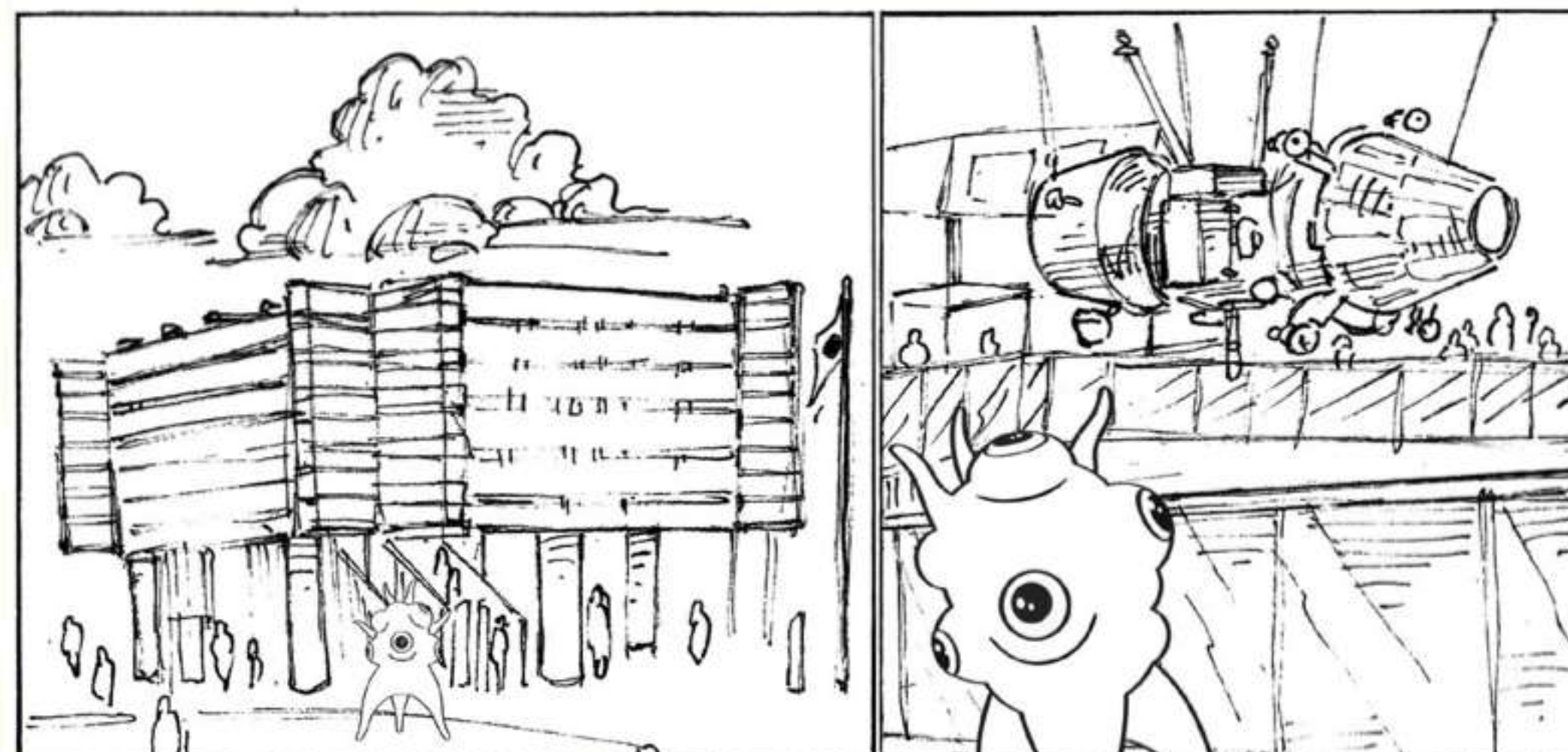

↑ Téma české účasti na světové výstavě EXPO 2025 zní „Talent a kreativita pro život“. Návštěvnícká cesta bude inspirována i knihou Labyrint světa a ráj srdce, jejímž autorem je Jan Amos Komenský, zvaný též učitel národů. Ted' už ale předává Miláno štafetu dalšímu pořadateli světové výstavy, Dubaji.

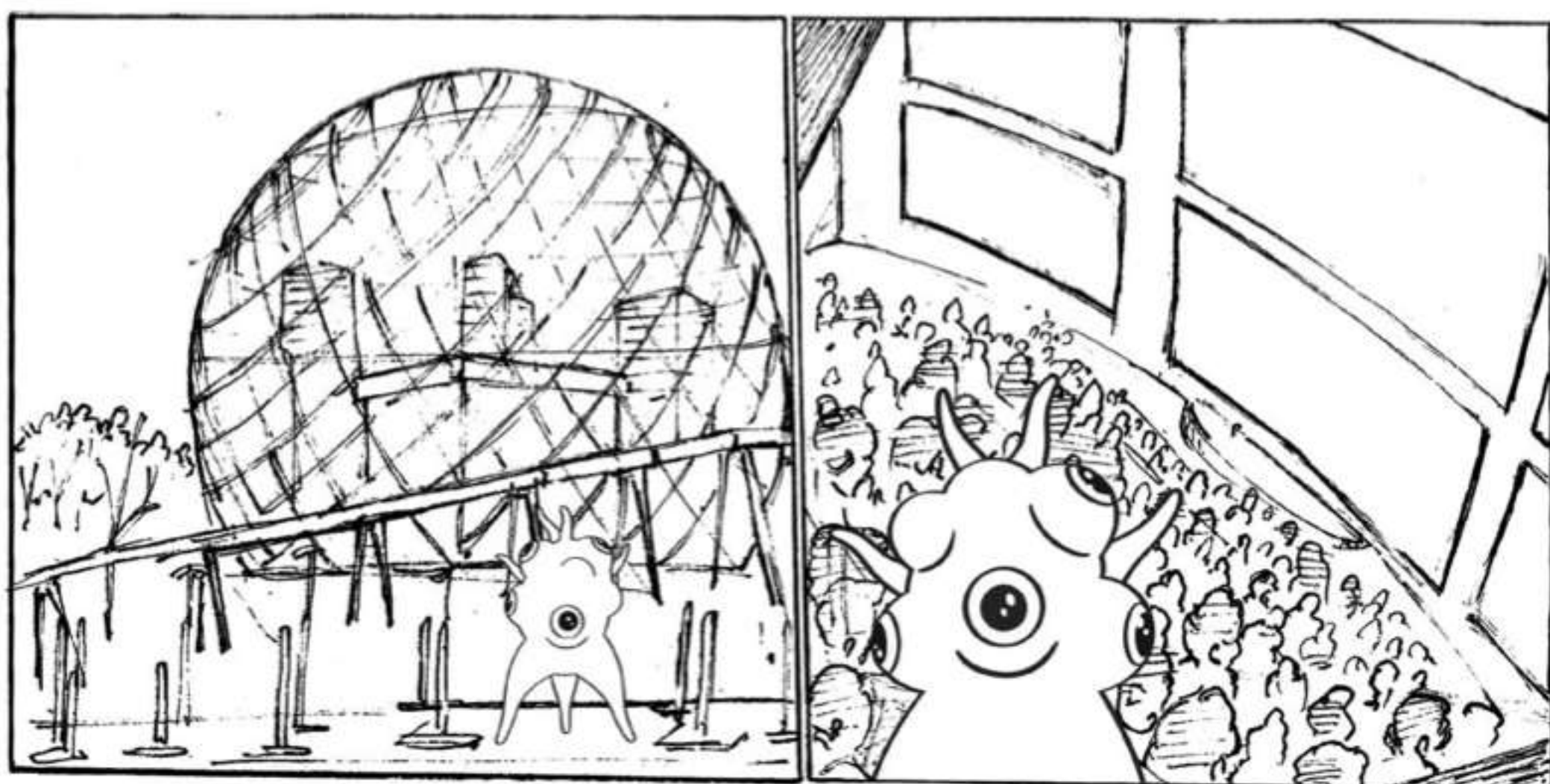
Světová výstava EXPO 1967, Montreal

↑ Vítejte v Montrealu na světové výstavě EXPO 1967! Koná se pod heslem Země lidí, inspirovaným stejnojmennou knihou A. de Saint-Exupéryho. Hlavním tématem je Člověk a jeho svět. Výstava je součástí oslav stého výročí vzniku Kanadské konfederace a 325. narozenin města Montreal. Zúčastnilo se jí 62 zemí a přilákala přibližně 51 milionů návštěvníků z celého světa. ↓

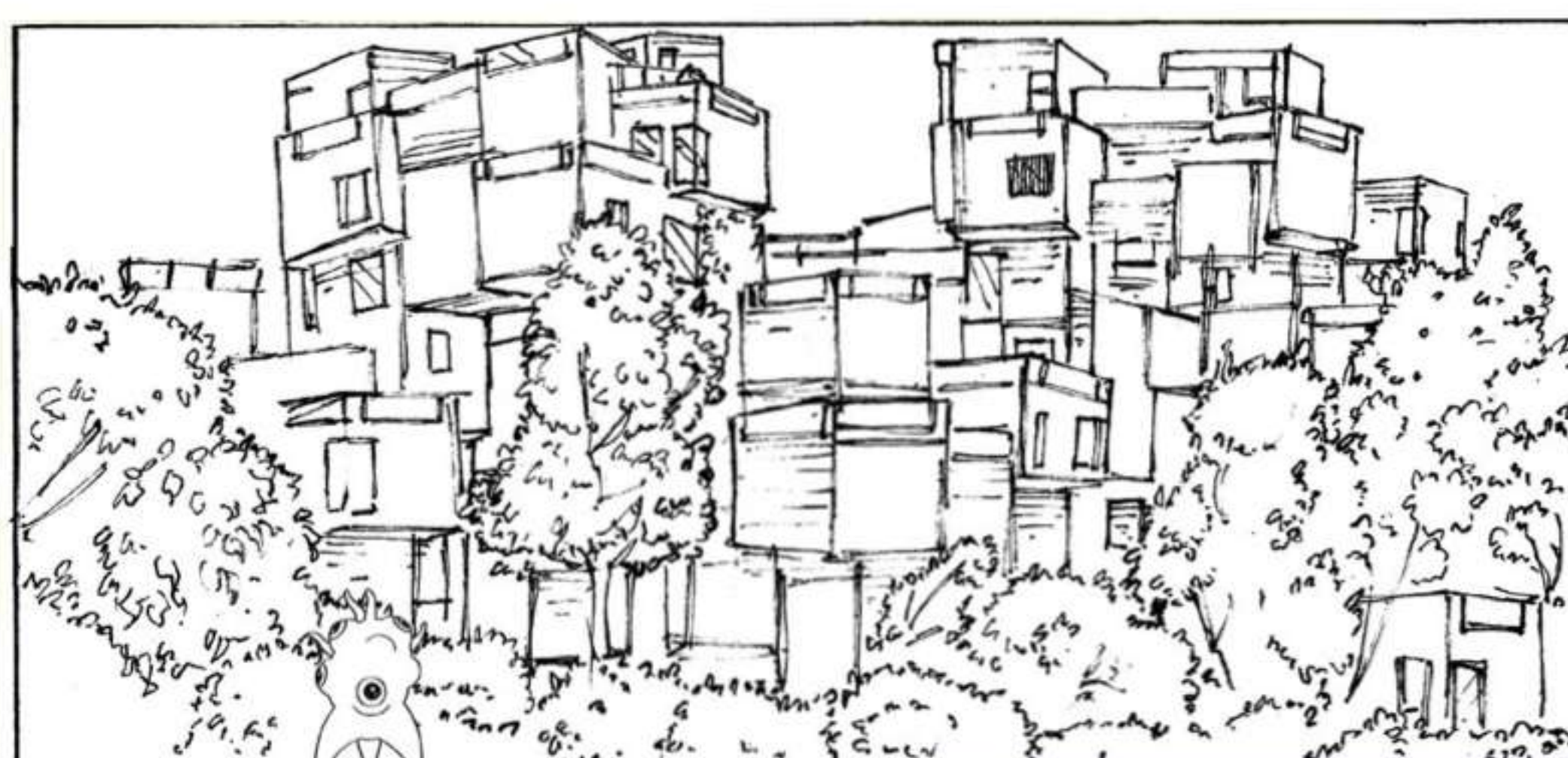

↑ Japonský pavilon ztvárnil ústřední téma Člověk a jeho svět prostřednictvím současného japonského umění, průmyslu a UKÁZKAMI moderního životního stylu. Součástí pavilonu byla tradiční japonská zahrada. V přilehlé restauraci mohli návštěvníci ochutnat autentickou japonskou kuchyni, kterou obsluha (v kimonu) servírovala v tradičních malých miskách. Pavilon také symbolizoval největší technologické pokroky. Jedním z hlavních exponátů byl počítač, který dokázal odpovídat v japonštině na zprávy zadané v angličtině.

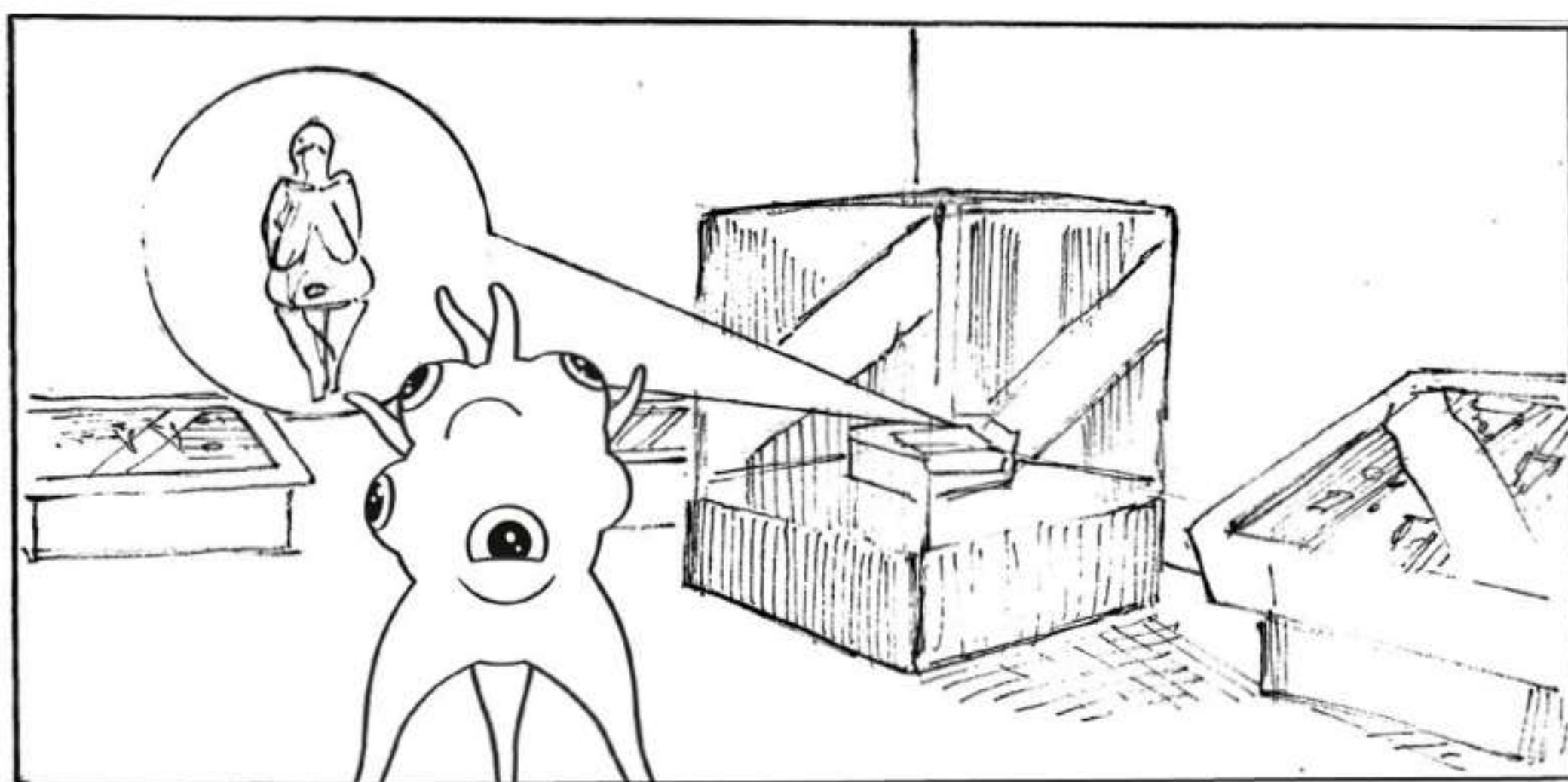

↑ Jednou z hlavních atrakcí byla geodetická kopule, navržená slavným architektem Richardem Buckminsterem Fullerem, která byla součástí amerického pavilonu a stala se pomyslnou ikonou výstavy. Ačkoli Fuller nebyl původním vynálezce kopule, jeho návrh byl roku 1954 zapsán jako americký patent. (První kopule byly navrženy po první světové válce a mají své kořeny v Německu.)

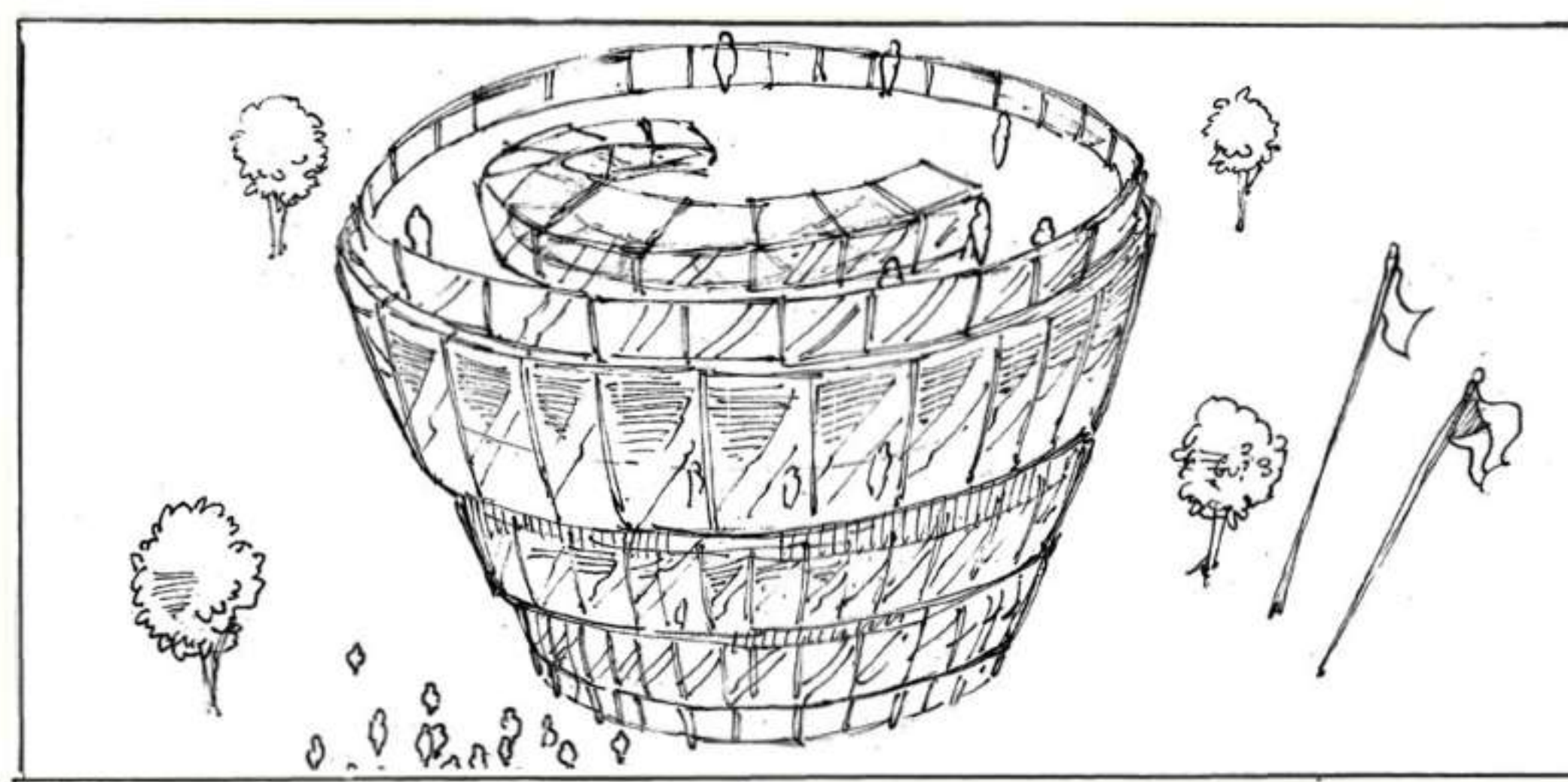
↑ Kanadský pavilon získal zvláštní ocenění za svoje inovativní pojetí. Hlavní část pavilonu tvořila, obrácená (na špičku postavená) pyramida zvaná Katimavik, což je eskymácký výraz pro shromaždiště. Promenáda po ochozu střechy nabízela jednu z nejzajímavějších vyhlídek výstaviště. V tomto pavilonu byl poprvé představen dnes nejrozšířenější systém pro filmové prezentace – IMAX. ↓

↑ Na výstavě byl představen unikátní obytný komplex, bydlení budoucnosti, Habitat 67. Skládal se ze 158 betonových modulů, které spojovaly výhody rodinných domů, jako je soukromí, s výhodami městského bydlení, jako je úspora místa. ↓

↑ Pozornost v československém pavilonu přitahoval unikátní Kinoautomat a první interaktivní film na světě s názvem Člověk a jeho dům. K vidění byla Věstonická venuše, kopie Svatováclavské koruny nebo vitráž Stanislava Libenského a Jaroslavy Brychtové. Zajímavostí se stal slavný Třebechovický betlém a dílo Jiřího Trnky Strom hraček. Kulturní program Popové hvězdy z Prahy měl na starosti scénárista a režisér Radúz Činčera. Vystoupili na něm například Karel Gott, Waldemar Matuška, Eva Pilarová, Jiří Suchý a Jiří Šlitr. Československý pavilon navštívilo přes 8 milionů lidí.

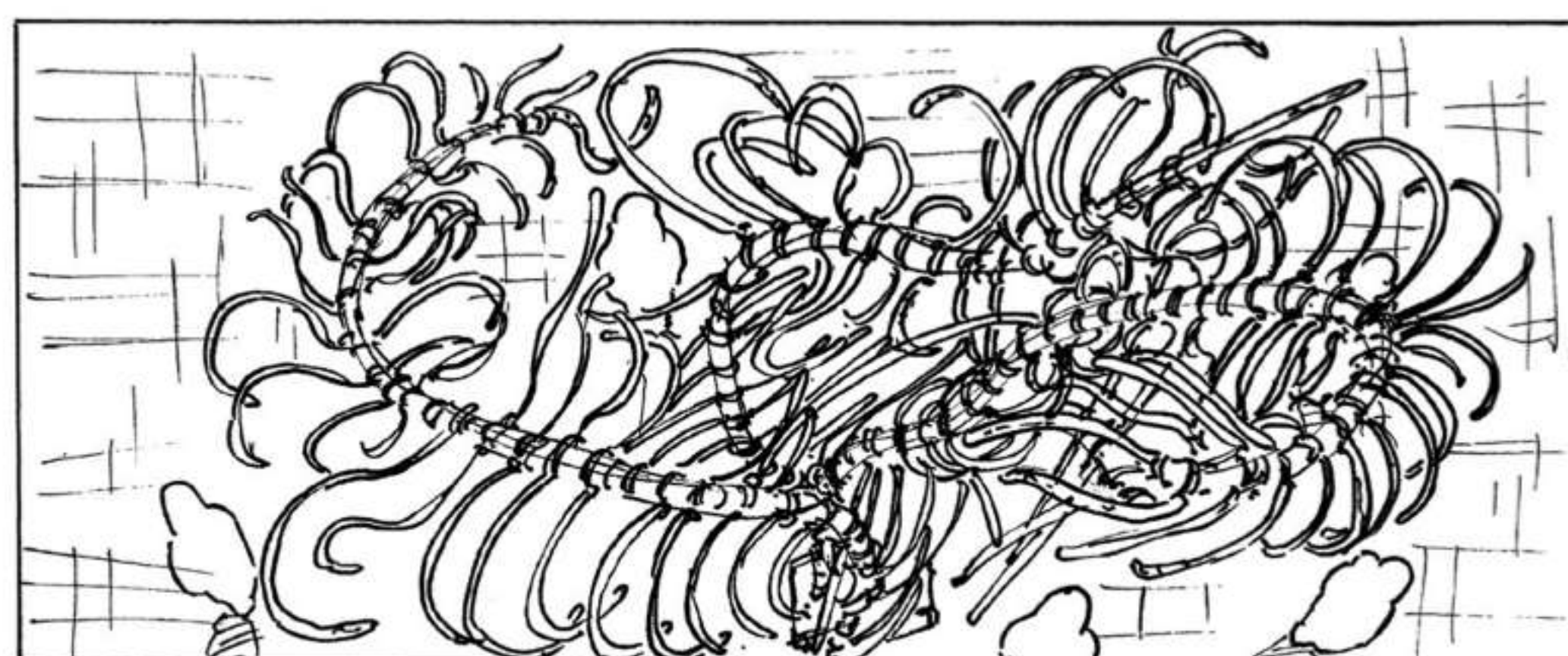

↑ Montreal podporoval myšlenku jednoty a spolupráce mezi národy. Logo výstavy symbolizovalo propojené lidské postavy. Organizátoři naplánovali mnoho mezinárodních tematických pavilonů, které nesly názvy Člověk a jeho zdraví, Člověk ve společnosti, Člověk a zemědělství, Člověk a vesmír, Člověk tvůrce, Člověk výrobce aj. To vše bylo a je klíčové i pro nadcházející Expo 2025 v Ósace.

Světové výstavy EXPO a René Roubíček

↑ **Dětství a talent** • Od malička byl René Roubíček obklopen uměním. Jeho otec byl vystudovaný výkonný hudebník, krásně amatérsky maloval a vyráběl hudební nástroje, on sám už jako dítě vystavoval své kresby mezi dospělými. Právě zde ho objevil slavný malíř Max Švabinský a nabídl mu místo ve svém ateliéru na pražské Akademii výtvarných umění. ↓

↑ **EXPO 1970 – Mrak** • Na světové výstavě Expo 1970 v Ósace se český pavilon pyšnil skleněným Mrakem, který symbolizoval zdroj vody pro život. Tato osm metrů široká a sedm metrů vysoká plastika se vznášela nad návštěvníky, znovu posouvajíc hranice sklářského umění. René Roubíček se stal opět středem globální umělecké diskuse. ↓

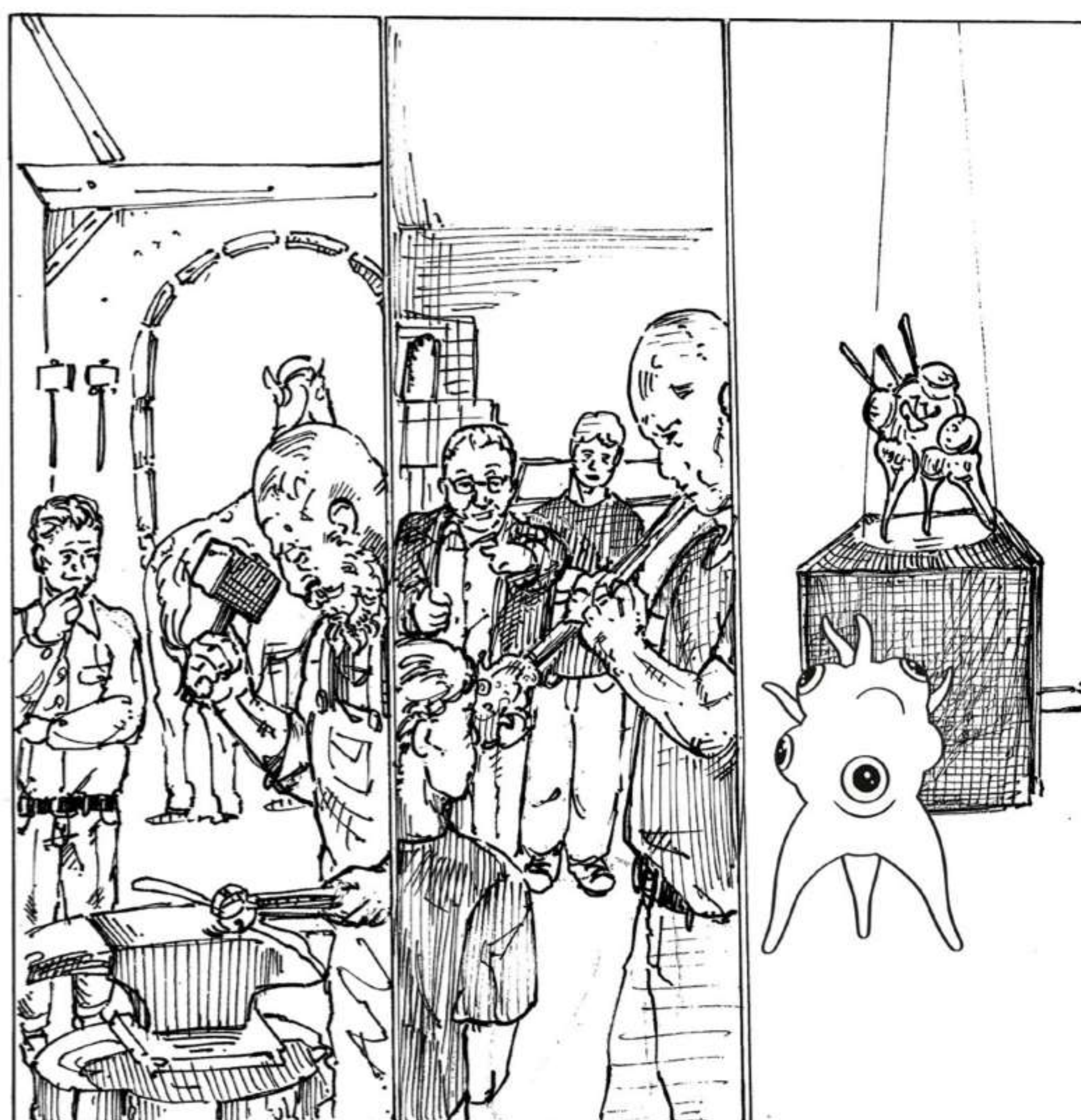
↑ **Válečné studium** • Do jeho života zasáhla druhá světová válka. Vysoké školy byly sice uzavřeny, ale René si našel cestu na Uměleckoprůmyslovou školu, která tehdy neměla ještě status vysoké školy. Osud ho zde svedl dohromady s Miluší Kytkovou, jeho budoucí manželkou a spoluzakladatelkou nového pojetí uměleckého zpracování skla. ↓

↑ **EXPO 1958 – Sklo a kov** • Na Expu 1958 v Bruselu překvapil svět inovací: jako první spojil sklo a kov do abstraktní plastiky; za tu pak získal GRAND PRIX. Svět viděl, že sklo může být volným uměním. Rozletělo se až ke hvězdám. ↓

↑ **EXPO 1967 – Skleněný les** • Pro český pavilon na EXPU 1967 v Montrealu vytvořil René skleněný les, který návštěvníky fascinoval svou velikostí a proměnlivou kompozicí. Sklo bylo zcela nově použito jako umělecké médium, jež poprvé ožilo v této podobě.

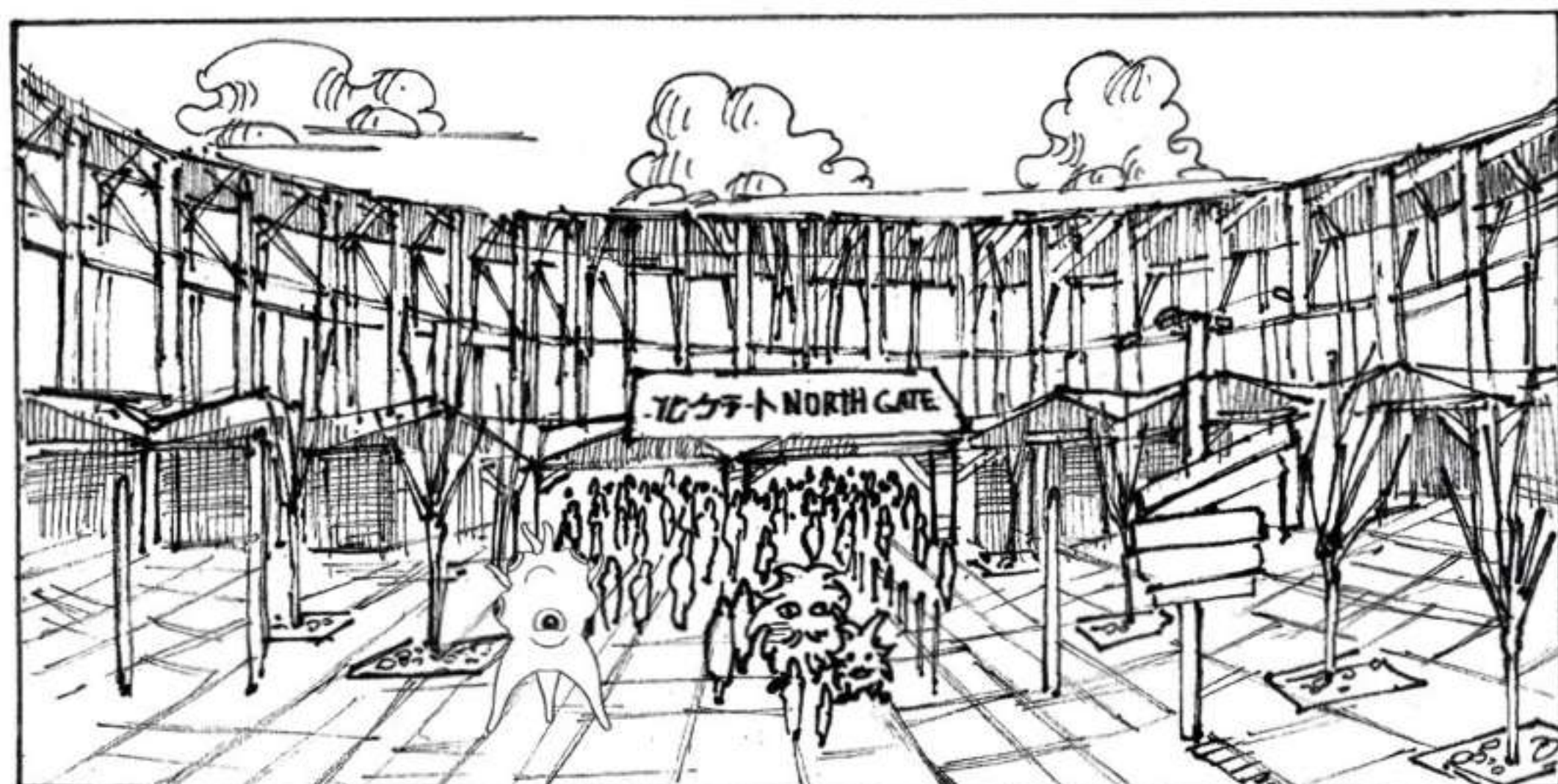

↑ **Kovář z Nového Boru** • Ke každému monumentu potřeboval René speciální kovovou konstrukci. Neexistovaly žádné specializované dílny, a tak René spolupracoval s místním kovářem panem Žaloudkem z Nového Boru, který vedle uměleckých děl stále koval koně. ↓

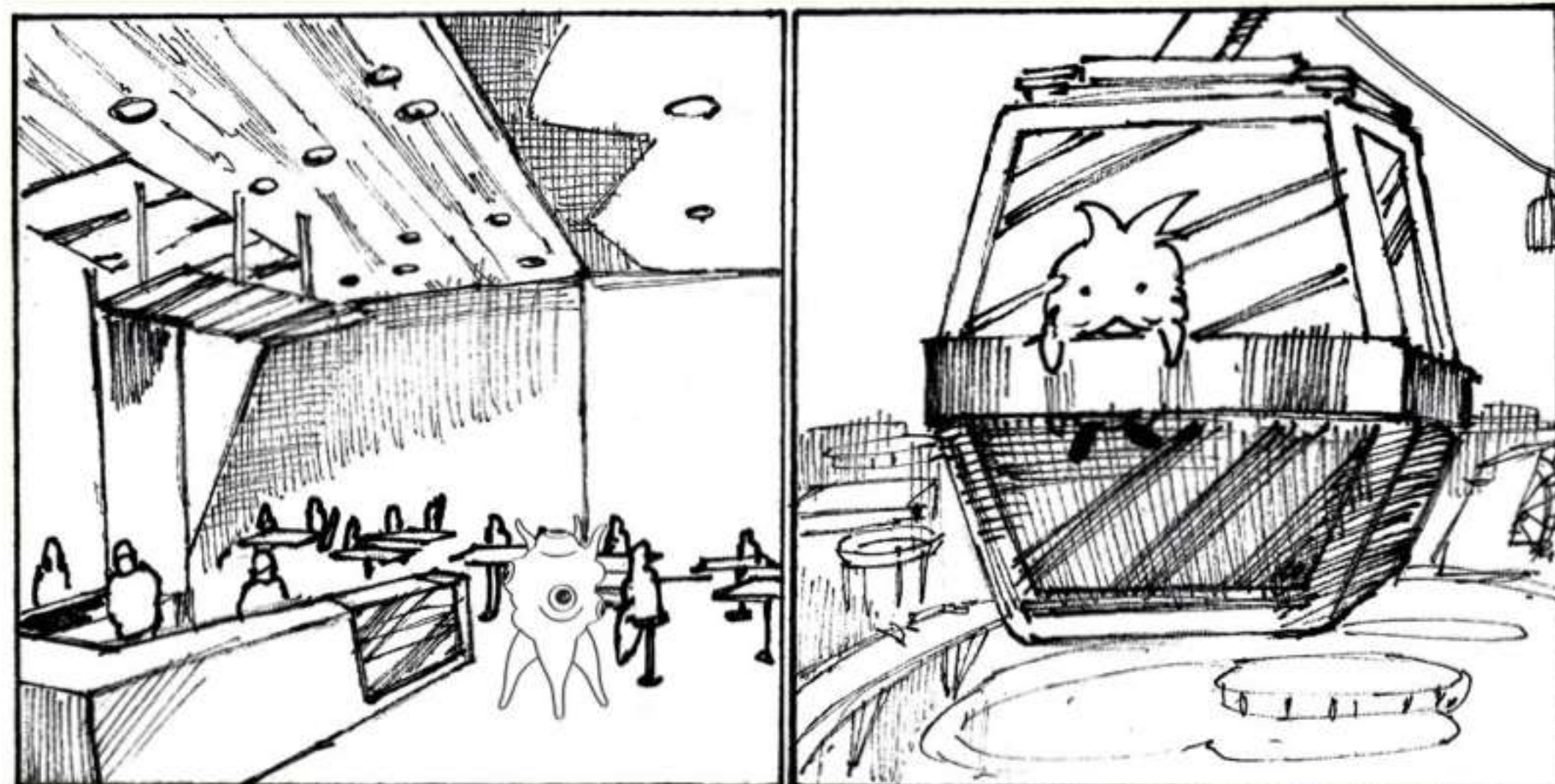
↻ **Neutuchající vášeň** • René tvořil prakticky až do své smrti. U pece, se skláři, neúnavně zkoušel nové možnosti skla, jak mu dát příležitost ukázat, co umí samo.

↻ **Odkaz a humor** • Díla Reného Roubíčka inspirovala celý svět a podněcovala filozofické debaty o umění. Jeho jedinečný přístup ke sklu se stal vzorem pro nové generace umělců. Není tedy žádným překvapením, že se jedna z jeho skleněných plastik stala námětem pro maskota Expa 2025, symbolizujícího spojení umění a moderního hravého světa.

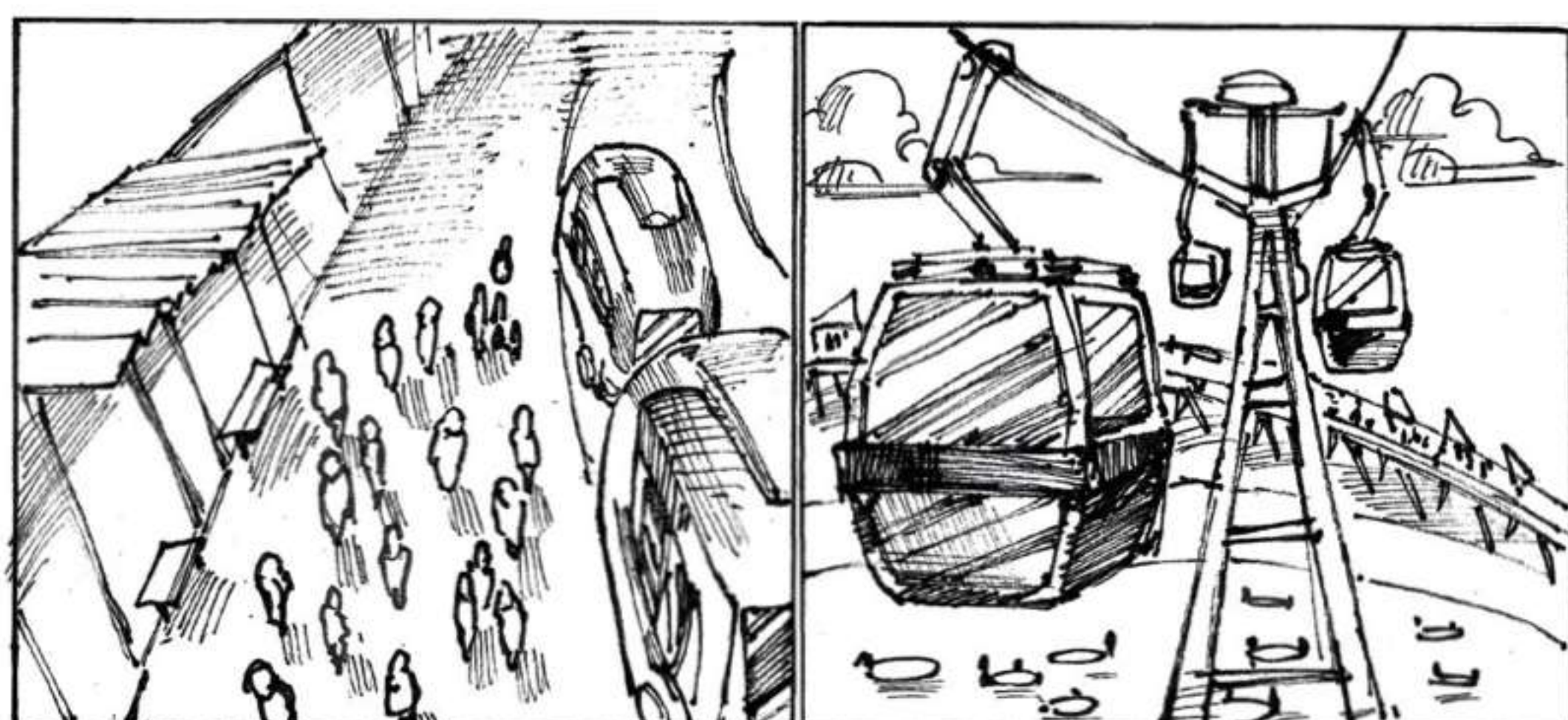
Světová výstava EXPO 2005, Aiči

↑ Vítejte na světové výstavě Expo 2005 v prefektuře Aiči! Výstavu zahájil korunní princ Naruhito, japonský jazzový hudebník Sadao Watanabe složil speciálně pro tuto událost píseň Share the World. Ceremoniálu přihlíželi císař Akihito s císařovnou Mičiko. Výstavy se účastnilo 121 zemí a navštívilo ji přes 22 milionů návštěvníků z celého světa. ↓

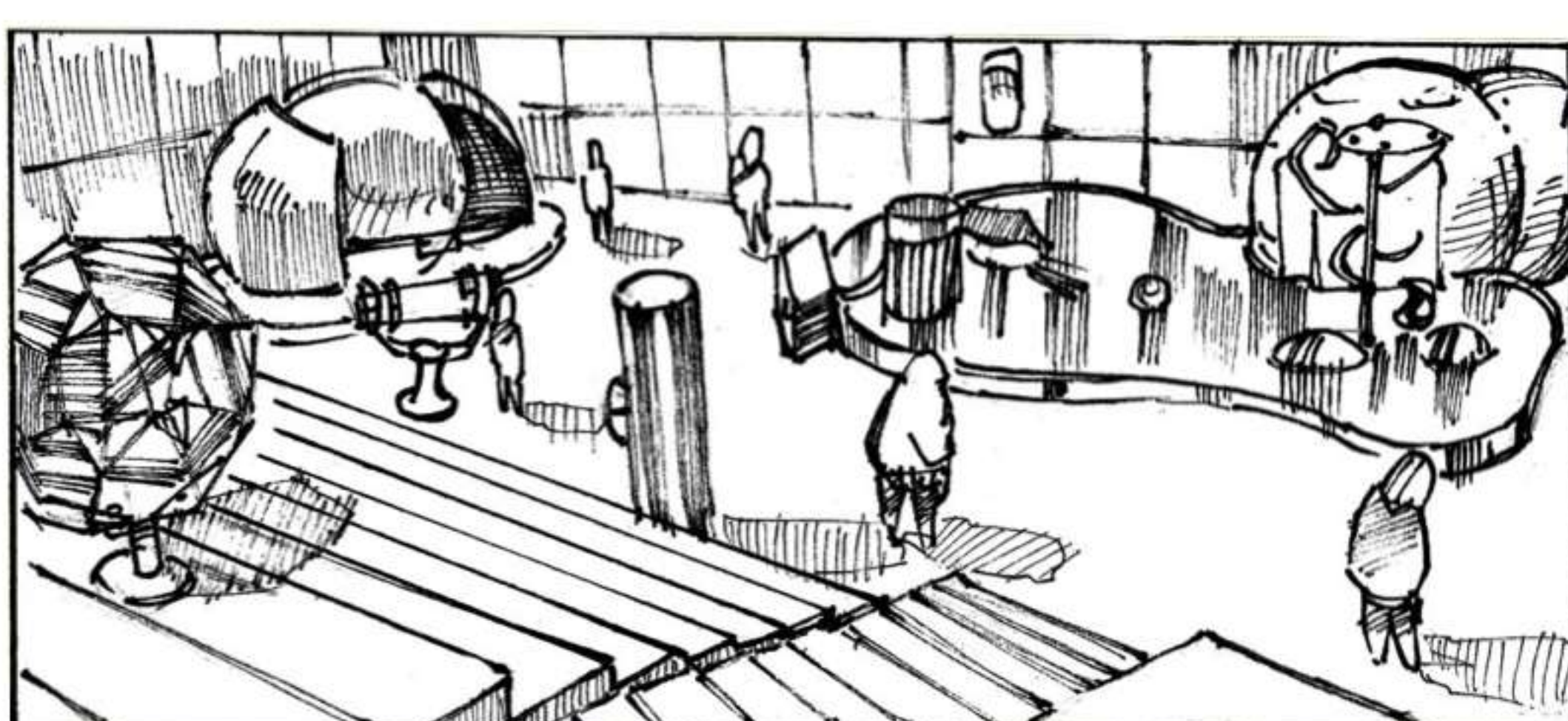

↑ Výstava využívala alternativní zdroje energie. Jako palivo se využíval například odpad z restaurací na výstavišti, který procházel fermentací. Všechny plastové látky a kelímky z desítek stánků s občerstvením prošly recyklací.

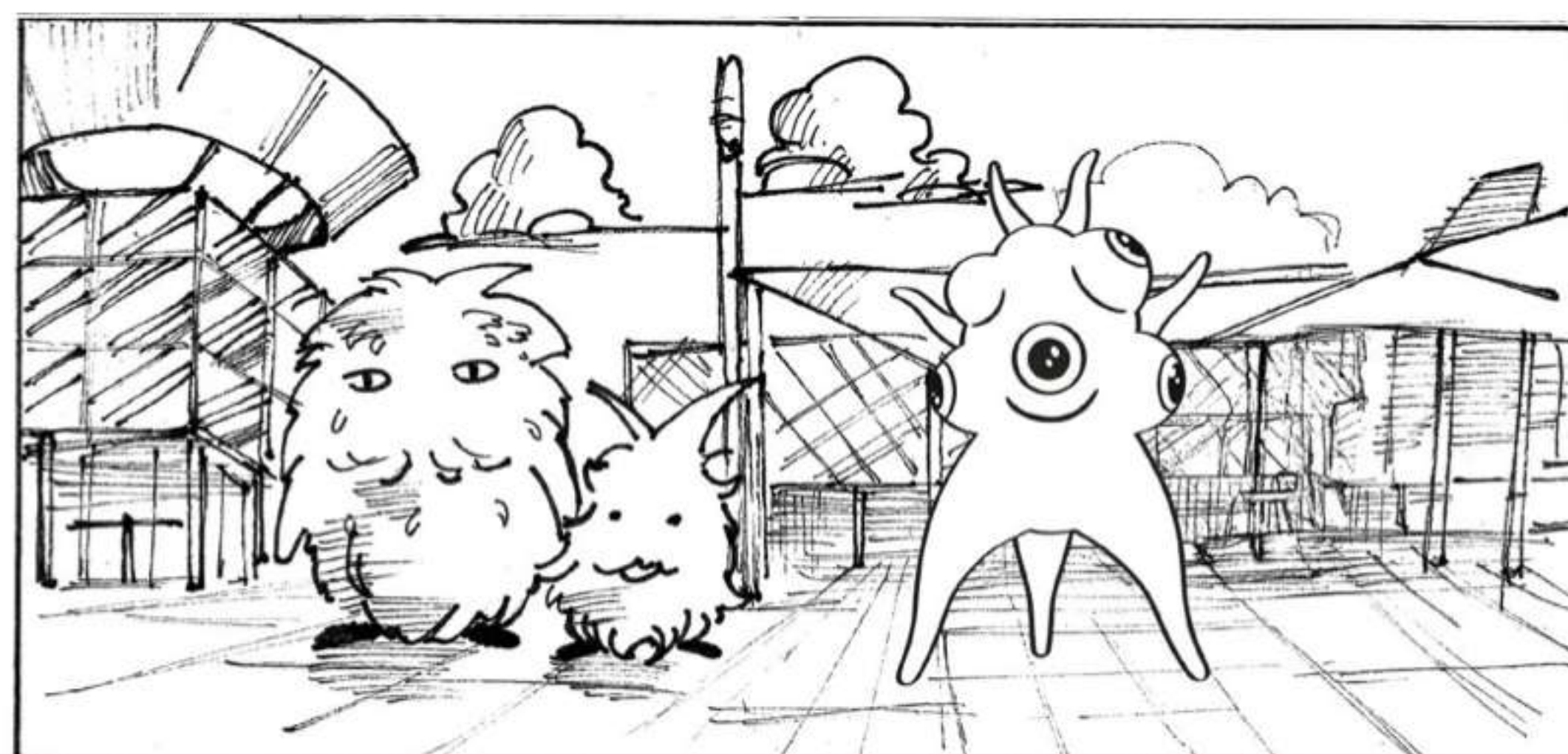

↑ Hlavní část výstavy se nacházela v Nagakute východně od Nagoje, menší část byla umístěna do Seto. Návštěvníci rozvázely mezi pavilony autobusy s magnetickým vedením a vozítka bez řidičů.

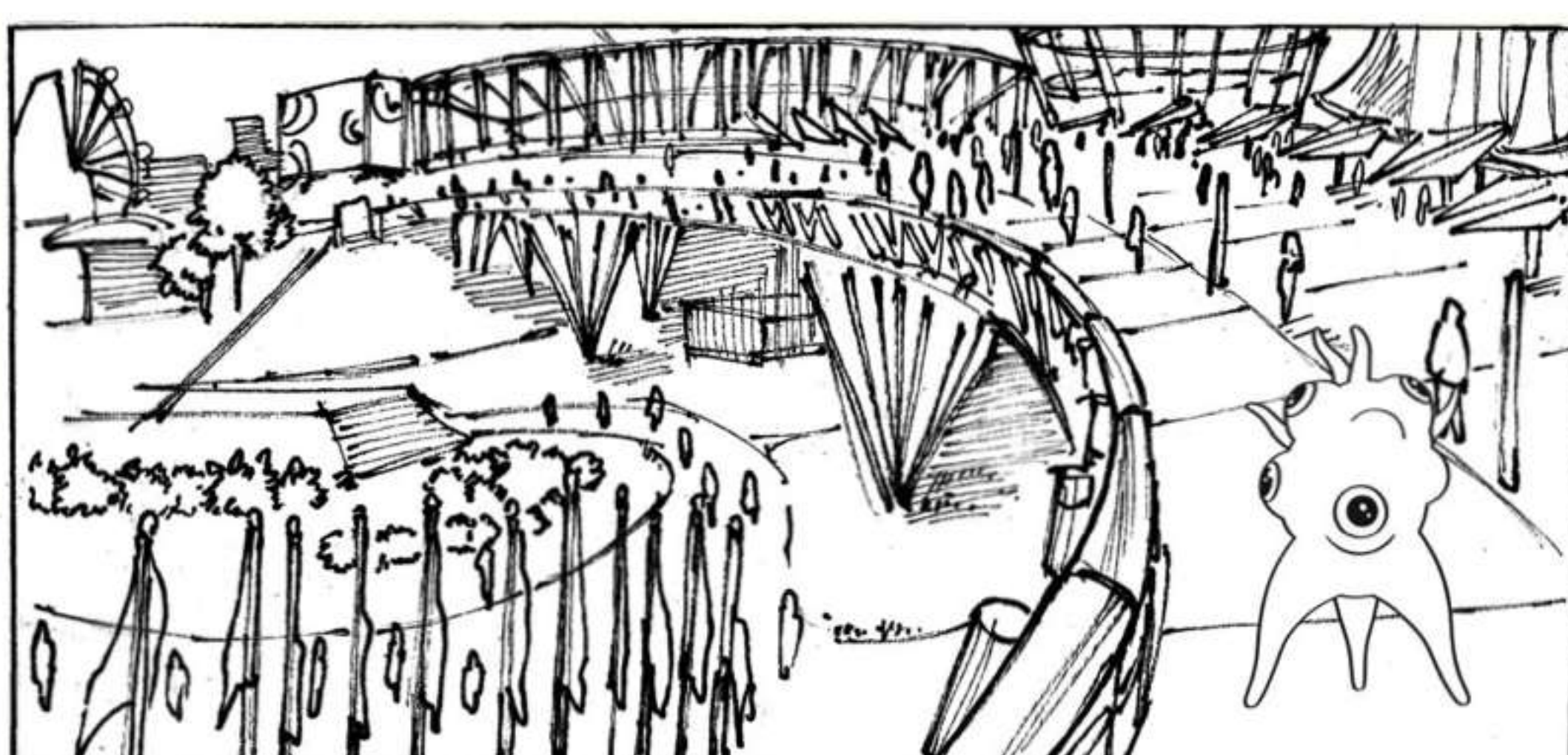
→ „Moudrost přírody,“ tak znělo téma výstavy. Poprvé v historii byly pavilony stavěny s myšlenkou, že budou po výstavě recyklovány. Nad výstavištěm se vznášely kabinky lanové dráhy Kikkoro Gondola, jež nabízely překrásný výhled a současně představovaly ekologickou dopravu. ↓

↑ Autorem souborného díla pro český pavilon byl Jiří Černý, koordinátorem tvůrčího týmu Jan Hřebek, autorem architektonického řešení interiéru pavilonu ing. arch. Jiří Buček, autorem koncepce výstavní expozice Petr Nikl a autorkou průčelí a restaurace Barbora Škorpilová. Za své téma si Česko zvolilo „Umění života“. Hlavní expozice Zahrada fantazie a hudby byla postavena na principu hravosti, pohybu a náhodných zvuků, které pomocí exponátů vytvářeli sami návštěvníci. Ti měli k dispozici vodní varhany, kamenné cimbály i trubky, které vydávaly zvuk zvonů. Vítězem obchodní veřejné soutěže na scénář, libreto, prostorové řešení expozice a její realizaci v pavilonu české účasti na Expo 2005 se stala společnost Film Dekor. Celková realizace expozice v pavilonu České republiky stála přibližně 115 milionů korun. ↓

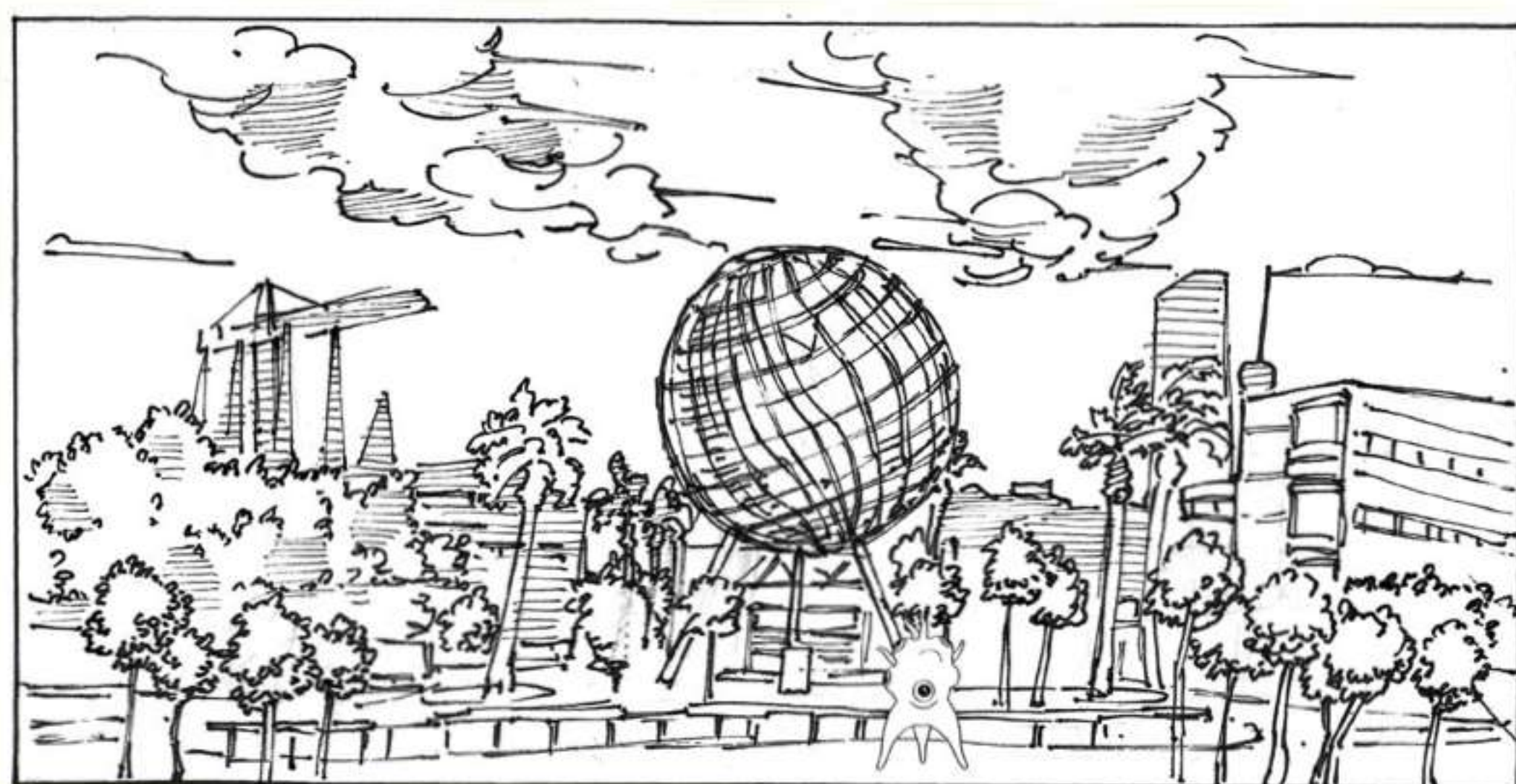

↑ Symbolem Expa 2005 se stali maskoti Kikkoro a Morizo – lesní duchové, reprezentující ochranu přírody. Návštěvníci se také mohli setkat s nepřeberným množstvím robotů mluvících různými jazyky, kteří poskytovali informace, uklízeli, dělali společnost starším lidem, obstarávali zábavu, nebo dokonce hráli na hudební nástroje.

↑ Prefektura Aiči předala štafetu čínské Šanghaji, která uspořádá světovou výstavu v roce 2010. Já už se ale nemohu dočkat expozice České republiky, která nás čeká na světové výstavě Expo 2025, opět v Japonsku. I tam jsem si našel kamaráda, jmenuje se Myaku – Myaku a brzy Vám o něm řeknu více.

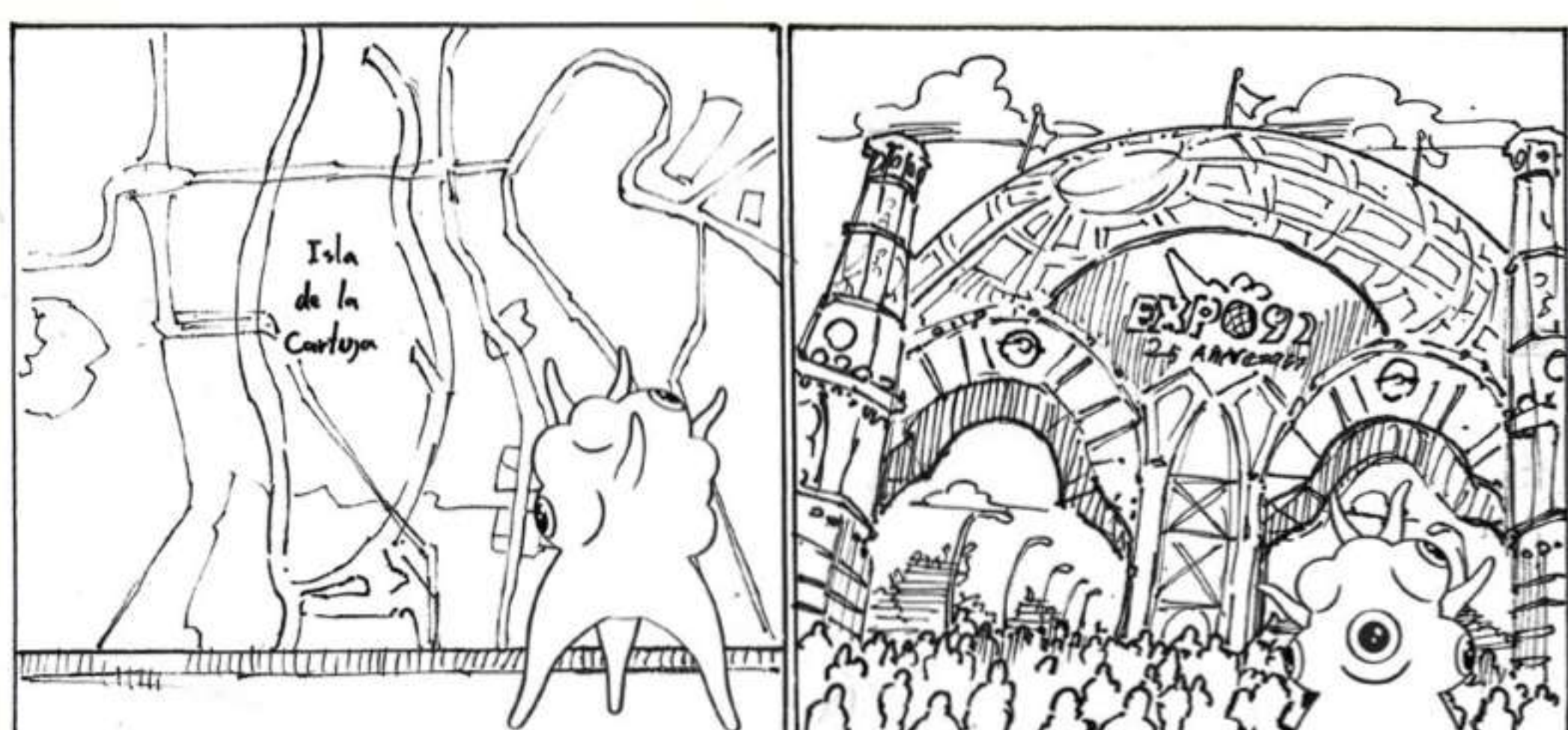
Světová výstava EXPO 1992, Sevilla

↑ Vítejte v Seville na Expu 1992! Na poslední velké výstavě tohoto století. Tato světová výstava byla uspořádána k oslavě 500. výročí objevení Ameriky, ústředním tématem bylo Dědictví a budoucnost. Sevilla se stala místem, kde se setkaly národy a kultury, aby společně přemýšlely o tom, jak mohou tradice ovlivnit naši cestu k budoucnosti. Výstavu zahájil španělský král Juan Carlos. ↓

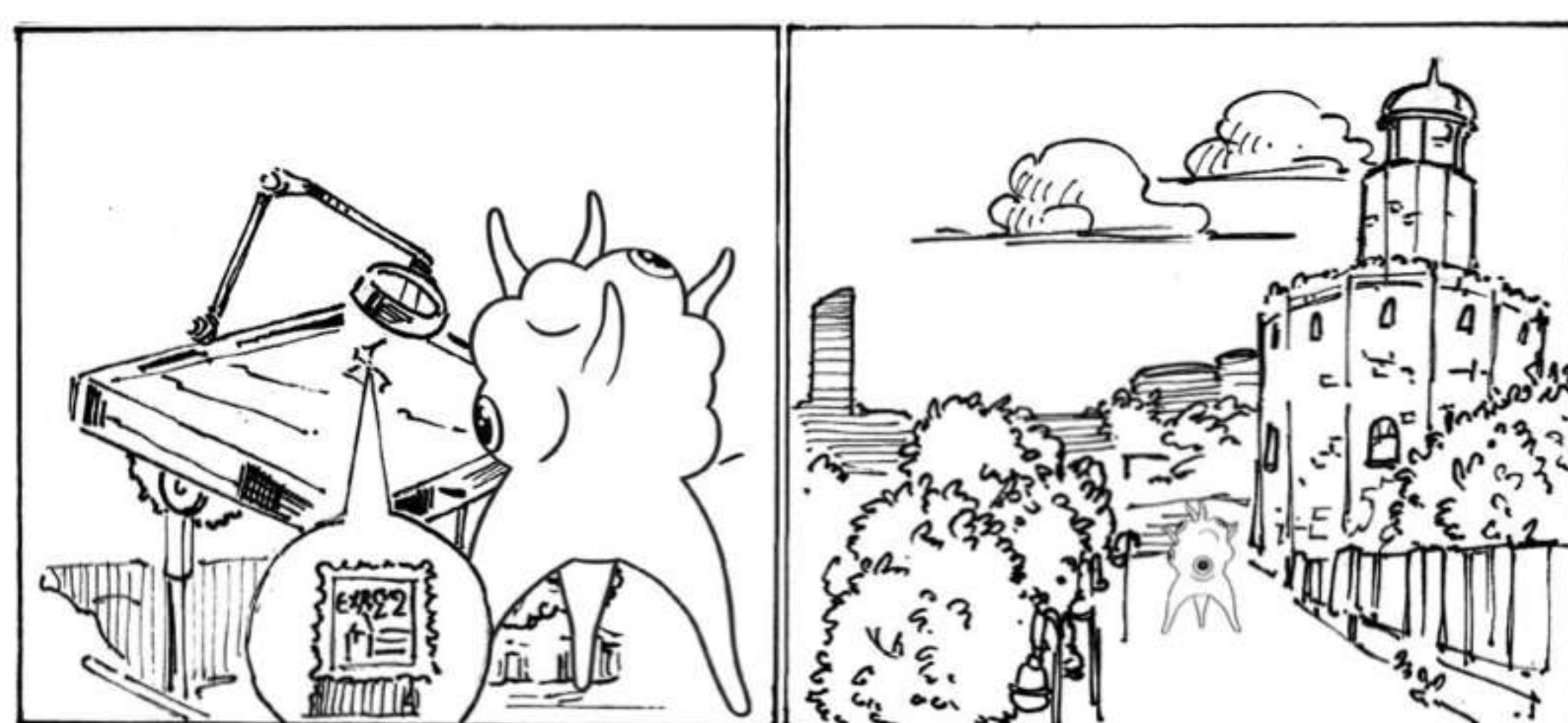

↑ Pavilon Japonska představil největší dřevěnou stavbu na světě, pavilon Maroka se pyšnil rekonstrukcí marockého paláce a španělský pavilon představoval modernistickou stavbu. Byl to ráj pro oči. ↓

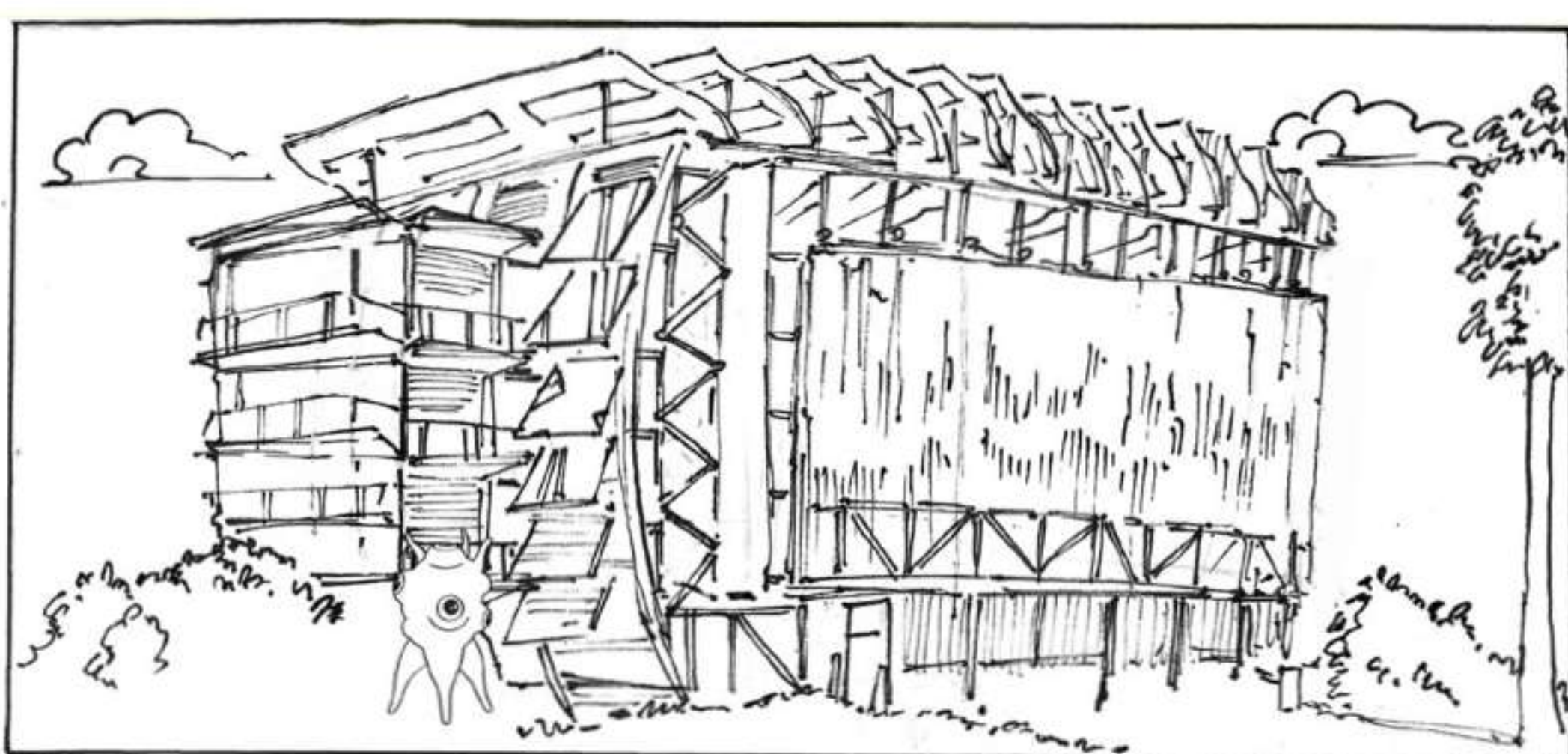
↑ 3. srpna 1492 vyplul Kryštof Kolumbus na třech karavelách se svou flotilou čítající sto mužů. Největší z karavel nesla jméno Santa María. 12. října se na palubě jedné z nich ozvalo: Země na obzoru! Karavely zakotvily na dnešních Bahamách. Kolumbus objevil Nový svět. Po čtvrté, tedy poslední výpravě se Kolumbus usadil v Seville. Tam jsou dnes také uloženy jeho ostatky, které byly roku 1892, ke čtyřstému výročí objevení Nového světa, převezeny z Kuby.

➤ V Seville šlo o jednu z největších světových výstav své doby. Zúčastnilo se jí 108 zemí. Během šesti měsíců ji navštívilo více než 41 milionů lidí. Sevilla se díky tomu stala globálním centrem, kde se diskutovalo o budoucnosti lidstva. ↓

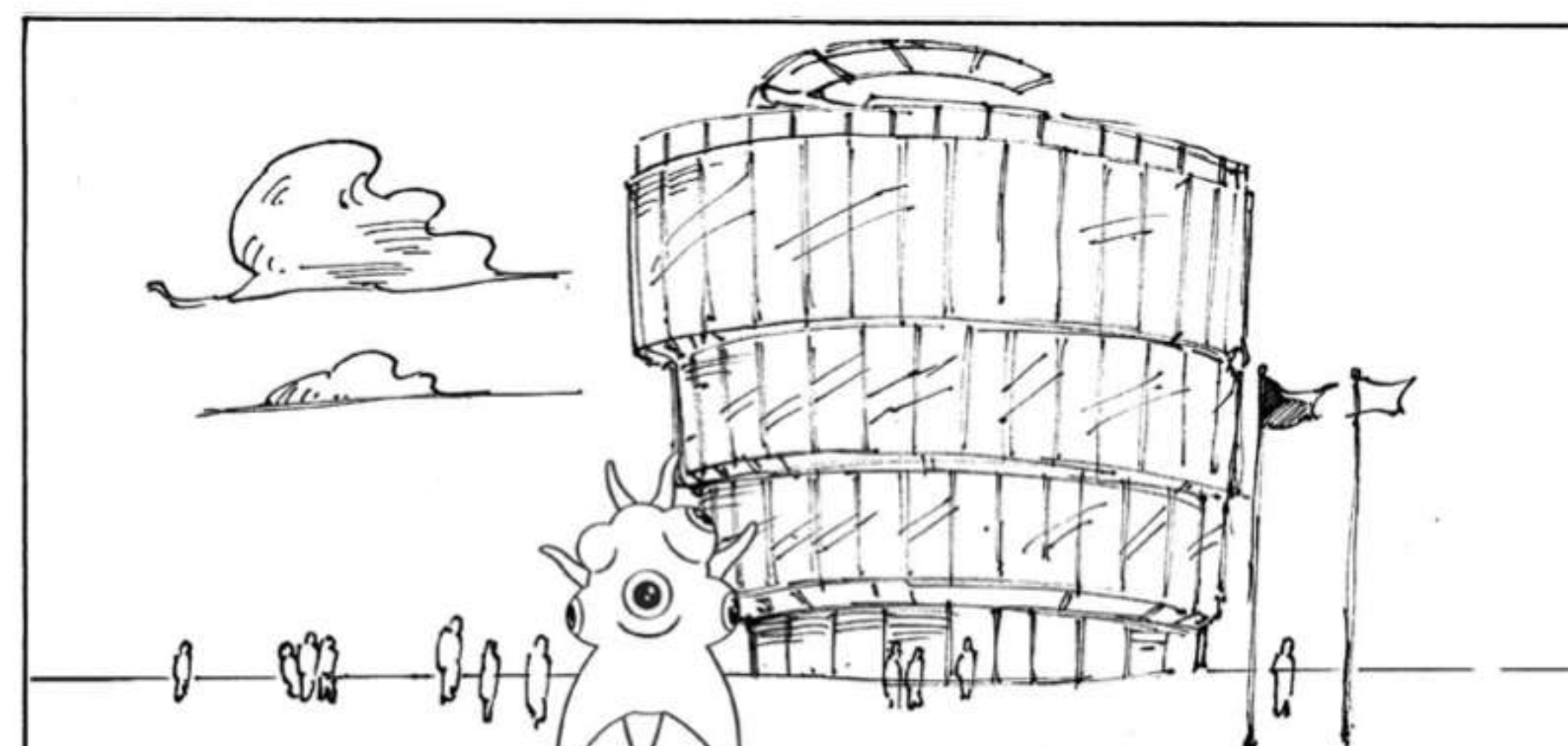

↑ Tématem československého pavilonu byla Příroda a civilizace. Šlo o poslední společný pavilon Čechů a Slováků, navrhli jej Martin Němec a Ján Štempel. Návštěvníky zaujala unikátní instalace Pražská zrcadla a špičkový designový nábytek, který získal mezinárodní uznání. Po skončení výstavy zůstala budova pavilonu na původním místě, koupil ji španělský architekt José Luis Manzanares, je nadále používána.

➤ Expo 1992 mělo trvalý dopad na Seville. Pavilony byly budovány na neobdělávané půdě. Hesly Expa 92 byly modernost a internacionalismus. Díky této výstavě byla modernizována kompletní dopravní síť v Seville. ↓

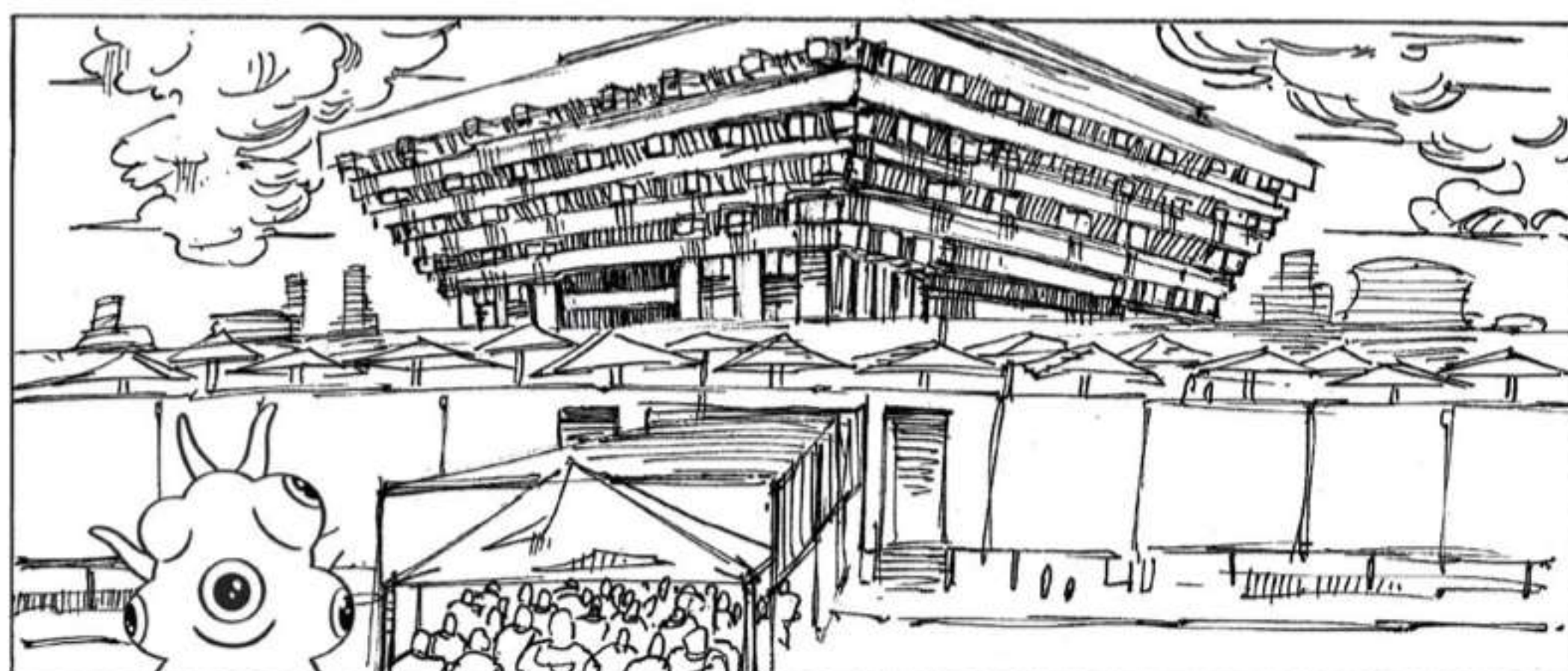

↑ Technologické inovace byly na výstavě opravdu ohromující! Například přední fasádu britského pavilonu tvořila vodní stěna napájená čerpacím systémem a solárními panely.

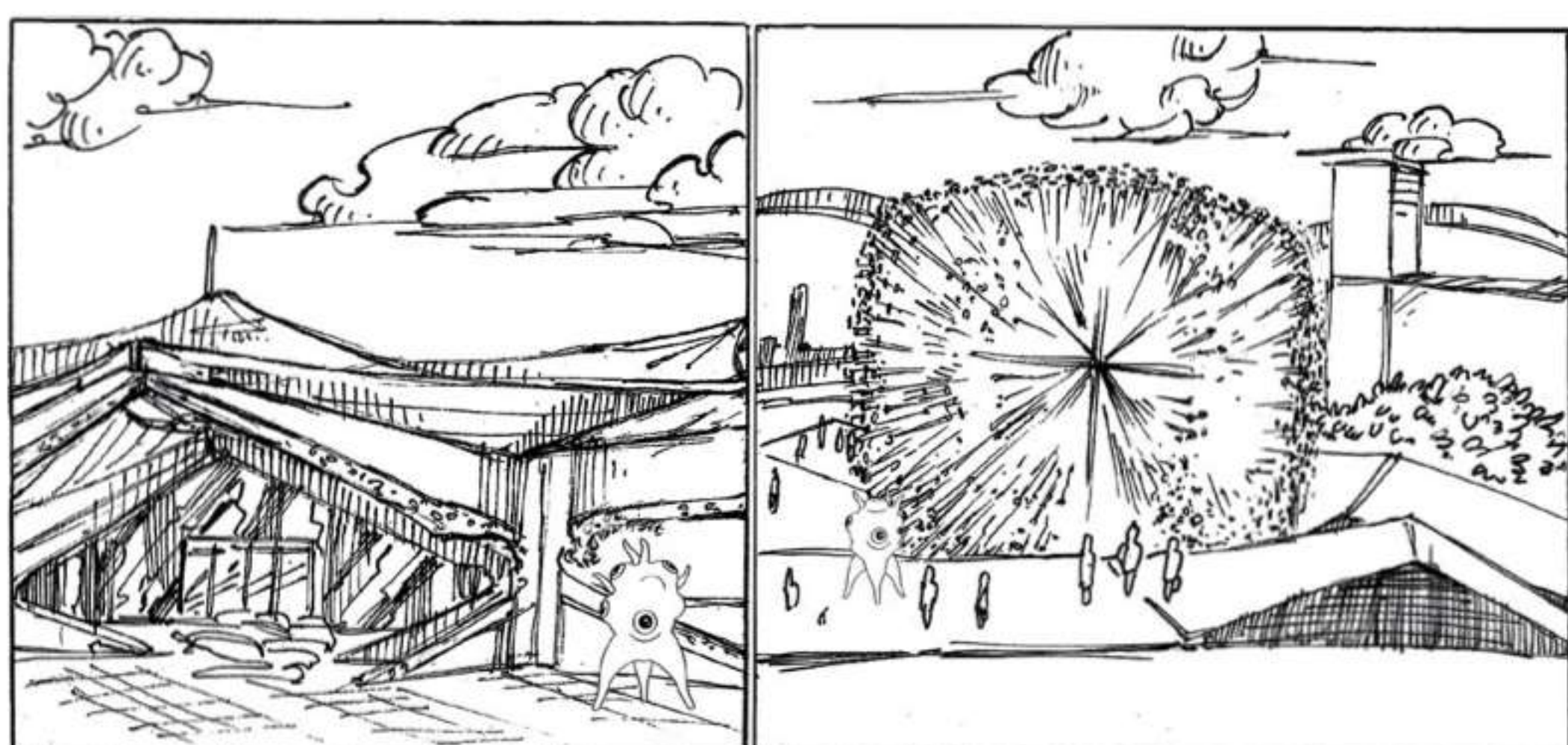

↑ Úspěch výstavy inspiroval mnoho zemí včetně České republiky. Český pavilon na Expo 2025 se snaží navázat na tuto tradici, kde inovace čerpají sílu z našeho kulturního dědictví. Věříme, že spojení historie s budoucností je klíčem k udržitelnému a harmonickému rozvoji naší planety.

Světová výstava EXPO 2010, Šanghaj

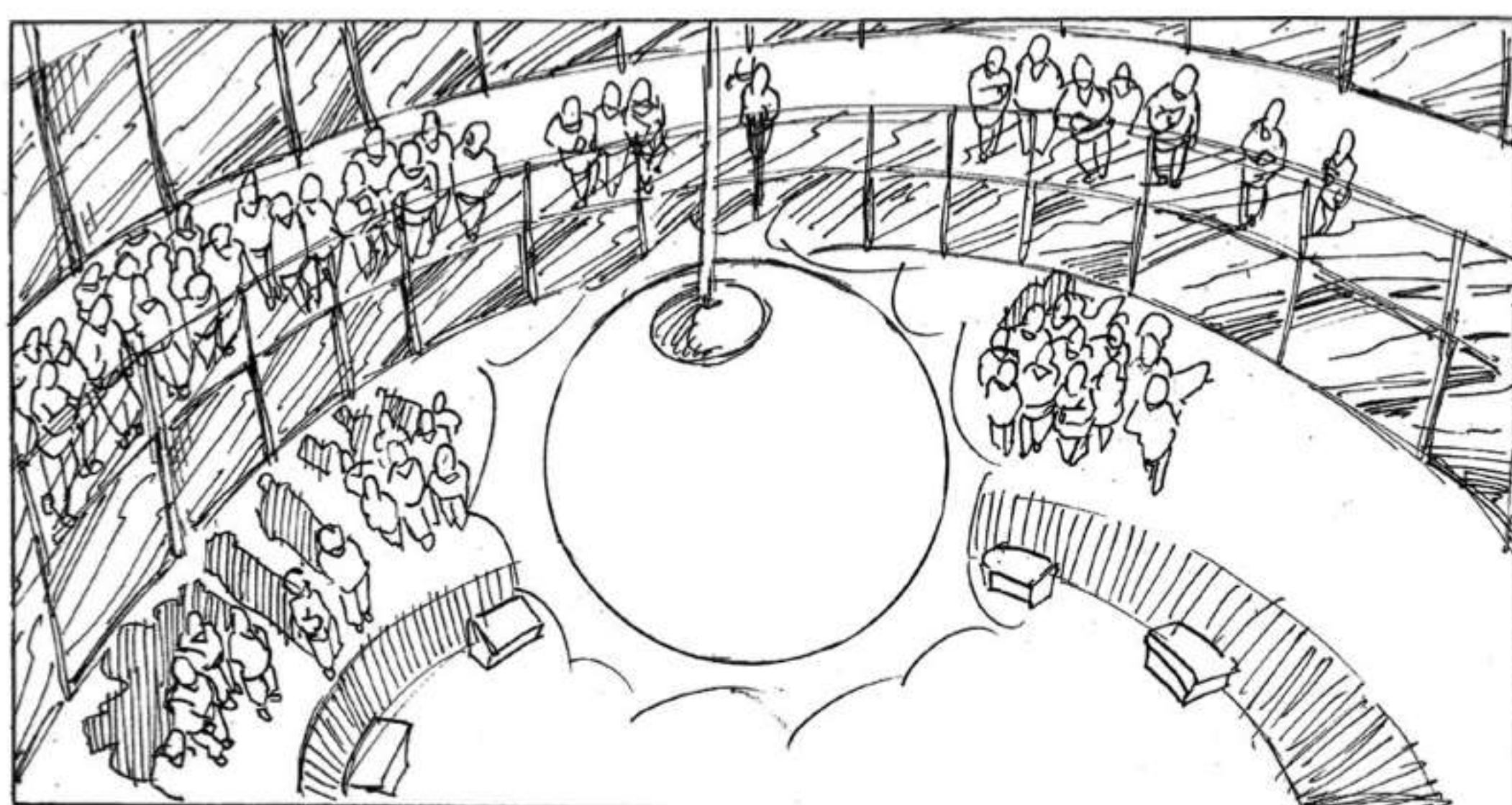

↑ Vítejte v Šanghaji na Expu 2010! Toto Expo se konalo pod heslem Lepší město, lepší život a zaměřilo na zlepšení kvality městského života v 21. století. Bylo to největší Expo v historii. Zúčastnilo se ho 246 zemí a organizací, přivítalo přes 73 milionů návštěvníků. ↓

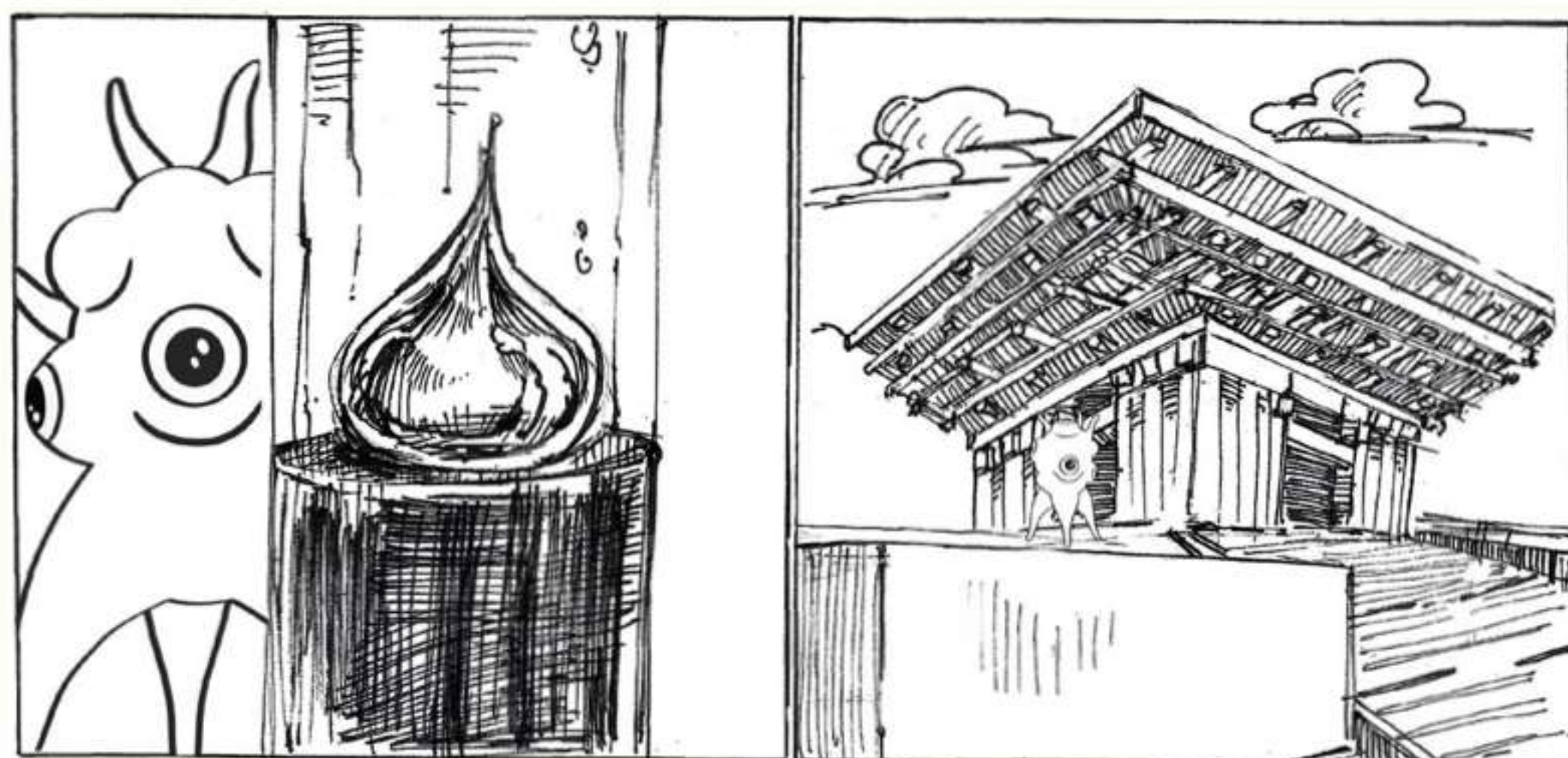

↑ Jednou z hlavních inovací bylo představení udržitelných stavebních materiálů. Norský pavilon se zaměřil na ekologickou architekturu a využití dřeva jako obnovitelného zdroje. Tento pavilon ukázal, jak lze udržitelnost integrovat do městské výstavby, a inspiroval mnohé návštěvníky k přemýšlení o budoucích městech.

↻ Britský pavilon, nazvaný Seed Cathedral, získal cenu za nejlepší design. Konstrukce pavilonu byla tvořena 60 000 optickými vlákny, z nichž každé obsahovalo jedno nebo více semen. Pavilon byl oslavován nejen pro svůj umělecký přínos, ale také pro důraz na ochranu přírody a životního prostředí. ↓

↑ Německá účast získala na výstavě v Šanghaji Zlatou medaili. Pavilon, nazvaný Balancity, symbolizoval „město v rovnováze“, což odpovídalo hlavní myšlence výstavy zaměřené na udržitelný rozvoj a harmonii mezi městem a přírodou. Součástí pavilonu byla i interaktivní koule, známá jako Energetická koule, která hrála klíčovou roli ve finální části prohlídky a reagovala na pohyby návštěvníků, měnila svou barvu podle jejich interakcí.

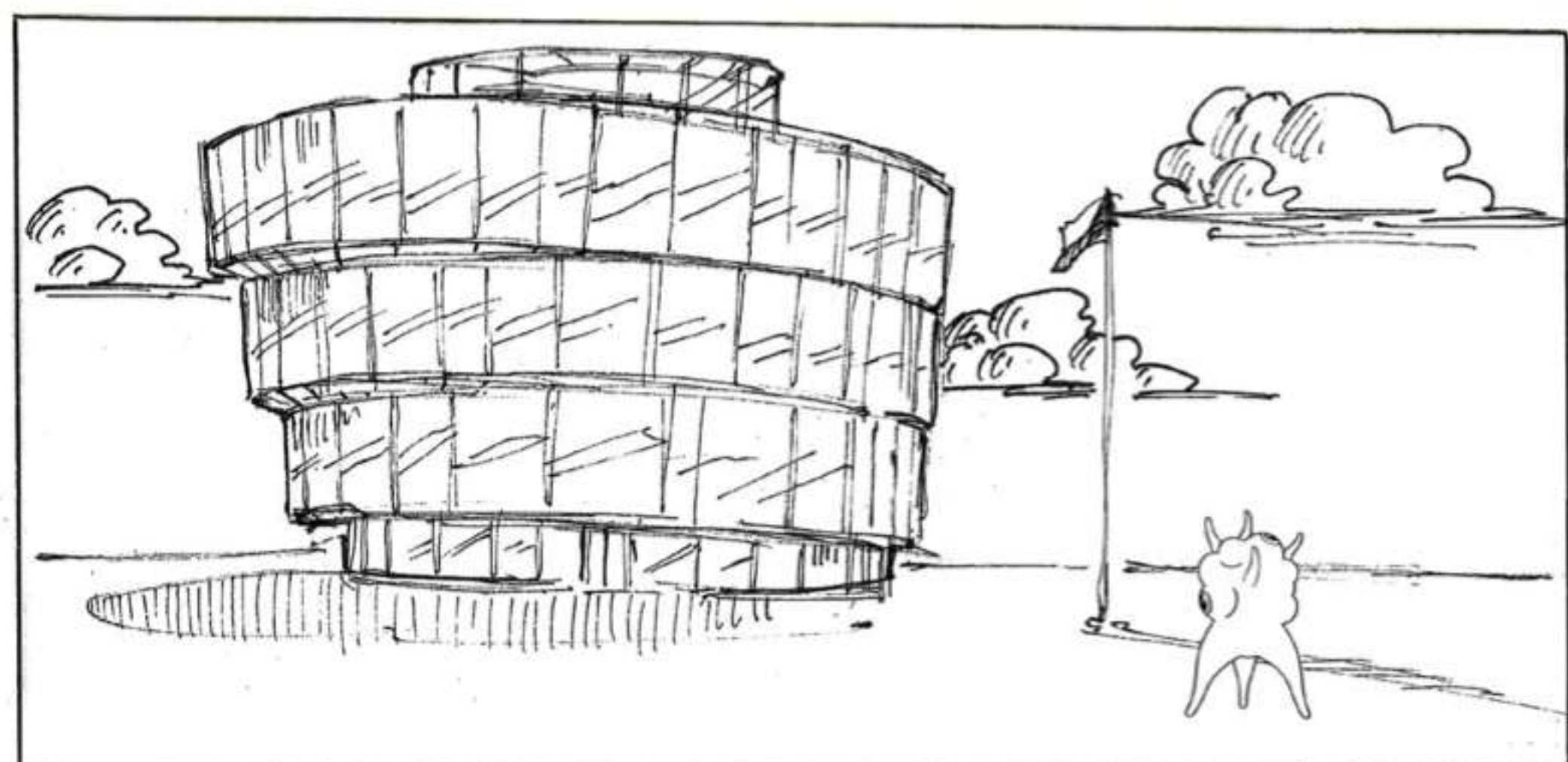

↑ Český pavilon byl vyzdoben mozaikou z hokejových puků, která znázorňovala půdorys Staroměstského náměstí a českou tradici v hokeji. Expozice byla oceněna stříbrnou medailí za kreativitu. Hlavním lákadlem byla instalace Zlatá slza od česko-argentinského umělce Federica Díaze, která byla vyrobena z hliníku a pozlacena. Kapka byla umístěna ve skleněné krychli, do níž mohl vstoupit pouze každý pátý návštěvník; jeho emoce byly použity k vytvoření osobní vůně, kterou si následně odnesl.

↻ 70 metrů vysoká Koruna Orientu – neboli čínský pavilon – se stala hlavním symbolem Expa 2010. Návštěvníky zaujala 3D verze slavného obrazu Pohled na řeku během svátku Čching-ming. Čínský umělec a řezbář Čeng Čchun-chuej strávil čtyři dlouhé roky intenzivní prací na transformaci obrazu do dvanáctimetrového kmene stromu; vyřezal 550 jednotlivých figurek a předmětů. Jeho výtvar se zapsal do Guinnessovy knihy rekordů. ↓

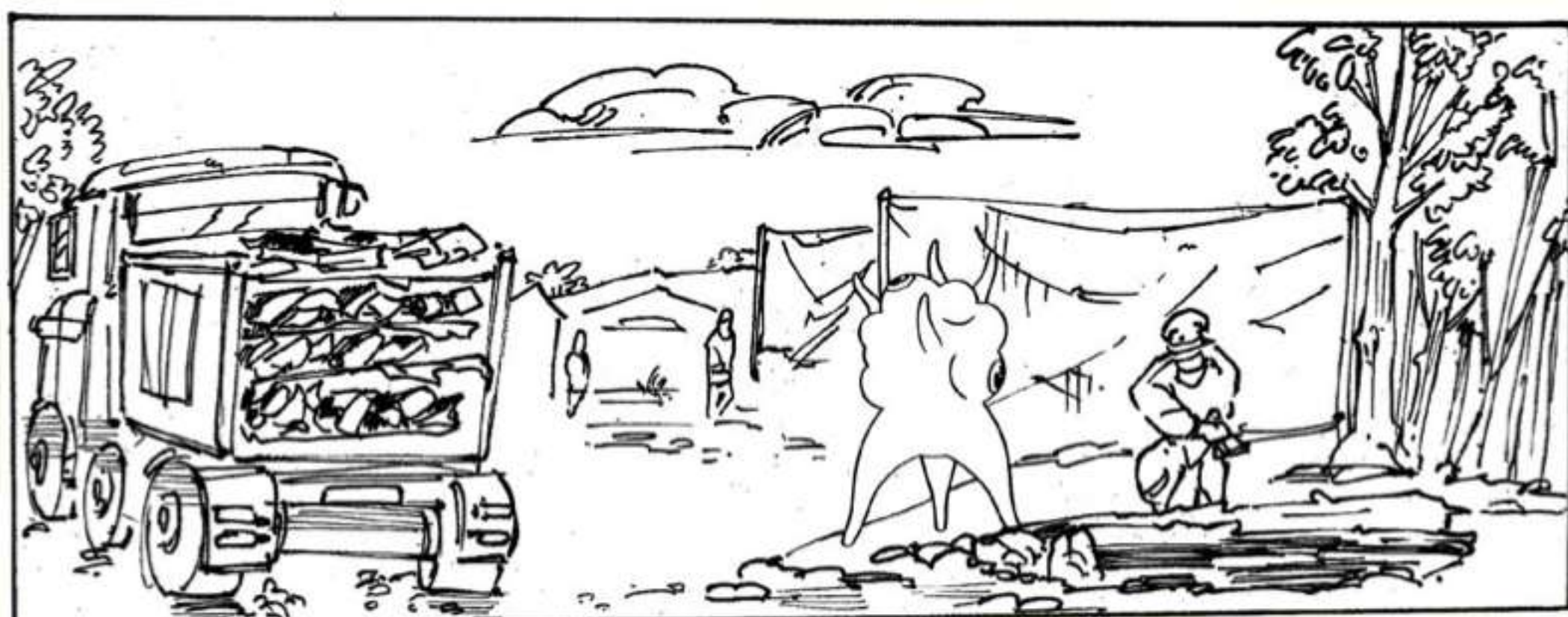

↑ Na závěrečném ceremoniálu světové výstavy byla vydána tzv. Šanghajská deklarace. Tento dokument stanovil zásady pro udržitelný rozvoj měst. Jedním z klíčových bodů deklarace bylo i doporučení ustanovit Světový den měst jako každoroční připomínku závazku k městské udržitelnosti a rozvoji. V roce 2012 byl tento návrh oficiálně schválen členskými státy Mezinárodního úřadu pro výstavnictví (BIE). Následně, v roce 2013, Valné shromáždění OSN oficiálně vyhlásilo Světový den měst, který se od té doby slaví každoročně 31. října. ↓

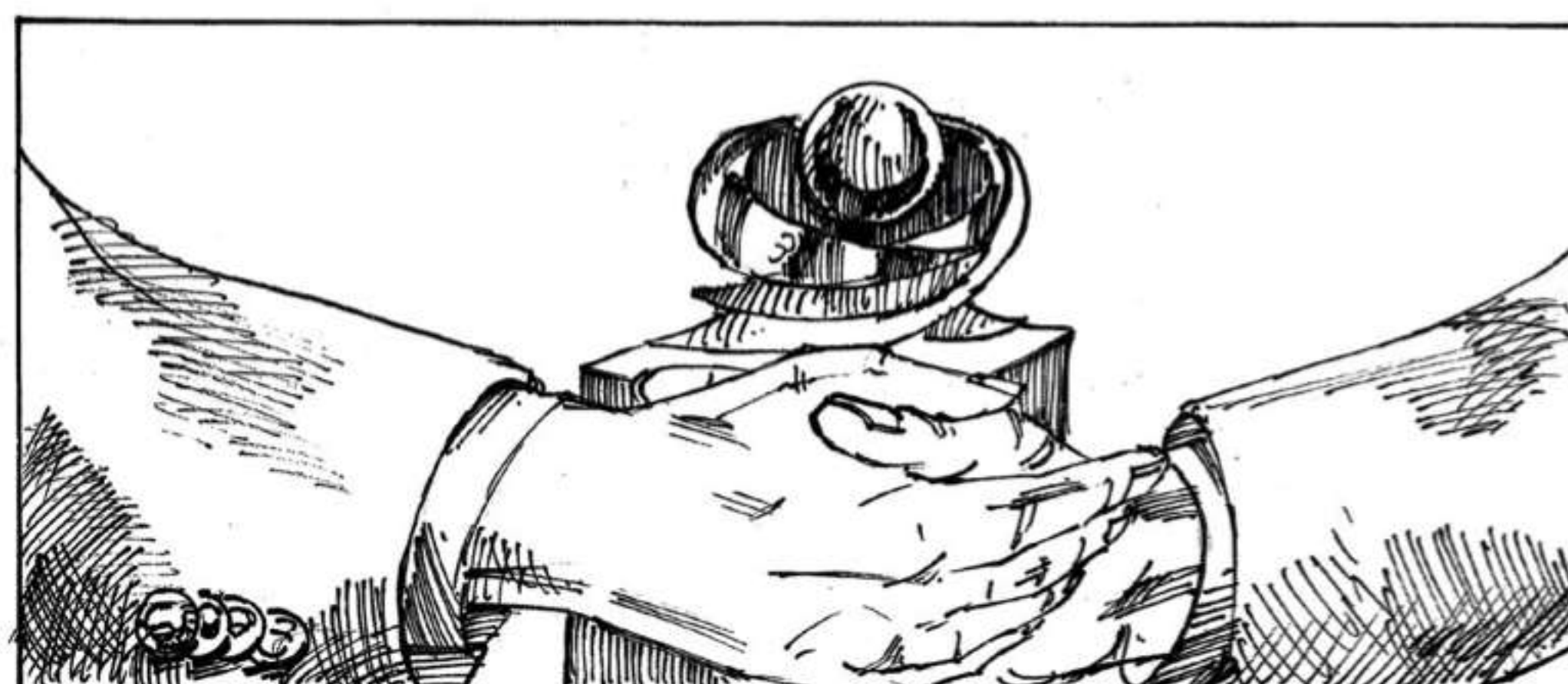

↑ Výstava Expo 2010 představovala obrovskou příležitost pro obnovu a rozvoj Šanghaje. Na letišti Hongqiao byla vybudována nová ranvej a terminál, zároveň vzniklo vysokorychlostní vlakové spojení do Hangzhou a rozšířil se systém metra, čímž se stal nejdelším na světě. Šanghaj předala štafetu Milánu. Do světové výstavy EXPO 2025 zbývá 15 let.

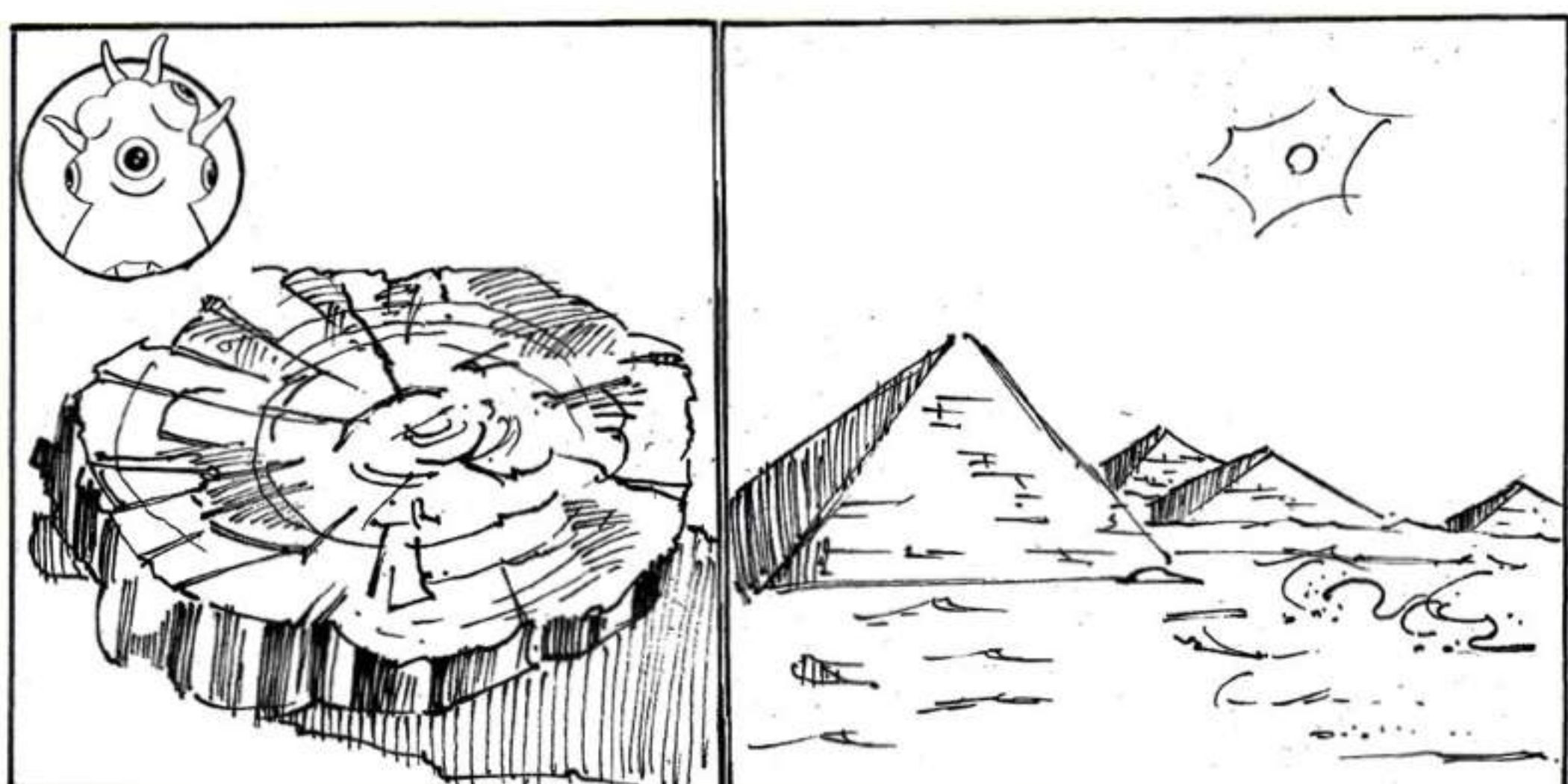
Les civilizací, EXPO 2025

↑ V roce 2016 vědci objevili něco neuvěřitelného! Subfossilní duby, které ležely na severu Moravy více než 6 500 let a skrývaly tajemství přírody. Pamatují svět, jaký si ani neumíme představit. ↓

↑ Spojení subfossilního dubu s kreativními nápady přináší jedinečná díla. Spolupráce s prestižními značkami jako Rolex, Phatek Philippe, Breitling nebo umělci, jakými jsou Anthony D. Cragg, vedla ke vzniku skvostů, včetně erbu Paříže, který předal majitel společnosti Subfossil Oak Marek Noga pařížské starostce Anne Hidalgo. ↓

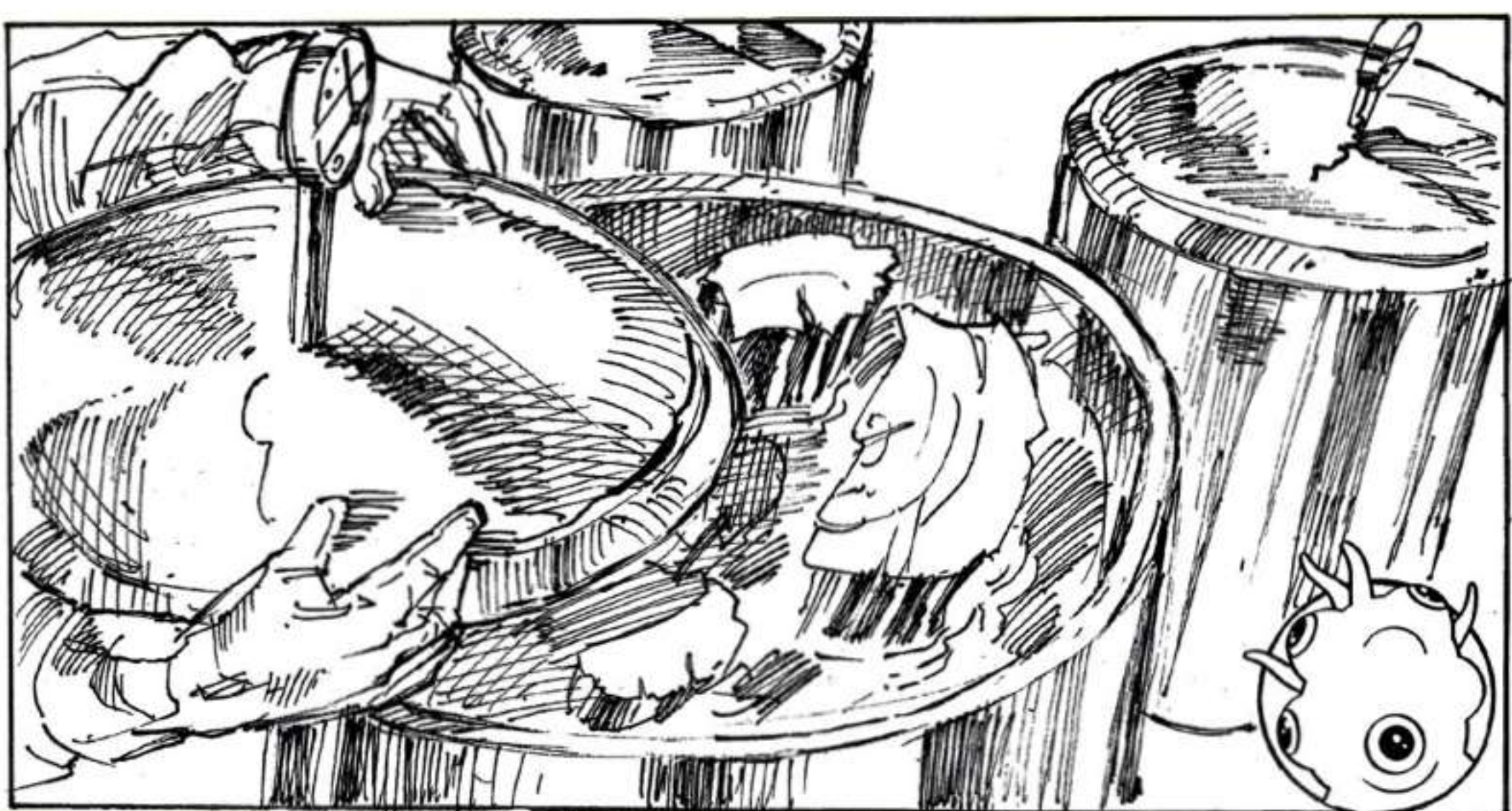
↑ Kolem těchto dubů se nejspíše procházeli mamuti. Jde o polozkameněliny z počátku konce doby ledové. Každý letokruh je jedním rokem života, který zaznamenal počasí, sucho, deště nebo chladné zimy. Je to jako deník, do kterého si příroda zapisovala, kdy bylo slunce a kdy ne.

➤ Starší než pyramidy, starší než Stonehenge, starší než velké civilizace. Vědci díky těmto dubům zjišťují, jaké změny probíhaly poslední tisíce let, což pomáhá i současným studiím o klimatu a vlivu člověka na globální oteplování. ↓

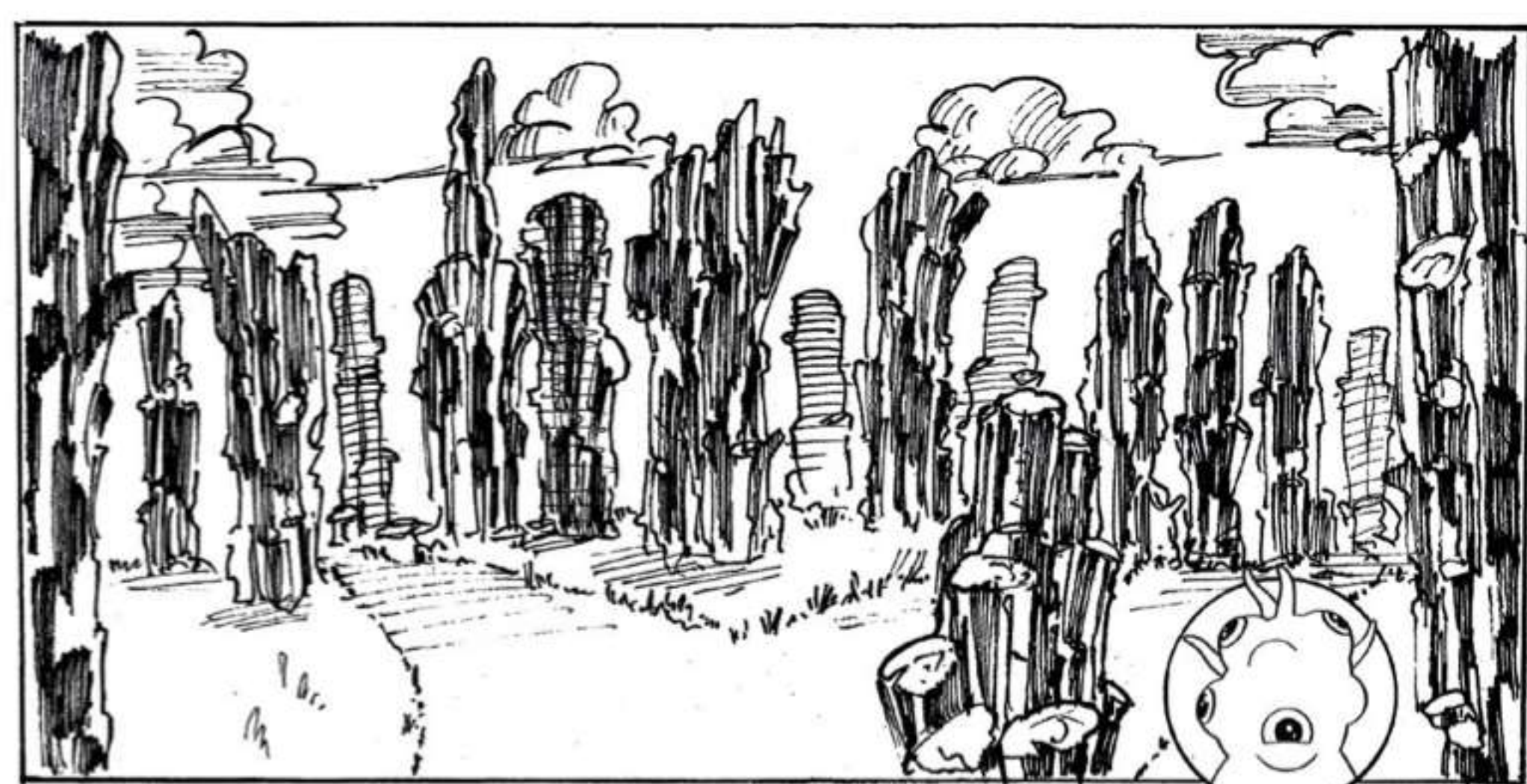

↑ V místě nálezů měla stát původně bioplynová stanice. Když vědci odhalili vzácnost dřeva, projekt ustoupil. Marek Noga překonal složitá schvalování a získal podporu řady institucí, aby se mohl věnovat udržení národního pokladu. S tímto záměrem založil společnost Subfossil Oak. Dalším cílem bylo nabídnout a dopravit subfossilní duby vědcům a do nejprestižnějších muzeí světa.

➤ V muzeích dnes návštěvníci obdivují duby nejen pro jejich krásu, ale i jako svědectví dávné minulosti. V Natural History Museum v Londýně je expozice zaměřená na počátek konce doby ledové. Vidět je můžete v Manchesteru, Berlíně, Vídni, Paříži, Národním muzeu v Praze nebo v pavilonu geologie prof. Pošepného v Ostravě. ↓

↑ Subfossilní dubové dřevo je velmi citlivé na vlhkost a vzduch, protože bylo po tisíce let chráněné před oxidací. Aby bylo zachováno, vědci ho stabilizují pomocí speciálních postupů ve stabilizačních komorách. Tímto způsobem zůstává dřevo odolné vůči rozpadání. Uchovává strukturu, barvu a texturu dřeva, takže může být použit jak ve výzkumu, tak i v umění, designu a architektuře.

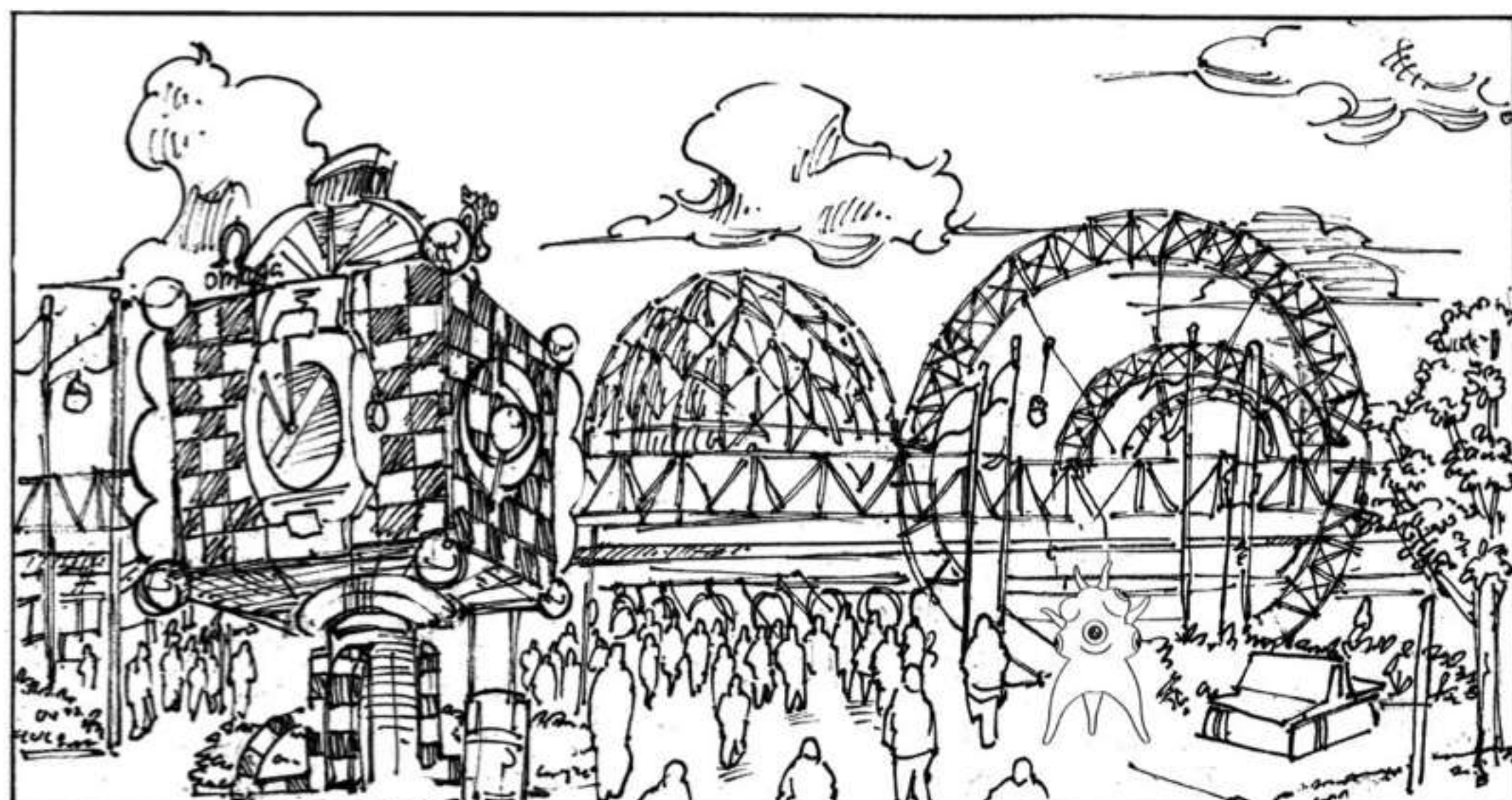

↑ Tím ale cesta Subfossil Oak nekončí. Na světové výstavě Expo 2025 v Ósace bude z těchto unikátních kousků vystaven hned celý Les civilizací. Česká republika a její subfossilní poklad se představí v zemi vycházejícího slunce.

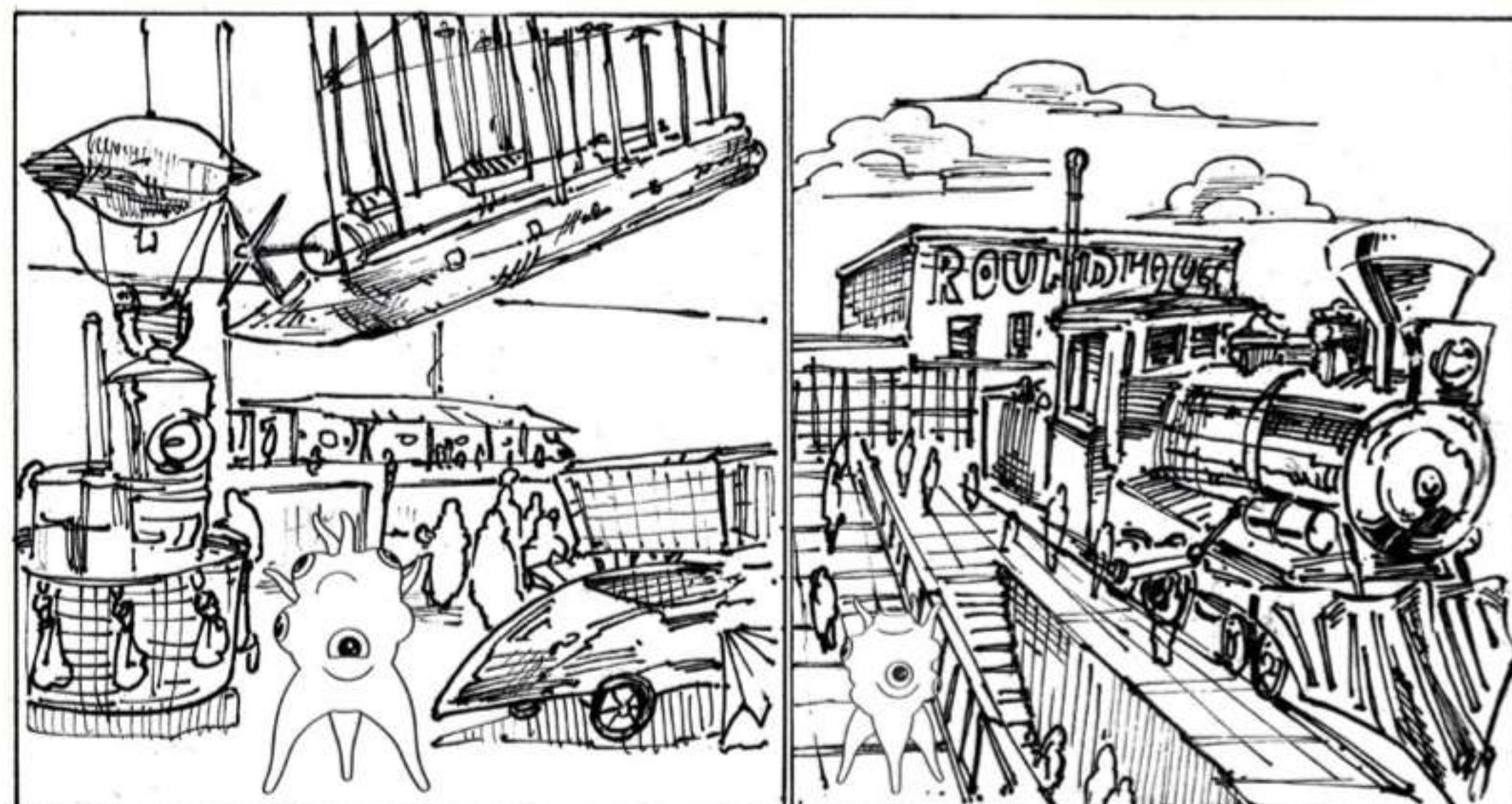
„Člověk zažívá nádherné momenty, ale dokázat se pak o ně podělit je umění.“

Marek Noga

Světová výstava EXPO 1986, Vancouver

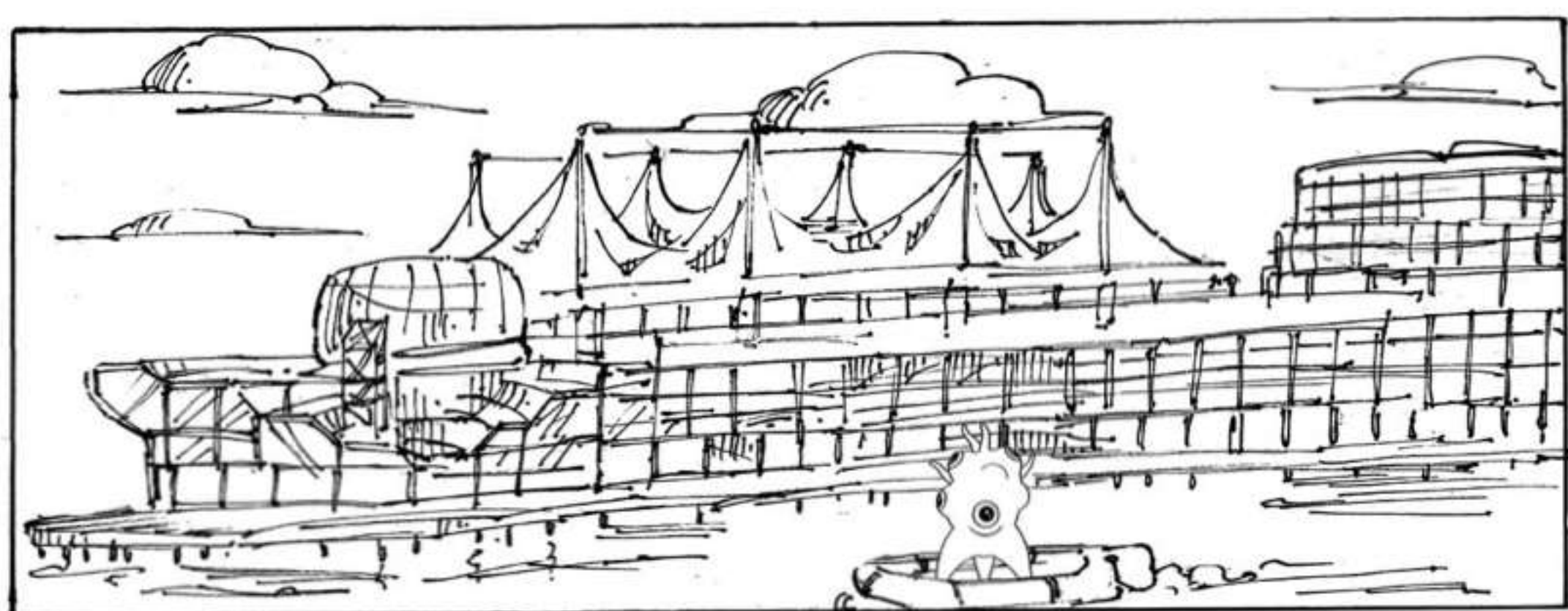

↑ Vítejte na Expo 1986 ve Vancouveru! Tato světová výstava se soustředí na spojení světa prostřednictvím dopravy a komunikace, její motto zní: Svět v pohybu – Svět v doteku! ↓

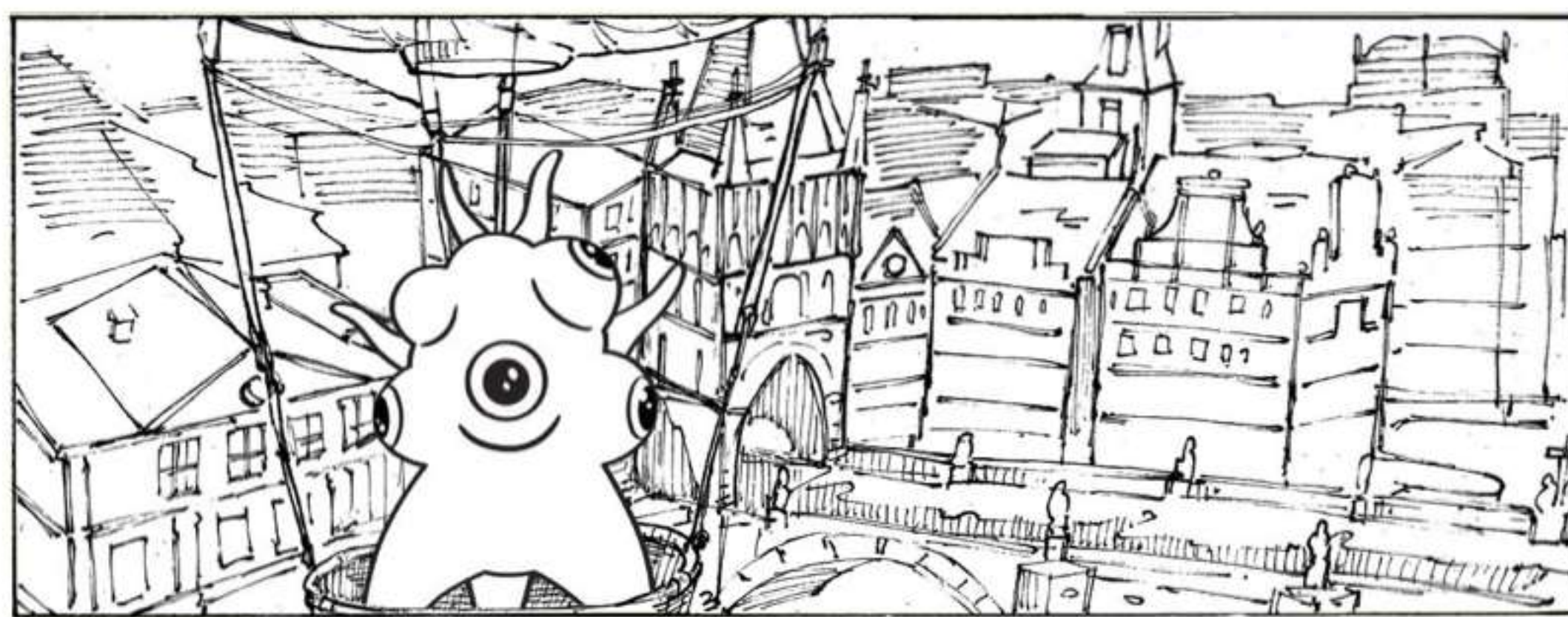

↑ Naopak Francie se pyšnila plány přestavby pařížského metra, ale také dopravními prostředky vyrobenými podle vizi Julesa Verna.

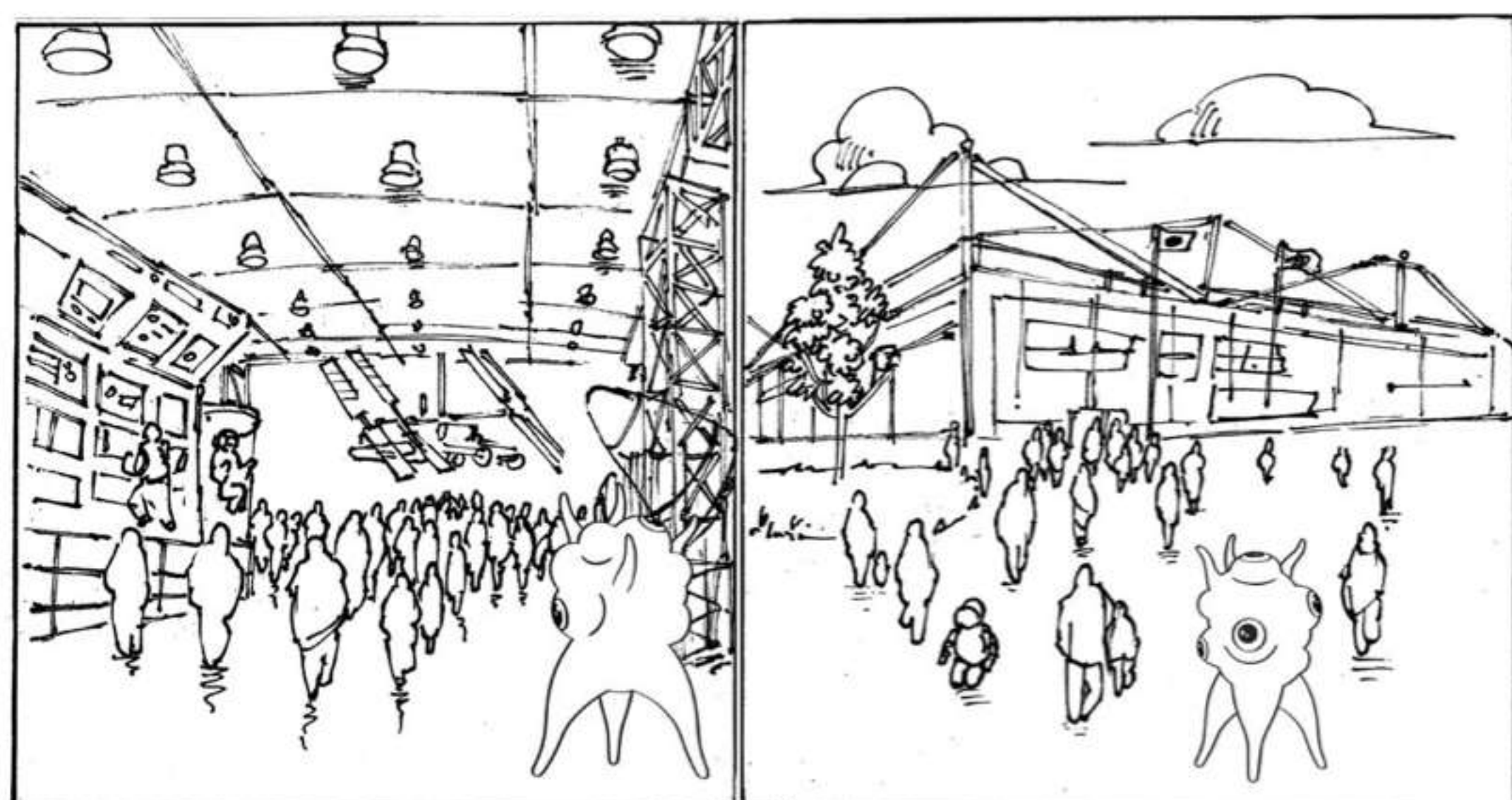
➤ Organizátoři Expa 86' uspořádali konkurz na zemi, která tematicky vybaví pavilon Roundhouse, sloužící dříve jako železniční depo. V soutěži nakonec zvítězilo Československo, jež pro návštěvníky připravilo retrospektivní pohled do doby, kdy byl spalovací motor novinkou a používání elektřiny bylo v začátcích. Výstava pak pokračovala chronologicky a končila úsměvnou expozicí neúspěchů i zdaru průkopníků techniky. U vchodu do pavilónu stála lokomotiva číslo 374, která do Vancouveru přivezla první transkontinentální cestovatele. ↓

↑ Expo 1986 navštívilo přes 22 milionů lidí z celého světa. Brány výstaviště otevřel princ Charles a jeho choť princezna Diana. Nejnavštěvovanějším exponátem na výstavě byl film Carrying Things, který se promítal v kině I-Max v trojrozměrném formátu právě v kanadském pavilónu. Tato výstava se stala důležitým místem pro představení pokroku v dopravě a komunikaci, které ovlivňují naše každodenní životy. ↓

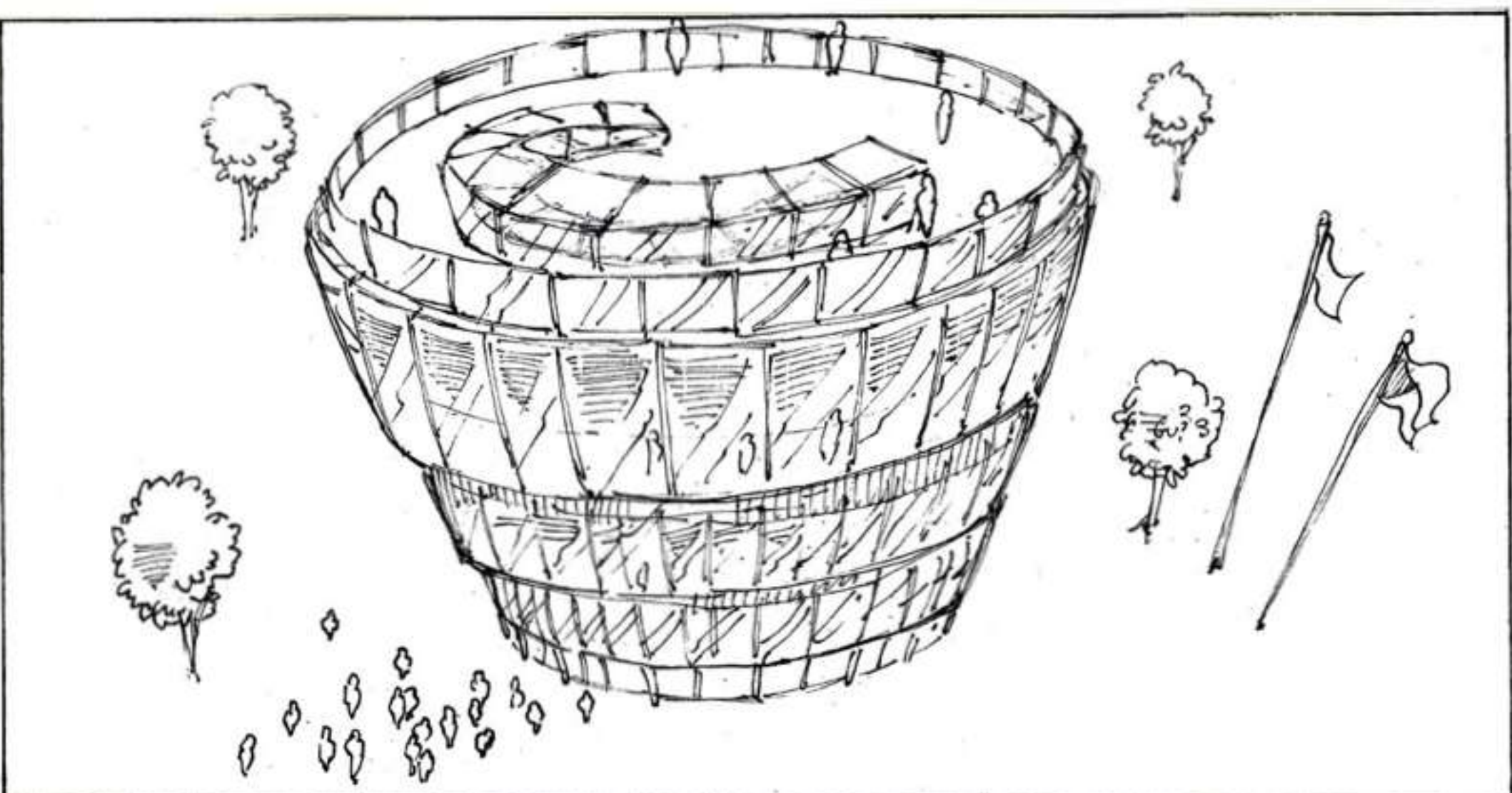

↑ Dalším československým úspěchem bylo zařízení Actorscope. Technologie, která umožňovala návštěvníkům stát se součástí filmové projekce, obvykle tím, že jejich obraz byl superponován na předem natočené video. Návštěvníci se tak mohli vidět, „jak hrají“ ve filmu, například létají nad ikonickými místy, jako je Karlův most v Praze. ↓

↑ I přes havárii raketoplánu Challenger, jehož posádce věnovali američtí organizátoři pamětní desku před pavilónem, byla expozice, Spojených států, zaměřená na budoucnost vesmírného programu a v krátkém filmu ilustrovala návštěvníkům rok 1994, kdy USA plánovaly provozovat permanentně obydlenou vesmírnou stanici.

➤ Japonské rychlovlaky se staly největším symbolem efektivní dopravy budoucnosti a ukazovaly cestu k rychlejšímu propojení měst a zemí. Japonsko opět ukázalo svoji dominanci v dané oblasti.

↑ Expo 86' předvedlo dopravní technologie, které zlepšují spolupráci mezi státy a zlepšují životy lidí po celém světě dodnes. Technologie, které spojují lidi a místa, nadále formují naši budoucnost. I Expo 2025 nás vede k lepší a propojenější společnosti, kde technologie a lidskost jdou ruku v ruce.